

Didactica Nr.15

DIDACTICA

Periodic cu apariție lunară

*Articole, metode și tehnici noi de lucru la clasă, proiecte educaționale,
parteneriate, studii*

Nr. 15/februarie, 2010

Redactor și coordonator:

Înv. Sorina Ghiurcă, Școala cu Clasele I-VIII, Lespezi, jud. Bacău

Referenți științifici:

Prof. Adrian Fuiogă, Inspector General, I.S.J. Bacău

Prof. dr. Lăcrămioara Mocanu, Universitatea „Petre Andrei” Bacău

Prof. Gabriel Stan, Casa Corpului Didactic „Grigore Tabacaru” Bacău

Colectiv de redacție:

Inst. Adriana Caciuc, Școala cu clasele I-VIII nr.1 Al. I. Cuza, Fălticeni, jud. Suceava

Ints. Mariana Becherescu, Școala Nr. 13 Craiova, jud. Dolj

Prof. Psiholog Grecu Elena Daniela, Grădinița cu P.P. Nr.33, Brasov, jud. Brașov

Periodic avizat de:

Inspectoratul Școlar al Județului- Bacău, cu Nr.7400/01.06.2009

Universitatea „Petre Andrei”- Bacău, Departamentul Pentru Pregătirea Personalului Didactic, cu Nr. 460/01.06.2009

Casa Corpului Didactic „Grigore Tabacaru”- Bacău, cu Nr. 2338 /01.06.2009

Responsabilitatea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor.

MAMA

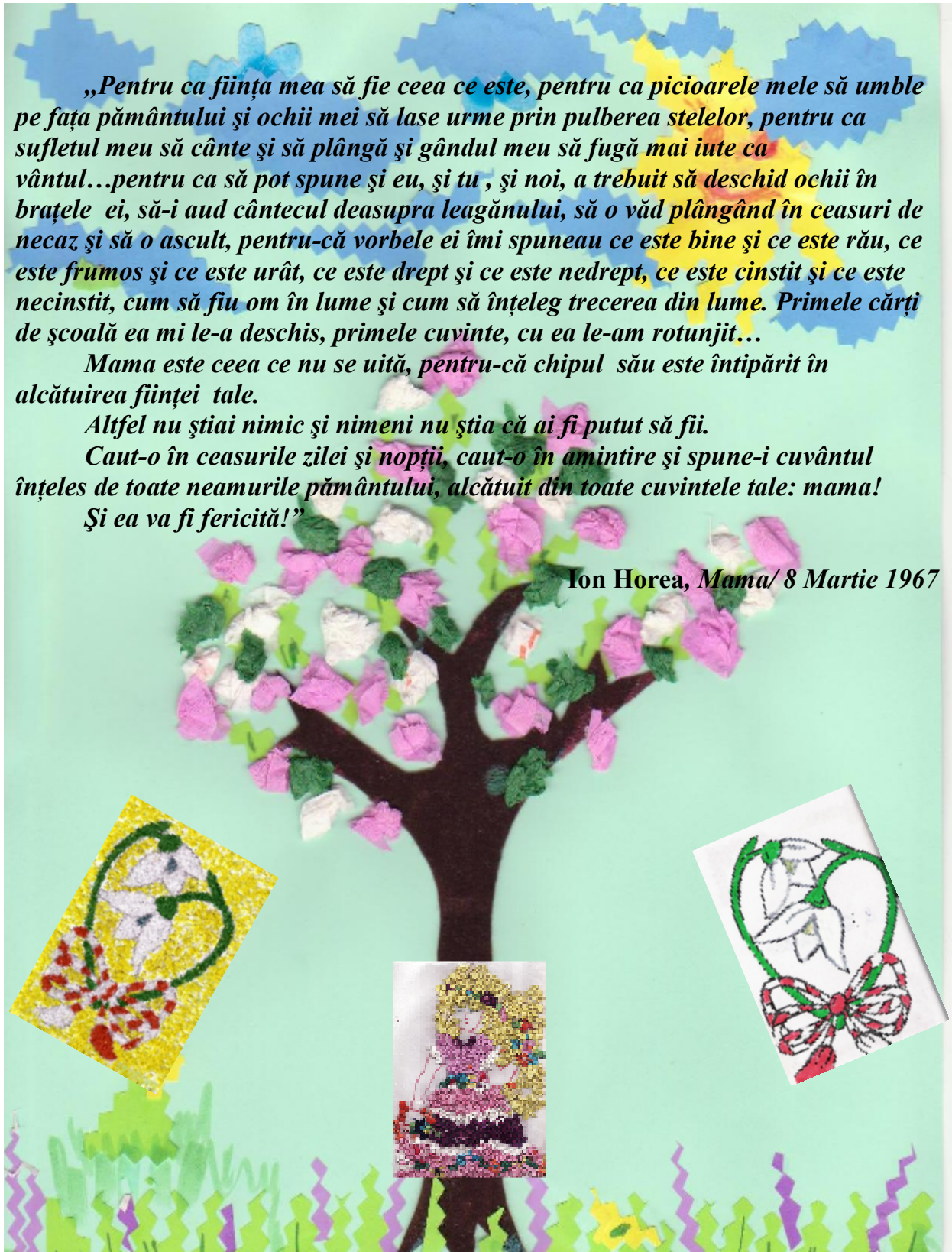
„Pentru ca ființa mea să fie ceea ce este, pentru ca picioarele mele să umble pe fața pământului și ochii mei să lase urme prin pulberea stelelor, pentru ca sufletul meu să cânte și să plângă și gândul meu să fugă mai iute ca vântul...pentru ca să pot spune și eu, și tu , și noi, a trebuit să deschid ochii în brațele ei, să-i aud cântecul deasupra leagănului, să o văd plângând în ceasuri de necaz și să o ascult, pentru-că vorbele ei îmi spuneau ce este bine și ce este rău, ce este frumos și ce este urât, ce este drept și ce este nedrept, ce este cinstit și ce este necinstit, cum să fiu om în lume și cum să înțeleg trecerea din lume. Primele cărți de școală ea mi le-a deschis, primele cuvinte, cu ea le-am rotunjit...

Mama este ceea ce nu se uită, pentru-că chipul său este întipărit în alcătuirea ființei tale.

Altfel nu știai nimic și nimeni nu știa că ai fi putut să fii.

Caut-o în ceasurile zilei și nopții, caut-o în amintire și spune-i cuvântul înțeles de toate neamurile pământului, alcătuit din toate cuvintele tale: mama! Și ea va fi fericită!”

Ion Horea, Mama/ 8 Martie 1967

Studiu privind aplicarea metodelor activ participative în grupuri mici de elevi

Înv. Sorina Ghiurcă
Școala cu Clasele I-VIII Lespezi, jud. Bacău

Cuvinte cheie: *metode activ participative, atitudini, comportamente, grupuri, auxiliare didactice*

Obiective:

- a) măsura în care interacțiunea satisface așteptările elevului;
- b) solicitarea în rezolvarea sarcinii;
- c) dezvoltarea gândirii critice;
- d) urmărirea gradului de participare la comunicare în funcție de: atractivitatea pe care o exprimă sarcinile activității de grup și individuale;
- e) sesizarea barierelor care împiedică o comunicare eficientă în anumite situații;
- f) capacitatea stimulativă a cadrului didactic;
- g) satisfacția personală pe care o imprimă realizarea sarcinii;
- h) satisfacția pe care o imprimă interacțiunea cu ceilalți;
- i) climatul psiho-afectiv care se degajă în clasă și în instituție în general.
- j) descoperirea modalităților de îmbunătățire a comunicării de grup în clasa de elevi;
- k) organizarea unor activități concrete de remediere a deficiențelor sesizate la nivelul comunicării în clasa de elevi.
- l) implementarea celor mai moderne metode și tehnici de grup;

Elevii cercetați:

Elevii clasei a II-a, un colectiv format din 20 elevi, Școala cu Clasele I-VIII Lespezi, com. Gârleni, jud. Bacău unde sunt învățătoare titulară.

Timpul dedicat efectuării cercetării bibliografiei: pe parcursul a doi ani, concomitent cu aplicarea metodelor activ-participative, la clasă.

Ariile curriculare pe care am aplicat aceste metode: **în special limba și literatură, matematică, arte, tehnologii, om și societate.**

Activități propuse:

- am organizat jocuri care să îi pună pe elevi în situația concretă de a comunica unii cu alții (jocul „Cercul complimentelor” oferă prilejul comunicării fiecărui elev cu fiecare, în sensul că toți elevii ajung să se adreseze colegilor perând); „Scaunul în care te sim-i bine”;
 - în activitățile de învățare, am folosit metode active și interactive care să pună elevii în situații variate de comunicare; se poate observa, cu această ocazie, interacțiunea în grupuri dar și intergrupuri.
 - am rezolvat sarcini în grupuri mici, de 2, 3, 4, 6 elevi, grupuri constituite după anumite criterii sau preferențial, în funcție de natura sarcinilor;
 - am organizat un ambient potrivit caracteristicilor grupului: elevii vor amenaja spațiul de lucru conform nevoilor lor de desfășurare.
 - am organizat colectivul de elevi în grupuri mici de elevi;
 - am împărțit sarcini fiecărui elev din grup: secretarul grupului, responsabil cu timpul, cu rezolvarea în timp a sarcinilor; responsabil cu ordinea, cu disciplina în grup;
 - am organizat toate activitățile de predare-învățare sub formă de grupuri mici, de 2, 3, 4, 6 elevi;
- Formarea grupurilor s-a făcut aleatoriu, prin numărare, prin folosirea culorilor, sau prin metoda: „AMESTECATI-VA, ÎNGHEȚAȚI, FORMAȚI PERECHI”, etc;
- Elevii formau grupul în interval de maxim 2 minute, mutarea efectuându-se doar cu caietul de lucru, instrumentele de scris aflându-se pe mese;
- În interval de maxim 5 minute elevii în grupuri mai mari (4-6) împărțeau sarcinile, scriau fișa;
- Rezolvarea problemelor de grup se face în ordine, disciplină, fiecare ținând cont de părerea celui alt;

Concluzii și propuneri:

Didactica Nr.15

Comunicare interpersonală favorabilă desfășurării activității, elevii stabilind raporturi de colaborare și întraajutorare;

În grupurile omogene, comunicarea elev-elev s-a desfășurat mai ușor decât în grupurile eterogene; cu toate acestea, în grupurile eterogene s-a constatat preocuparea elevilor buni de a-i sprijini pe cei slabi, conștienți fiind de finalitatea activității pe care o desfășoară împreună.

Elevii sunt încurajați să-și asume în grup mai multe roluri, ei fiind conștientizați de faptul că pot să fie oricând lideri ai unui grup, cu condiția să-și comunice clar și corect ideile, părerile, să reușească să-și motiveze colegii în rezolvarea sarcinilor;

La nivelul întregului grup de elevi s-au identificat, pe parcursul activităților, următoarele roluri:

- a) elevul care oferă informații, acesta fiind, de regulă, cel care cunoaște modalitățile de identificare și culegere a informațiilor necesare;
- b) elevul care formulează opinii, pe baza informațiilor furnizate în cadrul grupului, acesta făcând oarecum sinteza acestora;
- c) elevul care demarează activitățile, adică are inițiativă și propune puncte de orientare;
- d) elevul care energizează, acesta intervenind pentru detensionarea unor situații; este, cu alte cuvinte, glumețul clasei;
- e) elevul ce observă activitățile, acesta având o mai slabă implicare în rezolvarea sarcinilor, din diverse motive;

Multe alte roluri se pot identifica în cadrul comunicării în grupul de elevi.

Comunicarea intergrupală s-a realizat cu dificultate în grupurile de 4-6 elevi, atunci când toți din acest grup nu au o bună pregătire, au goluri în cunoștințe;

În funcție de gradul de implicare în activitate și de motivare în realizarea sarcinilor, elevii contribuie în limita posibilităților la atingerea obiectivelor;

La elevii care au adoptat rolul de observator cu slabă implicare în activitate, s-au identificat cauze de natură psihologică (elevii timizi și interiorizați au preferat să aibă o participare minimă, de teama atragerii criticilor colegilor); unii dintre ei au evitat participarea activă din cauza unei slabe motivări, preferând să „chiulească”, deoarece sarcina va fi dusă la îndeplinire de către cei implicați.

La acest nivel, se propune motivarea corespunzătoare a elevilor, în funcție de particularitățile dezvoltării fiecăruia dintre ei și de interesele și nevoile lor.

Prin diversificarea modalităților de organizare a activității, se asigură diversificarea registrului comunicațional, interacțiunile din cadrul grupului căpătând substanță.

Aplicabilitate:

În urma experienței cu aceste metode activ –participative, pe parcursul a doi ani (clasa a II-a și clasa a III-a) am încercat să editez primele materiale de sprijin, caiete de lucru pentru elevi.

Aceste caiete, fiind verificate de profesori de specialitate, drd. Liliana Sacară și prof. Dr. Constanța Dumitriu, Universitatea „Vasile Alecsandri”, Bacău, au fost apreciate pentru modul cum am reușit să aplic metodele pe conținuturile existente în manualele școlare.

Astfel am aplicat peste șaptezeci de metode activ participative, metode de evaluare în grupuri mici sau în perechi, tehnici noi de lucru la clasă, pentru obiectele: Limbă și comunicare, cl (II și IV), Educație civică, clasa a IV.

Am editat și primul opțional transdisciplinar, la nivelul mai multor arii curriculare: Om și societate, Limbă și comunicare, Arte și Tehnologii, împreună cu caietul de desen: „Anotimpuri în sunet, culoare, cuvânt, cl 1-4,,

Pentru clasa a IV am propus ghidul „EU, TU, NOI,,-educație civică.

Am reușit astfel să „experimentez”, pe aceste caiete cu elevii încă din clasa a doua, acest fapt au putut constata profesorii care predau la clasa lor acum, este o generație dezinvoltă, elevi care știu să lucreze în grupuri, elevi cu minți dezghețate care dau soluții la orice problemă, o echipă adevărată cu care-ți face plăcere să lucrezi.

Familia contemporană în criză? (studiu)

Inst. Magdalena Cozma,
Școala Veja – Stănița, jud. Neamț

În ciuda unor voci pesimiste care prevăd disoluția familiei într-un viitor nu prea îndepărtat, consider că, atâta vreme cât relația părinte – copil se bazează pe nevoia de iubire, de dăruire și de sacrificiu, rolul educativ al familiei nu va putea fi preluat integral de formele instituționalizate. Important este ca familia să rămână în rosturile ei firești, să i se îmbogățească valorile spirituale ce au însoțit-o de-a lungul existenței sale, să nu fie lăsată să intre în criză.

Pentru ca o familie să-și exercite rolul educativ trebuie să îndeplinească patru condiții minimale: un anumit nivel intelectual, valori morale, autoritate și cadru material de viață. Este calitatea de părinte o adevărată profesie care trebuie învățată? Răspunsul este categoric afirmativ pentru că, și una și alta se asimilează în mod organizat, sistematic, se deprind și se perfecționează cu timpul, presupunând efort continuu de autoinstruire și de autoperfecționare, se exercită o vreme îndelungată și implică o responsabilitate socială și morală, ambele se bazează pe știință și artă, presupun o anumită vocație și, în orice caz, dragoste față de „obiectul” activității desfășurate. Eficiența „profesiei” de părinte se poate evalua pozitiv atunci când părinții:

- a) asigură copiii, în familie, condițiile necesare unei dezvoltări armonioase a personalității (climatul, existența materială, un regim adecvat de muncă și învățatură);
- b) reușesc să-și cunoască copilul în toate etapele dezvoltării sale și sub toate aspectele;
- c) formulează cerințe unitare față de copil;
- d) colaborează sistematic cu școala și urmăresc permanent evoluția copiilor (frecvența, punctualitatea, ținuta, situația la învățatură, comportamentul, îndeplinirea sarcinilor, organizarea și folosirea timpului liber);
- e) determină copiii să-și asume responsabilitățile în cadrul familiei, pe măsura puterilor lor.

Greșeli și justificări frecvente manifestate în educația familială.

- Părinții nu-și rezervă timp pentru supravegherea, controlul și îndrumarea copilului, invocând (pentru a-și liniști conștiința) oboseala, indispoziția, greutatea serviciului, naveta, stresul cotidian, etc.;
- Minorului îi este aplicat uneori un tratament dur: părinții reprimă violent orice fel de greșală, amenință cu pedepse grele orice posibilă încălcare a unor reguli prestabilite; consideră bătaia „ruptă din rai”, aplicând-o cu ușurință oricând și oriunde, chiar și în public, desconsideră, jignesc, ironizează, folosesc termeni vulgari, afișează o falsă compasiune; folosesc procedee grave de constrângere (interdicții majore); acționează mereu „în forță” fiind convinși că aceasta este cea mai bună cale de a-și demonstra autoritatea;
- Își construiesc o falsă autoritate, bazată pe familiarisme, moralizare pedantă, cu expunere de idei „înalte”, impunere a propriului fel de a fi: lăudăroșenie și infatuare, corupere, severitate, complicitate în libertinaj, sobrietate;
- Manifestă nervozitate crescută în alternanță cu indiferență, blazare.
- Aplică, prin imitație, fără să existe suficiente elemente analoage, scheme de educație folosite de alții. Apelează obsesiv la comparația cu alți copii „reușiți”. În ciuda acestui comportament, susțin, chiar bravând, că își cunosc bine copilul.
- Nu țin seama de particularitățile individuale și de vârstă ale copilului, îl tratează fie ca pe un matur, fie ca pe un copil veșnic neajutorat;
- Consideră că pentru o bună educație sunt suficiente experiența lor de viață, dragostea pentru copil și bunul simț;
- Îl tutelează continuu, fie prin dirijare, supraveghere, control sever, muștrulială, cicăleală răutăcioasă și alarmistă. Se prevalează cu ușurință de scuze și motive. Amână intervenția educativă sau nu au voință de a o duce la capăt. Deși sunt animați de bune intenții le lipsește perseverența.
- În situația în care părinții nu au beneficiat de o bună instrucție, se arată umili în fața copilului performant. Nu conștientizează nevoia de educație multilaterală, marșând pe o

anumită direcție educativă. Mai mult, părintele minimalizează, bagatelizează sau chiar exclude alte dimensiuni educative din câmpul educațional familial.

- Aplică rigid, de-a lungul anilor, aceleași metode și tehnici educative. Dramatizează sau exagerează, orice reacție a copilului care nu e în consens cu așteptările sale, fie lamentându-se, fie făcându-i „teorie” la nesfârșit, invocând propria copilărie „pilduitoare”.
- Acțiunile educative ale părinților nu sunt convergente, iar între cei doi(mama și tata) distribuirea unor responsabilități educative este rigidă.
- Sfătuiesc copilul să nu învețe prea mult, doar atât cât să treacă clasa.
- Izolează copilul de influențele exterioare.
- Se folosesc de orice mijloc, bun sau rău, pentru a obține de la copil ceea ce doresc.
- Mama este singura care se ocupă de educația copilului sau este lăsată în seama bunicilor,deși părinții ar putea să îndeplinească ei înșiși această îndatorire.
- Confesiunile sincere ale copilului sunt împărtășite de către părinți unor prieteni sau cunoștințe.
- Unul dintre soți își ia ca aliat copilul împotriva partenerului de viață.
- Părinții își „spală rufele murdare” în fața copilului.

Cauze ale neîmplinirilor sau eșecurilor în educația copilului: familia dezorganizată, monoparentală, inexistența sau insuficiența unor condiții de viață și de pregătire școlară, nivelul redus de instrucție și de cultură, intervenția educativă din partea bunicilor, exemplul negativ al părinților, lipsa de experiență a copilului tânăr și lipsit de consiliere, aspirații eșuate și refulate ale unui soț sau a ambilor soți, neputința de a controla diferențele temperamentale dintre ei,etc.

Aceste greșeli, justificări și cauze le-am întâlnit de-a lungul celor aproape 20 de ani de când lucrez la catedră. Ceea ce am relatat mai sus sunt constatări întâlnite la părinții elevilor mei de la diferite promoții. Pentru noi, cadrele didactice și nu numai, ar trebui să fie un semnal de alarmă. Este greu să crești un copil,dar și mai greu e să-l educi. Realitatea de zi cu zi a familiei este diferită astăzi de cea a generațiilor anterioare. Părinții și copiii petrec mult mai puțin timp împreună și aproape toți adulții se confruntă cu o permanentă dorință de a echilibra cererile vieții de familie, cu cele ale slujbei. Într-o vreme în care părinții se află sub presiuni fantastice, care-i fac mai puțin capabili să participe la viața copiilor lor, există o nevoie și mai mare de a se implica, mai ales în educație. Copiii și părinții pot învăța multe unii despre alții doar printr-o simplă acțiune de comunicare.Adulții ar trebui să le prezinte deschis acestora valorile lor. Discutând despre importanța unora, precum onestitatea, încrederea de sine, responsabilitatea, părinții își ajută copiii să decidă singuri și să adopte cele mai bune soluții.

Pentru a realiza o schimbare în școli, părinții trebuie direct implicați în educația copiilor lor. Astfel că, pentru a susține aceasta, e nevoie de sprijin din partea școlilor și comunităților. Pe învățători, profesori și părinți îi unește dorința de a sprijini copiii în dezvoltarea lor. Este provocarea lor aceea de a crea un spirit de reciprocitate, astfel încât eforturile să aibă semnificație pentru toți cei implicați. Legăturile dintre cele două instituții (familie și școală) pot deveni mai puternice. Când profesorii și conducerea școlii sunt dornici să-i atragă pe părinți către procesul de învățământ, atunci rezultatele se îmbunătățesc. Prin astfel de eforturi precum și altele asemănătoare, școlile vor obține un și mai mare sprijin din partea părinților și se va observa mai clar progresul copiilor.

Proiect de parteneriat educațional între grădinițele din mediul urban

Inst. Ghircoias Adriana
Gradinita Nr.5 Fagaras, jud. Brasov

Motto:

“A scoate prietenia din viață e ca și cum am scoate soarele din lume.”

ACORD DE PARTENERIAT

1. PARTILE ACORDULUI

- A. – Gradinita nr. 5, Fagaras
-Scoala Generala Cincu
- Gradinita cu program normal Cincu

Didactica Nr.15

-Grădinița nr.2, Făgăraș

B. Inițiatorul Grădinița nr. 5 Făgăraș, cu sediul în str. Negoiu, nr.69, reprezentată prin director Fogoros Viorica și Inst. Ghircoias Adriana, Lazea Aurica, se angajează în parteneriat cu: Școala Generală Cincu, Grădinița cu program normal Cincu, Grădinița nr.2, Făgăraș.

2.OBIECTUL CONTRACTULUI

-Inițiatorul va folosi parteneriatul cu scopul legării de prietenii cu alți copii.

-Instituțiile partenere va asigura materialele necesare derulării programului precum și asistența de specialitate.

3. DURATA PARTENERIATULUI este de 1 an școlar 2009-2019.

4. Prezentul contract de parteneriat are nr. _____ din data de _____ și s-a încheiat în șase exemplare.

COORDONATORI/ INITIATORI PROIECT:

Inst. GHIRCOIAS ADRIANA-GRĂDINIȚA NR.5 FAGARAS

ARGUMENT

În urma unor discuții purtate cu copiii, la începutul anului școlar, despre copiii din alt mediu social, despre dorința lor de a avea prieteni, de ce este bine să ai prieteni, am remarcat dorința lor de a-i cunoaște, de a încerca să știe cât mai multe despre acești copii.

I-am întrebat dacă ar dori să-și facă prieteni printre ei. Reacția de bucurie care a fost afișată pe fețele lor ne-a determinat să le oferim prilejuri de satisfacere a curiozității specifice acestei vârste, care sperăm noi, că vor conduce mai târziu la prietenia dintre ei prin intermediul activităților propuse în acest *PROIECT* dar și la formarea unor atitudini, motivații și stări afective pozitive.

ANALIZA SWOOT

✓ *PUNCTE TARI*

- preșcolarii sunt dornici de a cunoaște copiii de la alte grădinițe și de a lega prietenii;
- activitățile se desfășoară în mod atractiv (vizite, corespondențe, albume), copiii participând cu entuziasm la acestea;
- cadrele didactice bine pregătite profesional, cu deschidere către nou, către schimbare;
- dezvoltarea abilității de interrelaționare pozitivă prin comunicare, lucru în echipă;
- interes crescut din partea părinților de a participa direct la acest gen de activitate

✓ *PUNCTE SLABE*

- Inexistența la nivelul Grădiniței, a unui proiect educațional de parteneriat cu alte grădinițe;
- Marginalizarea copiilor din mediul rural.

✓ *AMENINȚĂRI*

- Renunțarea pe parcurs a partenerilor implicați

➤ *SCOPUL PROIECTULUI*

- Stimularea interesului și a dorinței de a se cunoaște și de a forma noi cercuri de prietenii;
- Organizarea unor activități comune (confectionarea unor obiecte) cu ocazia diferitelor sărbători (Crăciun, Paști, 1 Martie, 8 Martie, 1 Iunie, etc.), albume;
- Atragerea copiilor în activități de tip joc, concurs, vizită;
- Realizarea unui schimb de experiență benefic copiilor și cadrelor didactice implicate.

➤ *OBIECTIVE*

- Să cunoască elementele ce definesc adevărata prietenie;
- Să cunoască preocupările copiilor din mediul rural sau urban;
- Să cunoască avantajele de care beneficiază cei care au prieteni;
- Să-și exprime prin activități artistico-plastice și muzicale, sentimente, trăiri și impresii;
- Să participe alături de alți copii și adulți la acțiuni specifice;
- Să-și formeze deprinderea unui comportament adecvat în calitate de gazdă sau musafir.

➤ *GRUP ȚINTA*

- Preșcolarii de la grupele mare, pregătitoare de la Grad. Nr.5 Făgăraș;
- Preșcolarii de la grupa mare Grădinița din Cincu;
- Preșcolarii de la grupa mare Grădinița nr. 2 Făgăraș;

Didactica Nr.15

- Scolarii de la Sc. Gen. Cincu
- Cadrele didactice din instituțiile implicate;
- Părinții și bunicii preșcolariilor implicați în proiect.
- *DURATA*
- 01 octombrie 2009 – 12 iunie 2010
- *RESURSE*
- 1. *Umane:* copiii, educatoare, părinți, bunici, frați și surori
- 2. *Materiale:*
 - mijloace audio – vizuale;
 - lucrări realizate de copii;
 - fotografii;
 - alte materiale procurate de educatoare și de către părinți;
 - materiale diverse obținute ca sponsorizări din partea părinților copiilor.

- *POPULARIZARE*
- albume cu lucrări;
- expoziții cu desene în holurile instituțiilor;
- antrenarea părinților în derularea proiect.
- *LOCATIA*
- GRADINITA NR.5 FAGARAS
- SCOALA GENERALA CINCU
- GRADINITA NR.2 FAGARAS
- alte spații impuse de calendarul activităților.
- *REZULTATE AȘTEPTATE*
- Schimbări de comportament ale copiilor în viața de zi cu zi;
- Schimbări de comportament ale părinților – acordarea unei mai mari atenții copiilor;
- Implicarea părinților în educația copiilor în viața de zi cu zi;
- Copiii să învețe să daruiască, să facă surprize, să producă bucurie;
- Realizarea unor prietenii de lungă durată.
- *EVALUARE PROIECT*
- Realizarea unui album cu fotografii din activitățile desfășurate prin colaborarea celor două instituții implicate;
- Realizarea unui C.D. cu activitățile derulate în proiect;
- Realizarea unui portofoliu final cu activitățile desfășurate;
- Întâlniri între cele două grădinițe;
- Activități comune.

Calendarul activităților
Anul școlar 2009-2010

Nr. crt.	DATA	TEMA	MIJLOC DE REALIZARE	LOCUL DESFĂȘURĂRII
1.	OCT. 2009	„Caravana prieteniei”	Întâlnire între partenerii implicați și definitivarea programului de acțiuni	GRAD. NR.5 FAGARAS
2.	NOV. 2009	„Noi și oaspeții noștri”	Vizită Familiarizarea copiilor și a părinților cu tema și obiectivele proiectului, precum și a locațiilor celorlalte unități	GRAD. NR.5 FAGARAS
3.	DEC. 2009	„Să ne împrietenim în ajun de sărbători”	-stabilirea de contacte interpersonale și de intercunoaștere - schimb de cadouri « Am venit să colindăm »	GRAD. SI SCOALA DE LA CINCU

Didactica Nr.15

4.	IAN. 2010	Cum ați petrecut sărbătorile de iarnă ?	- viziunea serbărilor din cele două unități - expoziție de poze cu momente din activitățile preșcolarilor	GRAD. NR.5 FAGARAS
5.	FEB. 2010	<i>Lumina, sunet, culoare</i>	Schimburi de albume cu lucrări artistico-plastice între copii - expoziție de lucrări artistico-plastice	FAGARAS
6.	MART. 2010	Martisorul- simbol al prieteniei	Martisoare si felicitări pentru prietenii nostrii	GRAD. NR.2 FAGARAS
7.	APR. 2010	« Hristos a înviat »	Vizită – să ciocnim ouă roșii	SC. SI GRAD. CINCU
8.	MAI 2010	Obiective turistice din mediul rural	Drumetrie	SCOALA SI GRAD. CINCU
9.	IUN 2010	„Ziua Internațională a Copilului”	Evaluare : Realizarea unor albume si prezentarea lor părinților DIPLOME	GRAD. NR.2 FAGARAS

Verdele înseamnă viață

Inst. Adriana Caciuc, Școala nr. 1 „Al. I. Cuza” Fălticeni, jud. Suceava
Inst. Oana Mihaela Guriță, Școala nr. 8 Suceava, jud. Suceava

ARGUMENT

Omul este o parte inseparabilă a naturii și, împreună cu factorii de mediu, formează un tot unitar, un adevărat sistem aflat în echilibru. Acest echilibru devine, însă, din ce în ce mai fragil, pentru că lumea modernă tinde să rupă armonia din natură. Putem spune atunci că ecologia este și o „știință a supraviețuirii omenesți”.

„Creșteți, înmulțiți-vă și stăpâniți pământul!” a fost porunca Creatorului. Omul însă a omis factorul rațiune, echilibru. Supraaglomerarea, dezvoltarea industriei, a agriculturii și a mijloacelor de transport i-au împins pe producători spre acțiuni uneori distructive, fără a mai căuta remedii sau mijloace de ameliorare a daunelor naturale provocate.

Întreaga noastră planetă este aflată în suferință. **Natura, Terra este în pericol!** Este prioritar pentru viitorul speciei umane de a asculta acest mesaj și de a acționa prompt, dincolo de interese materiale, politice sau de altă natură, pentru a salva viata; este impetuos necesar să înțelegem și să acționăm într-un efort conjugat pentru a restabili echilibrul naturii.

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PROIECTULUI

SCOPUL PROIECTULUI:

Mobilizarea copiilor în activități atractive de conștientizare a importanței mediului în care trăim, de reparare a daunelor produse de oamenii care nu iubesc ceea ce ne înconjoară, de sensibilizare a cât mai multe persoane în unele aspecte ale protejării naturii.

OBIECTIVE:

- Educarea și responsabilizarea elevilor participanți pentru a acționa permanent în sensul protejării naturii;
- Plantarea unor puiți într-o zonă despădurită stabilită de Direcția Silvică Suceava;
- Ecologizarea unei parcele de pădure din apropierea școlii și a pâraieșului Șcheia, Malul Șomuzului Mare, Fălticeni;
- Demonstrarea interesului pentru mediu în dezbaterile realizate;
- Realizarea de experimente prin care semințele prind viață.
- Crearea de colaje, picturi, desene, poezii, texte, afișe pe teme ecologice;

Didactica Nr.15

- Realizarea unei expoziții foto cu imagini surprinse în timpul acțiunilor;
- Refolosirea deșeurilor în realizarea de diferite obiecte;
- Vizitarea cu interes și responsabilitate a obiectivelor din mediul înconjurător;

Școlarii și cadrele didactice vor organiza și vor participa la acțiuni care se vor desfășura atât în cadrul fiecărei clase, cât și în comun: concursuri, schimburi de experiență, jocuri, întreceri, expoziții, etc.

DESCRIEREA PROIECTULUI

RESURSE UMANE:

- elevii clasei a II-a B Step by step de la Școala cu clasele I-VIII nr. 8 Suceava
- elevii clasei a II-a C de la Eco-Școala cu clasele I-VIII nr. 1 Al. I. Cuza, Fălticeni
- cadre didactice: inst. Guriță Oana Mihaela, inst. Adriana Caciuc, inst. Muntean Adriana Marița, părinții copiilor
- ghidul muzeului
- angajații Direcției Silvice Suceava, APM Suceava
- firma de transport

RESURSE MATERIALE:

- coli de desenat, carioci, creioane colorate, acuarele, foi colorate, saci menajeri, mănuși;
- C.D-ri, CD player
- fotografiile, pliante, broșuri, chestionare, afișe, reviste
- foi de scris, materiale pentru abilități practice;

GRUP ȚINTĂ: elevii claselor implicate în parteneriat

DURATA: octombrie 2009-iunie 2010

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE ÎN CADRUL PROIECTULUI

a) activități cu caracter permanent, zilnic sau săptămânal

- supravegherea reciprocă a colegilor, îngrijirea plantelor și florilor din clasă, plantare de flori în ghivece, menținerea curățeniei în jurul lor, informare despre mediul înconjurător etc;

b) activități desfășurate în parteneriat

<i>Nr. Crt.</i>	<i>Perioada</i>	<i>Tema propusă / Mijloc de realizare</i>	<i>Locul de desfășurare</i>	<i>Colaboratori</i>
1.	octombrie 2009 (activitate comună)	Eco-educație, „ <i>Să protejăm animalele!</i> ”-vizită la Muzeul Științelor Naturii Suceava -discuții pe baza expoziției de reptile vii	muzee	Elevi Cadre didactice Ghidul muzeului
2.	octombrie-noiembrie 2009 (activitate comună)	„ <i>Sămânța prinde viață!</i> ”-experiment (realizarea experimentului, încolțirea boabelor de grâu și porumb)	Sala de clasă	Elevi Cadre didactice Părinți
3.	noiembrie 2009 (activitate comună)	„ <i>Tristeți și frumuseți de toamnă!</i> ”- expoziție cu colaje, picturi, desene, poezii, compuneri despre toamnă	Sala de clasă	cadre didactice elevi
4.	decembrie 2009 (activitate comună)	„ <i>Protejarea mediului, preocupare majoră a tuturor!</i> ” - participare la simpozion interjudețean, facilitarea unor schimburi de idei și opinii între participanții la simpozion în scopul creșterii calității activităților instructiv-educative; -identificarea metodelor și mijloacelor de predare interdisciplinară a problemelor referitoare la protecția mediului	Școala cu clasele I-VIII „Mihail Armencea”, Adjud	cadre didactice
5.	octombrie-decembrie 2009 (activitate comună)	„ <i>Ce pot face două mâini dibace!</i> ” -activitate practică, obiecte din deșeuri și materiale refolosibile; -tablouri, jucării, afișe.	Sala de clasă	Cadre didactice părinți elevi

Didactica Nr.15

6.	decembrie 2009 (activitate comună)	„Brăduțul” -activitate practică-împodobire; -discuții despre importanța bradului în natură,	Sala de clasă	Elevi Cadre didactice Părinți
7.	martie 2010 (activitate comună)	„22 Martie-Ziua Mondială a Apei” -dezbateri - ecologizarea pâraiașului Șcheia; (Guriță Oana + Muntean Adriana) - „Apa și igiena”, „Importanța unei picături de apă”; (activitate comună) -desene, dezbateri, compuneri, proverbe, poezii(activitate comună) -Vizită la Uzina de apă (Guriță Oana + Muntean Adriana) - ecologizarea Șomuzului (Caciuc Adriana)	sala de clasă Uzina de apă Malul Șomuzului	părinți cadre didactice elevi
8.	15-22 martie 2010	„Sunt prietenul Pădurii” -realizarea de afișe pentru conștientizarea locuitorilor orașului asupra pericolului tăierii pădurilor; (activitate comună) -igienizarea unei parcele de pădure din apropierea școlii (Guriță Oana + Muntean Adriana) - plantarea de puiți într-o zonă despădurită alături de angajații Direcției Silvice Suceava (Guriță Oana + Muntean Adriana)	-Sala de clasă -Pădurea din apropierea școlii -Zonă despădurită stabilită de către Direcția Silvică Suceava	Elevi Cadre didactice Direcția Silvică Suceava
9.	aprilie 2010 (activitate comună)	„Sunt Prietenul Pământului?” - chestionar de evaluare cu mesaj ecologic	școli	Elevi Cadre didactice Părinți
10.	Octombrie 2009 (II C) mai 2010(II B)	“Ce ne înconjoară?” - excursie tematică - dezbateri pe baza celor observate în excursie ; - compuneri, poezii, desene despre ceea ce le-a plăcut în excursie ;	muzee	Elevi Cadre didactice Părinți
11.	iunie 2010 (activitate comună)	„Din experiența noastră” -evaluare; -articole în alte reviste școlare; -popularizare pe internet; -portofolii;		Cadre didactice

MONITORIZARE ȘI EVALUARE:

- Concursuri cu premii
- Expoziții de fotografii și desene în unitățile participante
- Portofoliile copiilor
- Diseminarea informațiilor în cadrul școlii, pe internet
- Realizarea unui C.D. cu momente din activități
- Popularizare în revista „Didactica” nr. 15 , ianuarie 2010.

Modalități de creștere a competențelor de citire și scriere la limba și literatura română

Institutur Horățau Luminița
Școala cu clasele I-VIII Adâncata, jud.Suceava

“Limba este tezaurul cel mai prețios pe care îl moștenesc copiii de la părinți, depozitul cel mai sacru lăsat de generațiile trecute și care merită să fie păstrate cu sfințenie de generațiile care-l primesc.”(Vasile Alecsandri)

Școala contemporană străbate un amplu și profund proces de integrare și dezvoltare ,care influențează intensificarea vieții colective a elevilor în complexa acțiune de instrucție și educație.Dezvoltarea exprimării orale și scrise,condiție primordială în instruirea și educarea elevilor pentru formarea personalității lor, pentru pregătirea participării la viața socială își găsește cea mai înaltă expresie în cadrul disciplinei **LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**, a ariei curriculare sugestiv intitulată **„LIMBĂ ȘI COMUNICARE”**.

În rândul instrumentelor activității intelectuale ,cele mai importante sunt cititul și scrisul. Se poate afirma , nu fără temei , că întreaga evoluție a elevilor, atât în școală cât și în viață depinde de măsura în care ei și-au însușit citit- scrisul până la nivelul în care acestea să constituie un mijloc de autoinstruire. De felul în care elevii și-au însușit în ciclul primar și chiar în primele clase capacitatea de a citi și de a scrie depind randamentul școlar și prevenirea rămânerii în urmă la învățatură.

Pentru ca elevii să dobândească deprinderi și priceperi temeinice de folosire corectă a limbii atât în comunicarea orală cât și în cea scrisă ei trebuie puși în situația de a observa ,de a analiza, de a motiva și de a aplica faptele de limbă.

Procesul formării deprinderilor de citire și scriere este deosebit de complex.Bazele formării lor se pune în clasa întâi,dar procesul formării și mai ales al perfecționării lor este cu mult mai îndelungat,continuând și în clasele următoare,până când cititul și scrisul devin mijloace obișnuite de autoinstruire.

Cu toate că cititul și scrisul se învață concomitent ,într-o strânsă legătură ,din motive de ordin didactic voi analiza separat problemele metodologice de predare și îmbunătățire a cititului și scrisului, pentru a putea evidenția mai bine ceea ce are specific fiecare dintre aceste deprinderi în modul lor de predare/învățare.

Pentru a-și însuși deprinderea cititului până la nivelul la care el să poată construi ”o metoda de lucru care să-i facă pe elevi în stare să-și completeze singuri instruirea elementară pe care au primit-o în școală” elevii trebuie să parcurgă două etape:

- Însușirea tehnicii cititului cu tot ce implică aceasta;
- Însușirea capacității de a se orienta în textul citit în scopul folosirii cărții în mod independent,ca izvor de informație și de formare.

Orice activitate de învățare, prin urmare și aceea de învățare a cititului se realizează prin efortul personal al celui ce învață ,iar participarea efectivă la această activitate presupune cu necesitate un oarecare grad de independență.Copiii trebuie să fie conștienți de efortul pe care îl depun,de finalitățile acestuia.

Deosebit de important pe plan psihologic este motivarea efortului la care este supus elevul, deoarece astfel efortul nu-i apare ca un act gratuit, ci ca un răspuns la curiozitatea firească a lui, ca un imbold spre cunoaștere..

Însușirea de către elevi a tehnicii cititului se realizează prin exerciții. Pentru a asigura un randament maxim acestei activități, se impune , ca ea să fie realizată, așa cum s-a subliniat, cu efortul personal al fiecărui elev în parte.

La clasa a II a, elevii trebuie să demonstreze însușirea unei citiri corecte și conștiente , la care se adaugă formarea unor deprinderi de citire fluentă și chiar expresivă.

Citirea corectă înseamnă citirea care se face fără omisiuni , înlocuiri sau inversări de silabe ori litere, fără repetări sau sunete parasite ce umplu pauzele mari dintre cuvinte. Citirea corectă este clară și poate fi urmărită și înțeleasă de cei care ascultă.

Citirea fluentă este o citire care curge continuu, fără sacadări, poticneli sau întreruperi. Viteza normală a citirii corespunde , în general , cu ritmul de vorbire.

Citirea conștientă presupune înțelegerea celor citite, lucru demonstrate de puțința reproducerii conținutului citit , pe baza unor întrebări.

Citirea expresivă se bazează pe însușirea tehnicilor de citire ca urmare a unor exerciții susținute. Realizarea unei citiri expresive implică toate celelalte calități ale citirii: corectă,conștientă,fluentă. Ea se bazează , în primul rând, pe modelul oferit de învățător .

Modalități specifice pentru creșterea competențelor de scriere:

Observarea și citirea situațiilor ortografice și de punctuație, pe text., se referă la observarea și explicarea simplă a titlului,alineatului, scrierii cu majusculă, a semnelor de punctuație și a ortogramelor.

Copierea reprezintă o reproducere grafică. Ea se realizează după modele scrise de mână, atât din manual cât și de pe tablă sau din alte surse (planșe, tabele)

Copierea creatoare este o variantă a copierii simple. În această situație, pe lângă copierea propriu-zisă, mai pot exista unele cerințe suplimentare: completarea unor propoziții cu unele cuvinte care lipsesc, completarea cu unele semne de punctuație, stabilirea titlului etc.

Transcrierea prezintă un grad mărit de dificultate, față de copiere, deoarece elevii transpun literele de tipar în litere de mână.

Dictarea cu prevenirea greșelilor constituie o modalitate foarte frecventă de verificare a modului cum s-au înțeles explicațiile date în legătură cu însușirea unei norme de scriere. Exercițiile prealabile au menirea de a clarifica anumite neînțelegeri și de a preveni fixarea greșită a regulilor de scriere.

Dictarea de control constituie o probă de evaluare a cunoștințelor și deprinderilor elevilor, de depistarea a unor greșeli tipice, în scopul înlăturării cauzei și remedierii lor; de informare a învățătorului cu privire la eficiența metodelor și procedeele de lucru cu elevii săi, în vederea însușirii scrierii corecte.

Dictarea selectivă este acea dictionare prin care învățătorul citește textul rar, iar elevii scriu numai acele cuvinte sau grupuri de cuvinte stabilite de învățător.

Autodictarea reprezintă scrierea din memorie a unui text scurt, în poză sau în versuri.

Bibliografie:

Bratu, Gabriela – coordonator al ghidului *Aplicații ale metodelor de gândire critică la învățământul primar*, Ed. Humanitas Educațional

Kate, Burke Walsh (1999): *Predarea orientată după necesitățile copilului- vârsta 6-7 ani*, Iași, C.E. D. P. Step by Step

Nuța, Silvia(2002): *Metodica predării limbii române în clasele primare*, București, Ed. Aramis vol I și vol. II www.didactic.ro.

Valențe pozitive și limite ale utilizării descriptorilor de performanță (Studiu)

**Prof. înv. primar Miron I. Simona Petronela,
Școala cu clasele I-VIII Chicerea, Tomești, Iași**

În scopul cunoașterii modului în care cadrele didactice care predau la clasele I-IV percep utilizarea descriptorilor de performanță, am inițiat o analiză SWOT cu un grup de învățători și institutori.

Subiecții investigați sunt un număr de zece cadre didactice cu experiență în învățământ mai mare de 15 ani.

În scopul arătat, învățătorii au avut de analizat utilizarea descriptorilor de performanță prin prisma a patru coordonate: puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări (riscuri).

Examinând părerile învățătorilor am putut face unele constatări privind coordonata puncte tari. Învățătorii au remarcat:

- existența unui sistem unitar de notare;
- rolul descriptorilor de performanță este de a evalua capacități și subcapacități;
- eșalonarea cerințelor pentru fiecare calificativ (ce?, cât?, cum? să știe elevul pentru Suficient; Bine; Foarte bine);
- aprecierea se realizează pe paliere mari;
- elimină sau diminuează consecințele măsurării precise (evită ierarhizarea);
- asigură transparența evaluării;
- diminuează improvizația și arbitrariul în notare;
- oferă un cadru obiectiv și standardizat de evaluare;
- oferă puncte de reper necesare pentru comparabilitatea evaluărilor efectuate de învățători diferiți, în unități școlare diferite;
- măresc precizia evaluării;
- punerea în relații a fiecărui nivel de performanță cu calificativul corespunzător;

Didactica Nr.15

- precizează mai bine nivelul capacităților și subcapacităților evaluate pentru cadre didactice, elevi și părinți;
- ajută pe elevi să conștientizeze mai bine măsura în care au formate competențe sau operează cu achizițiile asimilate.

O atitudine mai rezervată a cadrelor didactice a fost față de punctele slabe. Potrivit punctului de vedere al majorității cadrelor didactice am remarcat următoarele:

- elaborarea, selectarea descriptorilor de performanță presupune un timp fizic mare;
- dacă sunt elaborați de învățători nu mențin evaluarea uniformă (la aceiași parametri); dacă se utilizează cei propuși de SNEE sunt insuficienți pentru o evaluare riguroasă;
- credibilitatea slabă pentru părinți;
- diminuează precizia în evaluare, din punctul de vedere al exactității, dar și al limitelor dintre calificative (nivelul capacităților și subcapacităților pentru fiecare calificativ-ambiguitate).
- grad de discriminare scăzut.

Privind coordonata oportunității, datele obținute scot în evidență opțiunea celor mai mulți învățători investigați pentru:

- răspund mutațiilor generate de reformă;
- practica curentă validează implementarea noului sistem de evaluare pe baza descriptorilor;
- alinierea politicii de evaluare la similitudinile sistemului de învățământ din statele UE;
- sprijin din partea SNEE (volumul „Descriptori de performanță” + ghiduri de evaluare+ stagii de perfecționare pe tema evaluării).

Coroborând opiniile cadrelor didactice privind coordonata amenințări (riscuri) am putut constata:

- superficialitatea în elaborare și în evaluare;
- cadrele didactice stagiare au o experiență sumară în utilizarea descriptorilor de performanță ceea ce implică dificultăți în evaluare;
- evaluarea pe baza descriptorilor de performanță reprezintă cauza unor „traume psihologice” când elevii trec la un nou ciclu (gimnazial) și se confruntă cu un alt sistem de evaluare;
- profesorii reclamă „superficialitatea” în evaluare din învățământul primar.

Investigațiile au vizat depistarea principalelor dificultăți pe care le ridică utilizarea descriptorilor de performanță. Aprecierile emise obligă la găsirea modalităților celor mai eficiente pentru depășirea acestor dificultăți.

Opiniile cadrelor didactice cu privire la utilizarea descriptorilor de performanță se constituie ca important element de legătură între cerințele practicii școlare și cele ale reformei. Observațiile pe care le-au formulat cât și propunerile de ameliorare conduc la bunul mers al reformei din învățământul românesc.

În concluzie, construirea și folosirea corectă a descriptorilor de performanță este o condiție pentru rezolvarea problemei obiectivității și standardizării evaluării, problemă ce a constituit motivul introducerii sistemului de evaluare prin descriptorii de performanță.

Organizarea la nivelul învățământului preșcolar

Inst. Sava Marinela

Școala cu clasele I-VIII Nr.6 Suceava

„Organizația e o activitate social-umană, care presupune socierea spontană/dirijată (voluntară) a unui număr mare de persoane ce dețin statute și roluri bine definite, determinate sau nu (formale, informale), în vederea realizării unui scop comun, explicit formulat.” Zlate

Una din organizațiile cele mai importante este școala. Aceasta este instituția în care are loc organizarea sistemului de învățământ, conținutul, funcțiile, principiile de funcționare etc. și care se raportează la condițiile social-istorice, respectiv la cerințele societății, conturate la nivelul sistemului social general, global. Sistemul de învățământ îndeplinește funcțiile: culturală, socială, economică, umană. Resursele umane din cadrul unei școli sunt: director, profesori, învățători, educatori, doctor, logoped, consilier, manager, secretar, bibliotecar, doamnele de serviciu, copiii, părinți. Aceste resurse umane, trebuie să stabilească relații foarte bune, pentru a putea ca această organizație, școala, să ocupe un rol foarte important pentru toți.

Organizarea la nivelul învățământului preșcolar se extinde pe mai multe arii: organizarea spațiului instructiv-educativ, organizarea copiilor, organizarea comitetului de părinți, organizarea activităților de învățare, completarea caietului educatoarei, organizarea și realizarea conținutului activității educative în grădiniță, organizarea activităților extrașcolare, organizarea activităților de cunoaștere a viitoarei doamne învățătoare, organizarea unor concursuri județene, naționale, internaționale, organizarea unor simpozioane județene, naționale, internaționale, organizarea unor cursuri de formare, perfecționare ale cadrelor didactice, organizarea unor sesiuni de comunicare, organizarea unor comisii metodice, organizarea unor cercuri pedagogice, organizarea unor schimburi de experiență, organizarea consfătuirilor, organizarea interdisciplinară a curriculum-ului, organizarea conținuturilor, organizarea modulară a curriculum-ului, organizarea diferențiată și personalizată a curriculum-ului, organizarea unei grădinițe de week-end, organizarea pe grupe și activități, organizarea unei grădinițe particulare etc

Formele de organizare a instruirii sunt structuri organizatorice de realizare efectivă a predării și învățării în cadrul organizat al educației instituționalizate.

Stabilirea conținutului învățământului în general presupune organizarea lui în trepte școlare, structurarea lui în așa fel încât să fie îndeajuns de cuprinzător, dar și accesibil vârstei celor educați, să reflecte nivelul dezvoltării științei și tehnicii contemporane, dar să fie și adecvat din punct de vedere psihopedagogic și să prevadă tendințele dezvoltării societății. Cele trei domenii ale conținutului sunt: științific, didactic și social.

Educatorea organizează în mare parte aceste activități, deoarece nu are destule resurse umane, financiare și de timp. Pentru a putea duce la bun sfârșit aceste activități, educatoarea trebuie să vizeze aspectele referitoare la realizarea organizării cât mai eficiente a activităților pe care dorește să le deruleze.

Educatorea în relațiile cu ai săi copii, are sarcinile de a-i integra pe aceștia în colectiv, de a-i învăța să se socializeze, să stabilească relații, să comunice, să își exprime propriile idei, sentimente, trăiri, să îi determine să își ia singuri jucăriile, dar să și le așeze la loc, în ordine, să își formeze deprinderi, priceperi, automatisme etc.

Cadrul didactic trebuie să își organizeze activitățile în funcție de particularitățile individuale și de vârstă ale copiilor, dar și în funcție de spațiul pe care îl are în dotare, de resursele materiale, umane de care dispune. O bună organizare a activităților pe care și le propune educatoarea, ține seama și de coeziunea grupului format, pe care îl poate stabili prin efectuarea testului sociometric și a fișei psihopedagogice.

Spațiul instructiv-educativ trebuie organizat ținându-se cont de nivelul de vârstă al copilului, de particularitățile individuale; acesta trebuie amenajat astfel încât să îi atragă pe copii, să le ofere libertate, dorința de învățare, de socializare, de integrare. Amenajarea centrelor de interes trebuie realizată la îndemâna copiilor, astfel aceștia putând să își ia ceea ce doresc de la aceste zone. Schimbarea centrelor se face în funcție de anotimp, de tema pe care o desfășoară cadrul didactic. Trebuie să se țină cont de materialele din care sunt realizate mobilierul, culorile acestuia și ale covorului, ale pereților etc.

Dacă educatoarea ține seama mereu de aspectele proiectării, ale amenajării spațiului, ale coeziunii grupului, ale activităților extracurriculare, actul predării-învățării-evaluării va avea scopul și obiectivele atinse. De aceea, organizarea tuturor activităților joacă un rol foarte important.

În cadrul acestor organizații, trebuie să fie implicați toți părinții copiilor, cadrele didactice, inspectorii, copiii, primarul, preoții, pompierii, poliția, doctorii, pădurarii și toate acele resurse umane care trebuie să participe în cadrul acestor organizații.

Educatorea joacă un rol important în viața copiilor. Ea este mamă, prietenă, partener de joacă, model, exemplu, dar foarte bine i se potrivește și rolul de consilier, atât în activitate cu preșcolarii, cât și cu părinții acestora. Chiar dacă sunt la vârste fragede, și aceștia au nevoie, uneori, de consiliere. Organizarea acestor activități de consiliere, trebuie să se facă astfel încât copilul, nici să nu simtă că i se spune ceva în mod direct, că totul se rezumă la el și la familia sa, lumea sa. Prin diferite mijloace, metode, activități, educatoarea poate reuși să își ducă la bun sfârșit rolul ei de consilier. Educatorea are numeroase roluri: de planificare, organizare, control, îndrumare, evaluare, monitorizare, decizie, consiliere.

„...că pe copil să-l judeci prin copilăria ta, dacă ți-o mai aduci aminte...” (Doina Ionet)

Bibliografie:

1. Aurel Carașel și Viorel Lazăr- „Psihopedagogia activităților extracurriculare”, Ed. Arves, 2007
2. Constantin Cucoș - „Pedagogie”, Ed. Polirom, 2006, Iași Nicoleta – Adriana Florea și Cosmina-Florentina Surlea „Consiliere și orientare”, Ed. Arves, , 2007

3. Mihai Stanciu „Didactica postmodernă”, ED.Universității Suceava, 2003
4. Mihai Stanciu „Introducere în pedagogie”, Ed. „Ion Ionescu de la Brad”, Iași, 2003
5. Gheorghe Tomșa „Psihopedagogie preșcolară și școlară”, București, 2005

Avantajele interacțiunii dintre copiii preșcolari prin aplicarea metodelor interactive de grup

**Inst. Logigan Daniela
G.P.N. Nr.2 Mitocu Dragomirnei, jud. Suceava**

Privind procesul educației în manieră globală a fost necesară și binevenită implementarea modelului internațional de strategii moderne de învățare-evaluare, metodele interactive de grup fiind percepute ca o provocare a schimbării educației la nivel cantitativ, dar în special calitativ.

Participând la cursul de formare „Metode interactive de grup” unde au fost aplicate aceste metode cu texte și mijloace didactice la nivel de pregătire a adulților, am înțeles cât de important poate fi acest mod de lucru cu copiii de la grupă, din moment ce eu am fost extrem de captivată, interesată, creativă, comunicativă și sociabilă, optimistă, eficientă, activă. Consider că acestea ar fi punctele cheie care ar putea defini pe scurt metodele interactive de grup. De aici și până la aplicarea acestor metode la grupa de copii nu a fost decât un pas, timp în care am confecționat materiale didactice noi specifice acestor metode: pălăriuțele, coronițele, stele, săgeți, bule, plicuri colorate, etc.

Pornind de la indicațiile primite la curs și lăsând creativității și imaginației frâu liber am realizat numeroase activități didactice folosind aceste metode și tehnici de lucru noi pentru mine, dar și pentru copiii mei. Dacă la început totul a fost stângaci, incomplet, incorect poate, acum ne laudăm că putem folosi aceste metode cu succes, cu ușurință și cu multă plăcere din partea copiilor.

Avantajele interacțiunii dintre copiii preșcolari prin aplicarea metodelor interactive de grup sunt numeroase și importante pentru o dezvoltare eficientă a fiecărui copil în parte, dar și a grupului educațional respectiv, a relațiilor care se stabilesc între preșcolari. Aceste avantaje pentru dezvoltarea personalității preșcolarilor presupun următoarele aspecte: autodesoperirea propriilor capacități și limite; stimularea și dezvoltarea capacităților complexe ale gândirii (gândirea divergentă, gândirea critică, gândirea laterală); dezvoltarea inteligențelor multiple; reducerea timpului destinat rezolvării problemelor; captarea atenției și stimularea interesului pentru anumite teme; prin învățarea prin cooperare se dezvoltă și se diversifică deprinderile și capacitățile sociale ale copiilor; prin intermediul acestui tip de învățare copiii își destăinuie dorințele și nevoile, își exprimă opiniile, ideile, modul personal de lucru, experiențele proprii; grupul îi oferă copilului sentimentul de încredere, de siguranță, de apartenență socială, îi dispare frica de eșec, își controlează ieșirile și afișează toleranță și înțelegere față de ceilalți;

Referitor la rolul educatoarei în realizarea eficientă a activităților în care se folosesc metodele interactive de grup este aspectul pragmatic al pregătirii acestora. Educatoarea trebuie să-și proiecteze și să-și organizeze activitatea, precizând clar scopul, obiectivele, tipurile de activități la care se pretează aceste metode și tehnici noi și să asigure materialul didactic necesar, acesta având un rol important în captarea atenției copiilor și în derularea activităților.

La nivelul proiectării și realizării activităților bazate pe aplicarea acestor metode moderne am ținut cont de avantajele acestora și în continuare voi prezenta câteva dintre activitățile pe care le-am realizat împreună cu preșcolarii mei.

Cu elemente de detaliu prezint tema „Păsările de curte”, care este o activitate integrată pe care am susținut-o în cadrul comisiei metodice a educatoarelor și care a folosit ca metode moderne jurnalul grafic și metoda puzzle. Scopul acestei activități a fost valorificarea cunoștințelor dobândite prin participarea la activități din diferite domenii, în cadrul proiectului tematic „Păsările domestice”, iar ca și obiective operaționale care se înscriu în aria metodelor interactive de grup amintesc: -să comunice verbal cu partenerii de lucru, folosind expresii adecvate și corecte; - să coopereze, exprimând sprijin și bunăvoință în relațiile cu ceilalți; -să rezolve corect sarcinile didactice, verbalizând acțiunile întreprinse împreună cu ceilalți copii; -să participe activ și cu interes la activitate. Ca metode și procedee didactice am utilizat conversația, dialogul,

„jurnalul grafic, metoda puzzle, jocul de rol, explicația, exercițiul, observația, iar ca material didactic – două coli de carton, imagini decupate, pene, cuiabar și ouă realizate în cadrul ALA, lipici, ace cu gămălie, foarfece.

Captarea atenției s-a realizat prin rezolvarea unui joc de puzzle pentru o imagine din povestea „Punguța cu doi bani” de I. Creangă. S-a anunțat tema activității, făcându-se legătura cu tema proiectului tematic. S-au precizat obiectivele operaționale pe înțelesul copiilor. Pornind de la prezentarea succintă a elementelor componente ale portofoliilor realizate de copii (fișe, planșe mici, materiale didactice, obiecte confecționate, etc) s-au verificat priceperi, deprinderi și cunoștințe dobândite în cursul derulării proiectului tematic. S-a ținut cont de următorii pași cu scopul realizării celor două jurnale grafice: împărțirea copiilor în două grupe pentru realizarea jurnalelor „Cocoșul și găina” și „Rața și găscă”; prezentarea și intuirea materialelor primite; explicații cu privire la rolul celor două cadrane colorate diferite; pe parcursul completării cadranelor, s-au rezolvat sarcini specifice activităților DLC, DS, DEC, DOS, DPM (activitate integrată la nivel de ADE și ALA2);

Astfel, copiii au recitat o poezie, s-a realizat un joc de rol, au prezentat cunoștințele legate de mediul de viață, hrană, foloase, înmulțire; au numărat boboci și pui, specificând toate culorile „căsuțelor”, au făcut grupări în funcție de culoare, formă și mărime, au format mulțimi cu 1,2 și 3 elemente, au cântat și au executat mișcările jocurilor muzicale și distractive, preșcolarii dând dovadă de pricepere, spirit de echipă și competiție. Obținerea performanței s-a realizat prin alegerea unei păsări de curte, copiii având sarcina de a spune tot ce știu despre aceasta. La evaluarea activității s-au citit cele două jurnale grafice, făcându-se eventuale completări sau precizări din partea membrilor celeilalte echipe. S-au făcut aprecieri generale și individuale cu privire la modul de desfășurare a activității, lăsându-le copiilor ocazia de a evalua și autoevalua priceperi, deprinderi, cunoștințe.

Metoda jurnalul grafic este o metodă de fixare și consolidare de cunoștințe, sarcina copiilor fiind de a completa cele două cadrane ale jurnalului cu elemente semnificative temei alese. Am folosit această metodă și pentru a fixa alte cunoștințe: „Anotimpul preferat”, „Căinele și pisica”, „Fructul preferat”, „Planeta Pământ”, „Suntem ecologiști”.

La fel ca și Jurnalul grafic, metoda categorizarea este utilizată atât în cadrul activităților de consolidare, cât și în cele de evaluare, fiind o metodă care începe cu un algoritm de tip brainstorming. Temele pot fi diverse: „Mijloacele de transport”, „Fructele de toamnă”, „Legume timpurii”, „Jocurile copiilor iarna”, „Unelte și meserii”, etc.

Folosind metoda Harta cu figuri se poate reprezenta un spațiu, teritoriu sau loc de desfășurare a unei acțiuni, prin care copiii împărțiți în grupe de câte patru au primit material didactic și timp de șapte-opt minute au avut sarcina de a se consulta și schița spațiul imaginat sau cunoscut de aceștia pentru o temă dată, folosindu-se de anumite simboluri. Am folosit această metodă pentru teme diferite: „Unde vreau să-mi petrec vacanța”, „Drumul Scufiței-Roșii până la casa bunicii”, „Tărâmul fermecat al copilăriei”, „Drumul meu de la grădiniță la școală”. Copiii au lucrat împreună cu membrii grupului din care făceau parte, căutând simboluri pentru elementele hărții. La final, hărțile au fost expuse pe un panou în fața grupei, și pe rând, câte un reprezentant al fiecărui grup a prezentat și explicat modul de așezare a elementelor și alegerea simbolurilor. Educatoarea are rolul de a dirija și sprijini copiii dacă este nevoie. Cu ajutorul acestei metode preșcolarii învață să citească o hartă după simboluri convenționale, li se dezvoltă memoria vizuală și orientarea în spațiu, fiind utilă în dezvoltarea inteligenței vizual-spațiale.

O altă metodă de care se bucură copiii de la grupa mea este Explozia stelară, pe care am aplicat-o adesea. Cinci copii așezați în semicerc propun probleme de rezolvat și își aleg în echipa lor câte 4-5 copii. Copiii din cele 5 grupuri colaborează în vederea stabilirii întrebărilor primite pe steluțele mici: Cine?, Ce?, Unde?, Când?, De ce?, în funcție de tema redată de steaua mare. Această metodă de rezolvare de probleme se poate folosi cu succes în activitățile de lectură după imagini, convorbire, în cele cu povești sau poezii, de regulă folosindu-ne de materiale intuitive. Am folosit această metodă cu precădere în activitățile de educație ecologică, educație pentru sănătate, educație rutieră. Această metodă ajută la stimularea creativității individuale și de grup pentru formularea de întrebări și rezolvarea de probleme. Copiii s-au deprind cu adresarea de întrebări diverse, pe care le-am introdus în portofoliul Exploziei stelare. Este important rolul educatoarei în aprecierea întrebărilor formulate de către copii, pentru ca la final aceștia să poată oferi soluția optimă în rezolvarea problemei respective. Tot în cadrul activităților de educație ecologică, rutieră, morală am folosit și Diagrama cauză- efect, care are un rol important în exersarea operațiilor gândirii (gândirea logică). Tehnicile Piramida și Diamantul sunt cel mai facil de utilizat, întrucât acestea se construiesc după îndrumări verbale și cu material didactic limitat. Aceste tehnici pot fi folosite în etape de captare a atenției, de obținere a performanțelor sau de evaluare, în sensul că oferă un timp scurt de realizare.

Metoda Posterul necesită material ilustrativ și alegerea eficientă a textului care urmează a fi audiat. Copiii au sarcina de a realiza posterele și de a crea mesajul acestora sub formă de slogan sau versuri, sugerând tema –simbol a textului respectiv. De exemplu, pentru realizarea unui poster pornind de la un text despre dragostea dintre mamă și copil, copiii din cele trei grupuri au ales următoarele mesaje: „Eu sunt copilul mamei mele”, „Mamă, te iubesc !” și „Mama e ființa cea mai dragă și mai bună”, în final aceste postere fiind expuse pe un panou cu ocazia zilei de 8 Martie.

Metoda 6/ 3/ 5 vizează copiii cu inteligență vizual-spațială și este o modalitate de lucru bazată pe construcția „idei pe idei”, având în vedere creativitatea copiilor. Este o metodă pe care eu o folosesc, de regulă, în cadrul ALA1 sau ADP, unde cei 6 membri din fiecare grup exprimă 3 idei prin intermediul desenului în 5 minute, folosindu-se de culori diferite. Am folosit cu succes această metodă în care am recurs la semnale sonore și la oferirea unui număr de recompense, în cadrul evaluării, echivalent cu numărul de idei emise. Ca variantă de realizare am folosit o roată confecționată pentru fiecare grup de copii.

Metoda puzzle este modalitatea la care recur pentru a relaxa și distra copiii. Am folosit această metodă de cele mai multe ori ca tehnică de captare a atenției, fie în cadrul ADP, DLC, DS. Este metoda la care copiii de la grupa mea se distrează de minune, amuzându-se de faptul că uneori, dacă sarcina e puțin mai dificilă, apar imagini fără sens; și totuși, își dau seama că cele două roluri de emițător și receptor nu sunt întotdeauna compatibile, ei încercând să-și aleagă singuri partenerii. Am aplicat metoda puzzle folosind imagini din povești, peisaje, portrete sau diverse obiecte alcătuite din figuri geometrice (ceea ce este puțin mai dificil pentru copii).

Tehnica Bula dublă este foarte des utilizată de grupele și instituția noastră, temele fiind variate: „Primăvara și vara”, „Sarea și zahărul”, „Bradul și stejarul”, etc, dar o activitate foarte interesantă pe care am realizat-o împreună cu copiii de la grupa mijlocie a fost desfășurată pe grupe având ca temă „Fetițe și băieți” și „Grupa mare și grupa mijlocie”, la care copiii au fost foarte activi, cooperanți, competitivi.

Sunt conștientă de rolul pe care-l au aceste metode moderne asupra dezvoltării personalității copiilor, dar și a coeziunii grupului educațional, le voi aplica în continuare, sper că îmi voi dezvolta tehnicile de lucru la clasă și sunt foarte mulțumită și încântată de faptul că am participat la acest curs de perfecționare.

Bibliografie:

- S.Breben, E.Gongea, G. Ruiu, M. Fulga- Metode interactive de grup, Ed. Arves;
- I.A.Dumitru- Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2000;
- Provocări ludice, ghid metodic. Jocuri didactice centrate pe obiectivele curriculare ale grădiniței și clasei I, Ed. Spiru Haret, Iași, 2003;
- I.Cerghit- Metode de învățământ, E.D.P. București, 1998;

Plan de interventie

Inst. Păduraru Irina
Școala cu clasele I-VIII, loc.Stănița, jud.Neamț

ARGUMENT

În activitățile desfășurate în grupa mijlocie, la sectorul artă, am remarcat cu ușurință cum cinci copii din grupă au realizat câteva lucrări diferite la pictură. De fiecare dată în activitățile liber alese ei preferau acest sector, unde pictau cu mare plăcere, atât teme propuse cât și teme la alegere.

Am discutat cu părinții acestor preșcolari și am descoperit că și acasă copiii își ocupă cea mai mare parte a timpului pictând. Am încercat să-i conving pe părinți că și arta reprezintă un mijloc prețios de exprimare de la o vârstă la care abilitățile verbale sunt încă limitate și un prilej de exersare și dezvoltare a creativității prin libertatea maximă de expunere pe care o asigură. Le-am sugerat să le cumpere copiilor materiale necesare pentru realizarea unor teme plastice, să-i încurajeze atunci când aceștia dau frâu liber imaginației și fanteziei lor.

La grădiniță am pus la dispoziția copiilor atât materiale necesare pentru realizarea activității de educație plastică, cât și albume tematice, am făcut vizite la diferite expoziții de pictură.

În cadrul activităților artistico-plastice, copii au învățat tipurile de culori și semnificația lor; și-au îmbogățit vocabularul cu termeni specifici artelor plastice; să exerseze în contexte noi tehnici de lucru cunoscute.

Didactica Nr.15

Pentru a veni mai mult în sprijinul acestor copii talentați, am realizat un parteneriat cu profesorii cercului de pictură, care funcționează în cadrul școlii din comună, având disponibilitatea de a experimenta materiale, tehnici și o tematică variată dincolo de ceea ce privește programa preșcolară.

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

-Dezvoltarea capacității de exprimare plastică liberă, spontană, a impresiilor, a emoțiilor și a sentimentelor, stimularea fluidității, gândirii creatoare, prin valorificarea abilităților dobândite, folosind diverse stiluri de artă plastică.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- Să realizeze corespondența între diferite elemente de limbaj plastic și ceea ce vede în mediul înconjurător;
- Să omogenizeze un spațiu plastic prin îmbinarea culorilor, a tonurilor și a nuanțelor, sesizând efecte plastice;
- Să facă experiențe noi cu forma sau culoarea;
- Să se exprime estetic în lucrările plastice;
- Să realizeze lucrări originale.

STRATEGIA DIDACTICĂ

1. Metode și procedee

- Explicația;
- Demonstrația;
- Analiza;
- Conversația;
- Exercițiul;
- Munca în echipă;

2. Mijloace didactice:

Șevalet, ustensile specifice, povești și poezii create, coli de desen, creioane colorate, cretă cerată, carioci, acuarele, pensule, farfurii și pahare de unică folosință, măști albe din carton, bucăți de sticlă, forme de plastic pentru vitralii, hârtie glase, ambalaje de flori, pastă de lipit, foarfeci, aracet, diferite obiecte din ceramică, ouă din polistiren, etc.

Forme de organizare:

- ✓ pe grupuri mici; în echipe sau individual.

CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII:

- ✓ Pete de culoare; Culori primare; Culori secundare; Culori calde: roșu, galben, portocaliu;
- ✓ Culori reci: verde, albastru, violet; Nonculori: alb, negru; Tonuri de culori;
- ✓ Elemente de limbaj plastic: punctul și linia; Pata de culoare și forma;
- ✓ Tehnici de lucru diferite; Forme spontane; Structuri naturale.

METODE ȘI TEHNICI DE EVALUARE:

- ✓ aprecieri verbale; autoevaluarea; expunerea lucrărilor;
- ✓ expoziții și concursuri pe diferite teme la nivel de școală;
- ✓ participarea la concursuri locale, naționale și internaționale;
- ✓ organizarea unei expoziții de 1 Iunie.

TEMATICĂ ORIENTATIVĂ:

PICTURĂ:

Pictură pe fond colorat:

- Cele patru anotimpuri; Copaci; Fluturi; Flori. Naturi statice: Flori în vase de lut;

Portret:

- Portretul lui Moș Nicolae; Moș Crăciun; Familia mea; Autoportret, Prietenul meu;
- Portretul mamei; Portretul d-nei educatoare.

Compoziții:

- La grădina zoologică; La cules; La bunici; Suntem găze; Scenă din poveste; De unde vine Moș Crăciun?
- O, brad frumos!; Carnaval; La teatru de păpuși; La circ; În parc; Animalul meu preferat;

ARTĂ DECORATIVĂ:

Sărbătoarea Crăciunului:

- Sacul lui Moș Nicolae;
- Podoabe pentru brad – vitralii (forme de plastic);

Didactica Nr.15

- Felicitări de Crăciun –tehnica colajului;

Primăvara:

- Copaci – colaj cu textile, semințe, piele;
- Felicitări pentru ziua mamei – colaj sau panou decorativ;
- Decorații pe obiecte de unică folosință (farfurii și pahare de carton și plastic de unică folosință);
- Măști pentru carnaval (din carton);
- Ouă de Paști (din lut sau polistiren);
- Animale, jucării – vitraliu (forme de plastic);
- Lucrări colective pe diferite teme.

Bibliografie:

Alexandru Roșca, Copii superiori înzestrați, Editura Institutului de Psihologie al Universității din Cluj la Sibiu, 1941

Mihai Jigău, Copiii supradotați, Editura Știință și Tehnică, București, 1994

Carmen Crețu, Psihopedagogia succesului, Editura Polirom, Iași, 1997,

Yolanda Benito, Copiii supradotați. Educație, dezvoltare emoțională și adaptare socială, Editura Polirom, Iași, 2003,

În livadă

**Inst. Păncescu Cornelia
SAM nr. 1, Matca, jud. Galați**

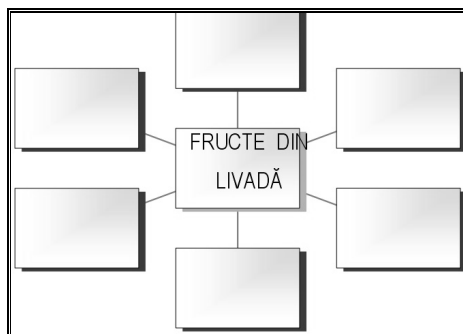
Activitatea tip concurs am desfășurat-o cu elevii clasei a II-a, în ora de cunoașterea mediului, în cadrul unei lecții deschise la comisia metodică a învățătorilor din școală.

Pentru o rezolvare corectă și în timpul stabilit, grupele au primit câte un fruct (jeton). A câștigat grupa care a strâns în coșuleț cele mai multe fructe.

Juriul a fost format din doamnele învățătoare invitate la lecție.

Proba I:

Completează ciorchinele doar cu fructe din livadă.

Proba a III-a:

Colorați fructele din coșul toamnei respectând culorile și conturul desenului.

Proba a II-a:

Fiecare elev a primit o pară din hârtie pe care erau scrise două probleme în versuri. Au citit individual dar rezolvarea au făcut-o în echipă.

Rezolvați problemele în versuri.

***Între merii de pe drum
E plantat câte un prun.
Pe lângă câți pruni el trece***

Dacă meri numără zece ?

*În grădina sa, Andrei
Are pomi: cireși sunt trei,
Caiși cu vreo doi mai mulți
Și opt piersici mai micuți.
Spune-mi acum, dacă vrei,
Câți pomișori are Andrei ?*

Proba a IV-a:

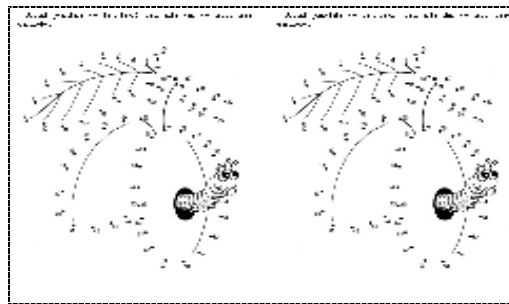
Scrieți cât mai multe întrebuniări ale fructelor și ale pomilor fructiferi.

ba a V-a:

Joc de rol: *Interpretați dialogul dintre cele două personaje ale glumei.*

- *Te-am prins, zice paznicul. Ce cauți în pom?*
- *Nimic, nene, răspunde speriat Goguță. A căzut o prună și vreau s-o pun la loc.*

În timp ce se calcula punctajul elevii au rezolvat individual fișa următoare:

Aceste activități consider că au fost valoroase pentru că elevii s-au implicat activ în procesul de învățare, sarcinile formulate i-a menținut în stare de alertă, implicându-i cognitiv în rezolvarea acestora. Asemenea activități sunt deosebit de atractive, stimulează interesul elevilor pentru învățare, se sprijină pe structurile oferite de disciplinele de învățământ, dar permit o libertate totală față de acestea.

învățăm,

ne-achităm.

Desenăm, cântăm, citim

Cadrele să le uimim.

sărbătoare

invitația oferită
doamna lor învățătoare.
doamnelor învățătoare

Text verso: *Ne place să ne jucăm / Lucruri noi să*

Fenomene observăm / Și de sarcini

Mai scriem și socotim, /

Decupăm și plănuiim /

V-așteaptă, deci, cu mic, cu mare / În astă zi de

Căldură-n suflet să vă împresoare / A II-a B și

Itemii obiectivi – abordare practică

Prof. Liliana Dumitrana
Școala cu Clasele I-IV Ipotești, jud. Suceava

Itemii obiectivi (cu răspuns închis) testează un număr mare de elemente de conținut într-un interval relativ scurt, asigurând un grad de obiectivitate ridicat în măsurarea rezultatelor școlare.

1. Itemii cu alegere duală pun elevul în situația de a selecta răspunsul corect din doar două variante posibile: adevărat / fals, da / nu, corect / incorect, acord / dezacord, varianta 1 / varianta 2 etc.

Pentru ca elevul să cunoască alternativa adevărată, i se va cere acestuia să modifice varianta falsă sau să argumenteze varianta aleasă. **Exemple:**

1. a) *Notați cu A (adevărat) și cu F (fals) în căsuța din dreptul fiecărui enunț:*

În propoziția „Emil are o carte nouă.” cuvântul *nouă* este numeral.

În propoziția „Nouă ne este foame.” cuvântul *nouă* este pronume.

Substantivul „bunătațe” denumește o însușire.

Toate părțile de vorbire învățate pot fi grupate după număr.

b) *Modificați enunțurile false astfel încât acestea să devină propoziții adevărate. Argumentați alegerea voastră.*

2. *Încercuiește A (adevărat) dacă explicația dată adjectivului este adevărată și F (fals) dacă explicația este falsă:*

A F veselă = bucuroasă, fericită

A F crudă = verd, proaspătă, nemiloasă

A F călătoare = căutătoare

3. *Tăiați cu o linie răspunsul incorect dintre cele două variante – DA / NU.*

Putem clasifica substantivele după felul și după numărul lor. DA / NU

Știind că adjectivele arată însușiri ale substantivelor, le putem clasifica și pe ele după felul și după numărul lor. DA / NU

Pronumele și verbele au în comun categoriile gramaticale ale persoanei și numărului. DA / NU

În propoziția „Elevul are pe bancă mai multe caiete.” toate substantivele sunt la numărul singular. DA/NU

Forma corectă a verbului „a lua” la persoana a III-a, numărul plural este „iau”. DA / NU

2. Itemii de tip pereche pun elevul în situația de a determina corespondența corectă între cuvinte, propoziții, fraze, valori numerice, semnificații, litere, simboluri, informații etc. **Exemple:**

1. *Unește substantivele proprii din coloanele A și B cu ceea ce denumesc (un răspuns poate fi folosit o dată, de mai multe ori sau niciodată):*

Argeș	oraș	Olt
România	judet	Brașov
Irina	apă	Spania
Carpați	țară	Dunăre
Suceava	munte	București
Italia		Lăcrămioara

2. *Realizează corespondența între cuvintele scrise cu litere îngroșate și denumirile părților de vorbire corespunzătoare:*

Substantiv	Mă privea cu ochi vii .
Adjectiv	Când ajungi la mine ?
Pronume	A ruginit frunza din vii .
Numeral	Nouă ne place dansul.
Verb	Am cumpărat mine de pix.

El are **nouă** creioane.

3. Itemii cu alegere multiplă sunt alcătuiți dintr-o *premisă* și o listă de variante (*distractori*) reprezentând soluțiile itemului. **Premisa** poate fi elaborată în mai multe moduri:

➤ **Propoziție completă:**

Care este partea de vorbire care înlocuiește un nume:

a) *prenume*

b) *pronume*

c) *renume.*

Didactica Nr.15

➤ Premisă comună în indicații:

Identificați adjectivele în următoarele propoziții. Scrieți litera corespunzătoare cuvântului subliniat, care este adjectiv, în spațiul liber din fața propoziției.

..... Vesela fată a aranjat vesela pe masă.

A B

..... Marea agitată era privită de marea mulțime de oameni adunată pe plajă.

A B

..... Înteleapta hotărâre luată de tineri a fost apreciată de înteleapta satului.

A B

La rândul lor, **opțiunile** pot fi și ele prezentate într-o **varietate de forme**:

➤ O listă verticală (sau orizontală) de simboluri, cuvinte sau fraze scrise după premisă.

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

În propoziția „Elevii voioși cântă.” există:

- două substantive;
- un substantiv și un pronume;
- un substantiv și un adjectiv.

2. Subliniază răspunsul corect:

În propoziția „Voi aveți haine **noi**.” cuvântul **noi** este:

- substantiv;
- adjectiv;
- pronume.

3. Pune semnul „X” în dreptul răspunsului corect:

În propoziția „Voi veniți la **noi**.” cuvântul **noi** este:

..... substantiv; adjectiv; pronume.

În cazul acestui item, un grad superior de dificultate se poate obține solicitând elevului să identifice în lista de variante răspunsul incorect, situație în care distractorii sunt variante de răspuns corecte. **Exemple:**

1. Identifică și taie răspunsul greșit:

Adjectivul este partea de vorbire care arată / exprimă însușiri ale obiectelor (substantivelor):

forma; mărimea; culoarea; gustul; mirosul; acțiuni; însușiri sufletești.

2. Subliniază numai grupele de adjective cu înțeles asemănător:

- agresiv, bățaios, provocator;
- captivantă, interesantă, atrăgătoare;
- ascultătoare, supusă, îngrijită;
- ciudat, straniu, neobișnuit.

Bibliografie:

- Stoica, A. (2003), *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, Ed. Humanitas Educațional, București
- Goian, M. E. (coord.)(2008), *Limba română. Comunicare – cl.a III-a*, Ed. Nomina, Pitești

Educația prin internet

Profesor, Cătălina MOISĂ
Colegiul Tehnic „Anghel Saligny, Bacău

Educația prin Internet reprezintă un nou tip de predare-învățare la distanță, care câștigă teren pe zi ce trece datorită amplificării caracterului multimedia al spațiului World-Wide Web, în condițiile unui acces superior la Internet atât cantitativ (ca număr de persoane) dar mai ales calitativ (ca viteză de transfer). Educația prin Internet este o formă de instruire bazată de Web (on-line) care dispune de un mediu software accesibil prin rețeaua Internet oriunde în lume și oricând. Progresele înregistrate în tehnologia rețelelor și îmbunătățirile în ceea ce privește lățimea de bandă vor conduce la posibilități de acces multimedia nelimitat. Browsere Web ce suportă realitatea virtuală 3D, animație, interacțiuni, conversații și conferințe, cât și

Didactica Nr.15

fluxuri audio și video în timp real vor oferi posibilități de formare inegalabile. Progresul tehnologic a făcut studiul din ce în ce mai interactiv și mai natural, fără a necesita echipament sofisticat.

Principalele avantaje ale implementării instruirii bazate pe Web ca formă de educație la distanță sunt:

- reducerea costurilor legate de depozitare, expediere și personal;
- flexibilitate pentru cursant în sensul posibilității alegerii secvențelor care se tipăresc și care rămân în format electronic;
- acces rapid la informații exact când și unde este necesar;
- integrarea unei varietăți de medii de învățare: text, grafică, imagine statică și animată, sunet, scurte filme, într-un cuvânt multimedia;
- posibilități extinse de informare prin intermediul hiperlegăturilor
- eliminarea izolării prin utilizarea facilităților de comunicare specifice Internetului;
- controlul accesului la resurse prin autentificarea utilizatorilor;
- oportunități pentru formare de grup (asincronă și sincronă) ca și pentru formare individuală.

Totuși, este evident că Internetul ca resursă și suport pentru instruirea bazată pe Web nu este încă exploatat la întregul său potențial tehnologic.

Cauzele principale ar putea fi:

- competențe insuficient dezvoltate pentru creatorii de cursuri bazate pe Internet. Există două competențe critice pe care o astfel de persoană ar trebui să le dețină în același timp: competențe tehnice (cum pot fi utilizate mai bine noile tehnologii pentru construirea de cursuri bazate pe Web) și pedagogice (cum pot fi create, transmise și evaluate mai bine cursurile bazate pe Web folosind metode și tehnici pedagogice disponibile unui instructor web).
- șansele și oportunitățile pentru creatorii de cursuri bazate pe Internet de a partaja experiențele acumulate sunt mici. Fiecare dezvoltator și/sau instituție implicată în educația la distanță încearcă să-și construiască propria platformă pentru cursuri online. În acest fel, experiența câștigată nu este diseminată corespunzător pentru a lărgi orizonturile necesare dezvoltării unui învățământ la distanță de o calitate superioară.

Instruirea on-line prezintă conținutul în direct, îmborsătat la moment și modificat la dorință într-o structură ce permite autodirectarea și autoritizarea pe orice subiect, fiind un tip de formare bogat în media complet capabil de evaluare, adaptare și remediere, toate independente de platformă.

Deși soluțiile Web sunt o opțiune care își justifică eforturile, în contextul procesului de învățământ trebuie pornit de la atingerea obiectivelor didactice, de la satisfacerea intelectuală a cursanților, tehnologia fiind folosită ca un mijloc și nu drept scop. Trebuie urmărită în primul rând asigurarea calității procesului educațional, satisfacerea principiilor educaționale, înlăturarea rigidităților aferente sistemelor clasice de învățământ, armonizarea inovațiilor din educație cu cele din tehnologie.

Complementaritatea metodelor de tradiționale și alternative de evaluare

**Institutor: Vintila Mihaela
Grădinița cu P.P. NR .33, Brasov**

În școala modernă, procesul de învățământ se dorește a fi unul axat pe modelul interactiv ce presupune corelația și interacțiunea reciprocă predare-învățare-evaluare.

Dacă în școala tradițională, accentul cădea pe acțiunea de predare, rolul central revenind profesorului, școala modernă plasează în centru elevul care își îmbogățește, consolidează, corectează și transformă experiența cognitivă, cu scopul perfecționării, profesorului revenindu-i rolul de a-l activa cognitiv-afectiv-motivațional-atitudinal, astfel constituindu-se un echilibru între predare-învățare. Pornind de la acest considerend, consider că predarea-învățarea-evaluarea nu pot fi privite separat, ci ca un tot unitar, cele trei fiind complementare și surprinzând astfel întreaga activitate cognitivă și formativă.

Profesorul modern lucrează împreună cu elevii săi, cooperând în vederea reușitei învățării. Rolurile sunt bine stabilite încă de la început: profesorul stimulează căutarea și descoperirea, elevii se vor ocupa de activitatea de căutare /descoperire creându-se un adevărat parteneriat în vederea atingerii obiectivelor propuse. ("A instrui pe

cineva într-o disciplină nu înseamnă a-l face să înmagazineze în minte asemenea rezultate „ci a-l învăța să participe la procesul care face posibilă crearea de cunoștințe.” 1)

Lucrând împreună cu elevii săi, profesorul poate regla și ameliora activitatea pe parcursul desfășurării procesului de predare-învățare, și nu în ultimul rând poate aprecia just valoarea eforturilor de învățare depuse de către elevi pe parcursul activității desfășurate.

Evaluarea este cea care furnizează nouă cadrelor didactice, cât și elevilor informații necesare desfășurării optime a procesului de predare-învățare. Fără evaluare nu putem cunoaște efectele acțiunii desfășurate, așa încât pe baza informațiilor obținute activitatea să poată fi ameliorată și perfecționată în timp. Evaluarea rezultatelor școlare presupune determinarea gradului în care obiectivele procesului de instruire au fost atinse, precum și eficiența metodelor de predare-învățare.

Foarte importantă în procesul de învățare este strategia de instruire deoarece ea reprezintă modul în care profesorul reușește să aleagă cele mai potrivite metode, materiale și mijloace, să le combine și să le organizeze într-un ansamblu în vederea atingerii obiectivelor propuse.

Din perspectiva profesorului, metodele constituie un instrument didactic de motivare și stimulare a elevilor de a asimila cunoștințe și forme comportamentale, dar mai ales ea reprezintă **calea** prin care îi putem determina pe elevii noștri să descopere singuri adevărurile, să găsească soluții la problemele cu care se confruntă în procesul instructiv-educativ.

Consider că pentru reușita demersului didactic, ar trebui să plasăm mereu în centrul preocupărilor beneficiarul acțiunilor noastre, pe elev, iar apoi să avem în vedere câteva aspecte: posibilitățile intelectuale ale elevilor; nivelul învățării anterioare; posibilitățile de angajare în activitate ale elevilor; înclinațiile acestora; raportarea la celelalte elemente ale

J. Bruner - Pentru o teorie a instruirii, EDP, Buc., 1970, p. 89

1

instruirii.

Așadar, alegerea metodelor de evaluare și utilizarea lor în activitatea la clasă este un punct nodal al strategiei didactice, deoarece metodele trebuie să unifice, să coreleze și să regleze sarcinile corespunzătoare obiectivelor propuse, conținuturilor vehiculate, formele de organizare, dar și resursele.

Dupa cum bine se știe, metodele pot fi clasificate în funcție de criteriul istoric în două mari categorii: metode tradiționale de evaluare (examinarea/evaluarea orală, examinarea/evaluarea scrisă, examinarea prin probe practice, testul docimologic) și metode de evaluare moderne, alternative (observarea sistematică a comportamentului elevului, portofoliul, proiectul, investigația, autoevaluarea, etc.).

În prezent, metodele tradiționale de evaluare sunt cele mai des folosite în învățământul românesc. Acestea fac apel la capacități cognitive diferite și prin urmare nu oferă aceleași informații despre procesul didactic și despre rezultatele școlare. Datorită acestui fapt, consider că nici o metodă de evaluare (fie tradițională sau alternativă) luată singură, nu poate fi considerată valabilă pentru toate obiectivele și conținuturile. Ea trebuie neapărat să coexiste, să se completeze, să se îmbine cu alte metode și de aceea, este foarte important să le folosim în deplină cunoștință de cauză, nu la întâmplare, înțelegând mai întâi întreg mecanismul și funcționarea lor. Alegerea uneia sau altelei cu preponderență ne revine nouă cadrelor didactice, subliniind astfel talentul și măiestria didactică în a le îmbina cât mai armonios în vederea perfecționării procesului didactic.

Cum este și firesc, nici o metodă de evaluare nu poate fi considerată întru totul perfectă, atotcuprinzătoare, prezentând atât avantaje cât și dezavantaje (slăbiciuni) ale folosirii ei. Printre avantajele metodelor tradiționale de evaluare, consider a fi importante: posibilitatea evaluării mai multor aspecte ale performanțelor școlare (dicția, logica expunerii, fluiditatea); obișnuirea elevilor cu comunicarea orală și depășirea timidității; fixarea imediată a cunoștințelor învățate; „deblocarea” elevului ajuns într-un impas cu ajutorul întrebărilor (în cazul examinării orale); posibilitatea evaluării mai multor elevi în timp scurt; identitatea temei pentru toți elevii și posibilitatea evaluării lor pe baza acelorași criterii/parametri; utilizarea sub diferite forme - extemporal, test, chestionar, teză, temă efectuată acasă (în cazul evaluării prin probe scrise); posibilitatea constatării nivelului deprinderilor practice ale elevilor (în cazul evaluării prin probe practice).

Toate aceste avantaje reliefate determină folosirea lor mai des la clasă, fiind la îndemâna noastră și depinde doar de noi în a alege și aplica sau nu, una sau alta dintre ele la un moment dat.

Consider că trebuie avută o deosebită atenție în folosirea metodelor tradiționale de evaluare, dar mai ales să le selectăm și să le utilizăm adecvat anumitor conținuturi. Toate acestea conturează anumite dezavantaje care nu pot fi ignorate. Astfel: acestea necesită mult timp; răspunsurile nu se conservă și nu pot fi revăzute de evaluator; imposibilitatea acordării de șanse egale tuturor elevilor, având grad diferit de dificultate (în cazul evaluării orale); imposibilitatea revenirii asupra corectării; ghicirea itemilor multipli în cazul testelor; posibilitatea copierii la extemporale sau teze (în cazul probei scrise).

Didactica Nr.15

După cum se poate cu ușurință constata din practica pedagogică ,utilizarea simultană a celor două probe de evaluare(cea orală și cea scrisă) perfecționează și îmbunătățește procesul didactic.

Metodele tradiționale de evaluare ,concepute ca realizând un echilibru între probele orale, scrise și cele practice,constituie la momentul actual elementele principale și dominante în desfășurarea actului evaluativ.

Pe de altă parte,în prezent ,evaluarea modernă nu mai este centrată pe produsele învățării de către elev,ci pe procesele pe care aceasta le presupune.Pornind de la această realitate,strategiile moderne de evaluare caută să accentueze acea dimensiune a acțiunii evaluative care să ofere elevilor suficiente și variate posibilități de a demonstra ceea ce știu ,dar mai ales ceea ce pot să facă.

Metodele alternative de evaluare sunt complementare și îmbunătățesc finalitatea metodelor tradiționale,prezentând numeroase avantaje: posibilitatea furnizării a numeroase informații greu de obținut pe alte căi; posibilitatea evaluării comportamentelor reale în clasă,fiind necesară și eficace in orice situație educațională (în cazul observării sistematice a comportamentului) ; existența unui dialog concret între elevi, profesor, părinți despre ceea ce primii pot realiza ; atitudinea față de o anumită disciplină;libertatea oferită elevului să-și aleagă produsele pe care le consideră cele mai reprezentative; dezvoltarea originalității și a creativității elevului care poate realiza astfel o legătură majoră între teorie și practică; progresul realizat pe parcursul întocmirii portofoliului (în cazul portofoliului);posibilitatea de a aplica în mod creator cunoștințele și de a le explora în situații noi de învățare; formarea unor tehnici de lucru în grup și individual, promovându-se interrelații în grup și deprinderi de comunicare, flexibilitate,inițiativă (în cazul investigației); evidența clară a răspunsurilor,corectarea automată a testelor (evaluarea cu ajutorul calculatorului)

Printre dezavantajele acestor metode consider a fi importante : în general ,ele sunt mari consumatoare de energie și de timp pentru profesor; existența unei mari cantități de informații ceea ce determină imposibilitatea structurării eficiente a acestora ; necunoașterea corespunzătoare și neînțele-gerea acestora de către profesor duce la o incompletă evaluare a elevilor cu repercursiuni în viitoarea formare a personalității; nu pot fi folosite la toate vârstele și în toate etapele ciclurilor școlare.

Prin urmare ,dincolo de toate aceste avantaje și limite ale acestor metode de evaluare,acțiunea de evaluare a rezultatelor școlare trebuie să vizeze conținuturi reprezentative și nu întreg volumul de informații predat, să promoveze o evaluare continuă și completă pentru a cunoaște sistematic progresele elevilor, să diminueze rivalitatea dintre elevi și stresul.

Profesorul modern nu trebuie să uite că de propriul stil de evaluare depinde dezvoltarea și formarea ulterioară a elevilor săi,oferindu-le autonomie și nu dependență, și tocmai de aceea îl va implica activ în evaluare și autoevaluarea sa,pentru ca subiecții să nu primească diferite “etichete” . Pentru a încununa cu succes întreg demersul didactic , el va folosi și îmbina mereu metodele de evaluare cele mai potrivite respectivei lecții,tinând cont atât de avantajele “modernității” în învățământul românesc,cât și de experiența și amprenta demonstrată a “tradiționalității”.

Opțional: „Spre viitor prin artă și fantezie”

Educatore: Leț Nadia
Grădinița cu P.P. Nr.33, Brasov

Nivelul: II (5-6/7 ani)

Durata: 1 an (1 oră pe săptămână)

Categoriile de activități implicate: Educație plastică
Cunoașterea mediului

Argument:

Dezvoltarea creativității individuale și de grup constituie un obiect prioritar al învățământului actual. Având în vedere receptivitatea maximă a vârstei preșcolare, care obligă la preocupări pentru un proces formativ timpuriu, considerăm eficientă, în cadrul procesului educativ din grădiniță, stimularea creativității să dețină un loc deosebit. Activitățile opționale constituie cadru favorabil cunoașterii și stimulării creativității, copiii beneficiind de multă libertate și încurajare, în ceea ce vor avea de realizat. Apropierea copiilor de frumosul din artă și natură, inițierea lor în actul de a crea frumosul și de a-l integra în viața și activitatea sa, ne-au determinat să ne îndreptăm spre un opțional interdisciplinar.

Obiective cadru :

1) Formarea capacităților și a deprinderilor de lucru specifice artei;

Obiectiv de referință:

Didactica Nr.15

- copilul să poată să realizeze desene simple folosind elemente de limbaj plastic.
- copilul să poată să realizeze desene după un model dat, prin descompunerea acestuia în elemente simple (linii, cercuri, dreptunghiuri);
- copilul să poată să realizeze un desen liber pe o temă dată (iarna, grădinița, animale domestice, etc);

2) Formarea unui fond atitudinal pozitiv și benefic pentru activitatea creativă, pentru relația cu adulții, copiii, și cu sine;

Obiectiv de referință:

- copilul să-și poată adapta comportamentul în funcție de reacția celor din jur și să realizeze în mod independent o activitate;

3) Dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a mediului înconjurător, precum și stimularea curiozității pentru cunoașterea și investigarea acestuia;

Obiectiv de referință:

- copilul să poată să înțeleagă unele semnificații ale obiectelor și fenomenelor din natură și ale activităților desfășurate de om;

4) Stimularea creativității și expresivității în desen și pictură;

Obiectiv de referință:

- copilul să poată să fie capabil să sesizeze, să recepteze și să creeze frumosul;
- copilul să poată să interpreteze liber, creativ lucrări plastice exprimând sentimente estetice;

Planificarea activităților:

Nr.cr	Subiect	Obiectiv fundamental
1	Nisipuri colorate	obținerea de puncte prin tehnica acuarelei
2	Puncte și punctulețe	obținerea de puncte de mărimi diferite ce pot da impresia de spațiu (mic-aproape și mare-departe) prin tehnica acuarelei și prin desen.
3	Pletele toamnei	obținerea de linii prin tehnica acuarelei și tehnica pieptenului.
4	Pomi adormiți	obținerea de pete picturale prin tehnica picturii cu palma și obținerea de linii prin tehnica acuarelei.
5	Parada legumelor	obținerea de pete picturale prin tehnica acuarelei și tehnica colajului.
6	Curcubeul fructelor	obținerea de pete picturale prin tehnica presării, tehnica acuarelei și tehnica dirijării culorii cu jetul de aer.
7	Minunata lume a florilor	obținerea de pete picturale prin tehnica amprentării cu buretele, tehnica sforii și tehnica dirijării culorii cu jetul de aer.
8	Aleile toamnei	obținerea de pete picturale prin tehnica fuzionării pe suport absorbant (sugativă) și tehnica stropirii forțate cu periuța.
9	Covorașul fermecat	obținerea de pete plate prin tehnica guașei și obținerea de pete picturale prin tehnica frotajului.
10	În țara formelor geometrice	obținerea de pete plate prin tehnica guașei și pete picturale prin tehnica pensulei aplicate.
11	Peisaj fantastic	obținerea de pete picturale prin tehnica monotipiei și tehnica spălării culorilor.
12	Vis de iarnă	obținerea de pete picturale prin tehnica guașei, tehnica aplicării pastei de dinți peste culoare și tehnica zgârierii cu bețe de bambus.
13	Bulgărași buclucași	obținerea de pete picturale prin tehnica guașei, tehnica colajului și tehnica pensulei aplicate.
14	În țara lui Moș Crăciun	obținerea de pete picturale prin tehnica colajului, tehnica amprentării cu buretele, tehnica stropirii forțate, tehnica amprentării cu dopul de plută și tehnica acuarelei.
15	Urme pe gheață	obținerea de pete picturale prin tehnica fuzionării, tehnica dirijării culorii cu jetul de aer și tehnica scurgerii culorilor.
16	Noapte de iarnă	obținerea de pete picturale prin tehnica stropirii forțate, tehnica fuzionării și tehnica acuarelei.
17	Dacă aș fi un roboțel?	obținerea de pete picturale prin tehnica pictării cu cartonul, tehnica amprentării, tehnica dirijării culorii cu jetul de aer.
18	Sfoara fermecată	obținerea de pete picturale prin tehnica monotipiei, tehnica

		amprntării cu bețișoare, tehnica guașei și o tehnică deja învățată la alegerea copiilor.
19	Picturi rupestre	obținerea de pete picturale pe piatră prin tehnica guașei, tehnica amprntării cu degetele (dactilopictură) și o tehnică deja învățată la alegerea copiilor.
20	Chipul mamei	obținerea de pete picturale prin tehnica acuarelei, tehnica colajului, tehnica fuzionării culorilor și o tehnică deja învățată la alegerea copiilor.
21	Uimitoarea lume de sub ape	obținerea de pete picturale prin tehnica fuzionării pe suport umed, tehnica colajului și două tehnici deja învățate la alegerea copiilor.
22	Arlechino	obținerea de pete picturale și pete plate prin folosirea a trei tehnici deja învățate la alegerea copiilor.
23	Picături de primăvară	obținerea de pete picturale prin tehnica frotajului, tehnica picurării culorii, tehnica stropirii forțate și două tehnici deja învățate la alegerea copiilor.
24	Câmp cu flori	obținerea de pete picturale prin tehnica aplicării culorii cu cartonul și trei tehnici deja învățate la alegerea copiilor.
25	Flori surori	obținerea de pete picturale prin tehnica presării și trei tehnici deja învățate la alegerea copiilor
26	Fluturi	obținerea de pete picturale prin tehnica sforii, tehnica picurării culorii și trei tehnici deja învățate la alegerea copiilor.
27	Vis de vară	obținerea de pete picturale prin tehnica pictării cu palma, tehnica amprntării cu buretele, tehnica acuarelei și tehnica pensulei aplicate.
28	La alegerea copiilor	obținerea de pete picturale și pete plate prin folosirea a cinci tehnici deja învățate la alegerea copiilor.
29	La alegerea copiilor	obținerea de pete picturale și pete plate prin folosirea cât mai multor tehnici deja învățate la alegerea copiilor.
30	La alegerea copiilor	obținerea de pete picturale și pete plate prin folosirea cât mai multor tehnici deja învățate la alegerea copiilor.

Importanța aplicării jocului logico matematic la preșcolari

Inst. Szekely Ildiko
Grădinița cu P.P. Nr.33, Brasov

„Obiectul matematicii este atât de serios, încât este util să nu pierdem ocazia pentru a-l face puțin mai distractiv. ”

Pascal

Matematica nu este o simplă tehnică de folosit numai într-un domeniu limitat, ci unul dintre modurile fundamentale ale gândirii umane. Ceea ce-l caracterizează pe om este gândirea, proces prin care se descifrează tainele naturii, societății și prevede dezvoltarea lor viitoare. Cultivarea gândirii constituie lucrul cel mai de preț.

Matematica are un teren comun cu logica, dar își are și domeniul propriu de cercetare. Pe când logica este știința formelor și a legilor gândirii, matematica este știința probelor formale și a demonstrației logice.

Învățarea matematicii nu se poate rezuma la simpla asimilare de cunoștințe, ci ea trebuie să vizeze formarea unui anumit mod de a gândi printr-un antrenament al gândirii.

Efortul solicitat de activitatea matematică reprezintă un antrenament al voinței și duce la formarea unor trăsături de voință și caracter : exactitatea, punctualitatea, dârzenia, etc.

Principiul de bază al metodelor de lucru cu copiii este realizarea unei permanente „gimnastici” a minții, a unui permanent antrenament. Copiii nu trebuie să „învețe” matematica, ci trebuie provocați în

permanență să gândească matematic, punându-i de cele mai multe ori în situația de a „matematiza” aspecte de viață.

Z.P.Dienes a exprimat introducerea elementelor de logică sub formă de joc. El consideră că însușirile primelor elemente de logică matematică la copii mici, trebuie să se desfășoare în paralel cu însușirea bazelor altor noțiuni: noțiunea de mulțime, putere, elemente de geometrie.

Sub forma jocurilor logice, Dienes concepe introducerea primelor elemente de reprezentări matematice la copiii de vârstă preșcolară. În aceste jocuri conceptele matematice sunt reprezentate prin relații efective între obiecte, relații stabilite după anumite atribute ale obiectelor care sunt ușor de recunoscut.

Jocul logic, ca modalitate de educare și instruire intelectuală a preșcolarilor, constă în faptul că realizează o îmbinare optimă între obiectivele urmărite, conținutul activității și particularitățile psihice ale vârstei preșcolare, prin transpunerea sarcinilor de învățare în joc.

Procedând astfel, se dă copilului ocazia să-și dezvolte capacitatea creatoare, realizând fără efort mare o intensă activitate intelectuală, în joc el găsește noi căi de asimilare a cunoștințelor, stabilește legături între fapte, idei, acțiuni – prilej de a acumula alte cunoștințe.

Acum are loc dezvoltarea intelectuală a copilului, asimilând în mod treptat unele operații și structuri logice, la început mai simple și legate de acțiunea nemijlocită cu obiectele, iar ulterior unora complexe specifice inteligenței operatorii și mai târziu, gândirii ipotetico-deductive.

Așadar, în vederea pregătirii copilului preșcolar pentru activitatea școlară trebuie să se acorde atenție sporită dezvoltării gândirii, care la această vârstă trece treapta de la gândire senzomotorie la gândirea intuitiv-imaginativă verbală.

În jocurile logice accentul cade pe latura formativă a activității, urmărindu-se astfel pregătirea pentru procesul de învățare.

Ceea ce caracterizează jocul logic – în raport cu celelalte forme de joc – este că el se fundamentează pe elemente de teoria mulțimilor și pe logică, considerate ca elemente de bază necesare asimilării ulterioare a noțiunilor matematice, urmărind formarea capacității de a gândi logic, de a lucra cu structuri și cu operații logice fără să se transmită copiilor și noțiunile specifice domeniului deși crește numărul de condiții și cerințe de care copilul trebuie să țină seama.

Introducerea unor elemente de teoria mulțimilor și de logică, nu poate fi eficientă decât prin integrarea acestora în specificul activității din grădiniță și în raport cu particularitățile psihice ale vârstei preșcolare, realizându-se în modul cel mai optim prin joc.

Întrucât jocurile logice se fundamentează pe primele cunoștințe matematice, în organizarea lor este recomandat ca educatoarele să pună accent deosebit pe metodele activ-participative care stimulează spiritul de inițiativă, inventivitate, independență în gândire, păstrând totuși caracteristicile specifice jocului logic.

Jocul matematic în ansamblul său, dar îndeosebi regula de joc, sugerează de cele mai multe ori calea spre conceptul matematic. Scopul principal este de a-i înzestra pe copii cu un aparat logic suplă și polivalent care să le permită a se orienta în problemele realității înconjurătoare, să exprime judecăți și raționamente variate într-un limbaj simplu, familiar.

Obiectele naturale din mediul înconjurător oferă o varietate infinită de forme, culori, mărimi, etc., ceea ce constituie și un dezavantaj pentru copii, împiedicându-i pe aceștia să le perceapă fără echivoc. Este greu să te pronunți dacă un copil este blond sau brun, gras sau slab, după cum este aproape imposibil ca dintr-o mulțime de mere de diferite mărimi să separe pe cele mai mari de cele mai mici.

De aceea în organizarea jocurilor logice se folosesc truse de piese cu un număr de atribute limitat și ușor de distins. Este meritul incontestabil al lui Z.P.Dienes că, sintetizând experiența predecesorilor, a alcătuit o trusă cu atribute ușor sesizabile de către copii.

Pentru educatoarele care conduc desfășurarea jocurilor logice nu e suficient să cunoască doar conținutul acestora, ele trebuie să stăpânească noțiunile de bază ale teoriei mulțimilor și elementele de logică strict necesare.

Jocurile logice acoperă o arie foarte largă de activități cu un conținut foarte variat: de la intuirea noțiunii de mulțime până la jocurile ce ilustrează operațiile cu mulțimi echipotente și rezolvarea problemelor cu sau fără date numerice. Iată un motiv care pledează pentru extinderea folosirii jocurilor logice prin variante evolute și la primele clase ale ciclului primar.

Jocurile logico-matematice și-au dovedit valoarea educativă deosebită asupra gândirii corecte, a inteligenței copiilor. Ele contribuie la realizarea aspectului formativ al activităților matematice, dezvoltându-le copiilor gândirea logică deoarece ei sunt puși în situația de a căuta soluții și de a verbaliza acțiunile îndeplinite. Prin aceste jocuri se dezvoltă potențialul intelectual și acțional-creator al preșcolarilor, spiritul de observație, posibilitățile de verbalizare și exprimare orală, capacitatea de analiză și sinteză, de comparație,

abstractizare și generalizare. Ele aduc un spor de eficiență în pregătirea copiilor pentru școală și au legătură directă cu activitatea desfășurată în școală. Jucându-se, copiii învață cu plăcere elementele de logică matematică.

Jocurile logico-matematice solicită, exersează și pregătesc elementele necesare gândirii : analiza, sinteza, comparația, abstractizarea, etc., îl înzestreză pe copil cu un limbaj adecvat, în stare să exprime relațiile dintre obiectele lumii înconjurătoare.

Orice noțiune abstractă, inclusiv noțiunea de număr, devine mai accesibilă și poate fi însușită conștient și mai temeinic dacă este clădită pe elemente de teoria mulțimilor și de logică.

Prin urmărirea interesului copilului, prin conținuturi adecvate, jocul logico-matematic oferă prilejul de a se atinge obiective importante ce țin atât de latura formativă, cât și de cea informativă în dezvoltarea personalității copiilor, influențând formarea unor capacități, deprinderi practice, intelectuale, strategii cognitive, atitudini, sentimente, structuri de personalitate.

Subliniind rolul jocului logic M.Malița arată că, „...dacă jocul copiilor va fi adaptat până la 6 ani conceptelor de bază ale teoriei mulțimilor, ei vor fii apti de a câștiga noțiunile matematice și de a dobândi astfel cunoștințe științifice în cursul dezvoltării lor.”

Dezvoltarea emoțională a copilului între 3 și 7 ani

**Prof. Psiholog Grecu Elena Daniela
Grădinița cu P.P. Nr.33, Brasov**

Capacitatea copiilor de a-și recunoaște și exprima propriile emoții, de a și le stăpîni, de a le controla, de a înțelege și a răspunde emoțiilor altora reprezintă pași importanți în dezvoltarea emoțională a copilului. Locul central însă îl constituie dezvoltarea conceptului de sine, a percepției și imaginii de sine a copilului: trăsături, capacități, motivații, dorințe, nevoi, preferințe, roluri sociale. Încetul cu încetul copilul va ajunge să-și răspundă la întrebarea „Cine sunt eu?”. La fel de importantă în ecuația dezvoltării emoționale este încrederea în sine, convingerea că poate face ceea ce își propune, independența și responsabilitatea personală, sentimente care alimentează și susțin dorința naturală a copiilor de cunoaștere, explorare, descoperire.

Exprimarea și înțelegerea propriilor emoții și a emoțiilor celorlalți de la emoțiile primare (bucurie, frică, mînie) la cele mai complexe (mîndrie, rușine, vină) constituie competențe specifice domeniului emoțional. Copilul învață să le simtă, învață să le exprime și să le recunoască.

Perioada optimă de învățare a abilităților emoționale, și deci de dezvoltare a inteligenței emoționale, este data chiar de primii ani din viața copilului nostru; astfel, perioada preșcolară este esențială, deoarece atunci învață copiii vocabularul emoțiilor, asocierea dintre emoții și contextele de viață, exprimarea facială a emoțiilor (de pildă, învață să decodifice o frunte încruntată ca fiind semn de îngrijorare sau supărare, un zămbet ca semn al bucuriei etc.), modalități de reacție la emoțiile celor din jur.

Aceasta se realizează prin activități de dezvoltare personală, activități artistice de tipul dans, pictură, colaj, origami, modelaj, și activități de joc: joc de rol, joc simbolic, sau jocul cu marionete.

Sugestii de activități pentru dezvoltarea emoțională la preșcolari:

- Desenați un copac trist, apoi un copac vesel.
- Desenați o casă fericită și o casă necajită.
- Ce înseamnă o familie fericită?
- Ce emoții poate trăi un copil singur? Cum se simte?
- Ce emoții poate trăi un copil agresat? Cum se simte?
- Vă place sau nu la grădiniță? Ce vă place și ce nu vă place?
- Analizați poveștile cunoscute din perspectiva emoțiilor? Ce emoții au trăit personajele atunci când...Pune-te în locul lor! Din ce cauză se simt în acest mod? Amenajați în sala unde se desfășoară activitățile ”Colțul faimei” și expuneți lucrările voastre de care sunteți mândri și pentru care ați fost apreciați.
- Construiți marionete: triste, speriate, bucuroase, vesele, fricoase, fericite.
- Modelați vase de lut pe care să le umanizați cu emoțiile pe care le simțiți acum sau pe care le-ai trăit duminica trecută.
- Realizați o scenetă la centrul Arte cu unul din titlurile: ”Iepurașul fericit”, ”Doi prieteni triști”, ”Camionul supărat”.

- Confectionați pălării de diferite culori care să exprime diferite emoții, pe care să le utilizați în povești, în clarificarea situațiilor problematice, în rezolvarea conflictelor, în exprimarea emoțiilor pozitive. (de exemplu pălăria galbenă- speranță, pălăria neagră-ceartă.)
- Folosiți oglinda pentru observarea emoțiilor.
- Invitați teatrul de păpuși în grădiniță, mergeți la circ, vizionați filmulețe scurte.
- Desfășurați activități în natură, activități sportive.
- Implicați copiii în activități umanitare de ajutorare a semenilor aflați în dificultate.

Teorii ale învățării cu aplicabilitate în învățământul preșcolar

**Institutor: Dumitru Adriana
Grădinița cu P.P. Nr. 33, Brașov**

Analiza programelor educației preșcolare accentuează ca suport științific-metodologic orientările puse în valoare de cercetările asupra psihologiei învățării (J. Piaget, J.S. Bruner, P.I. Galperin, R. Gagné), considerând învățarea drept acțiunea principală a dezvoltării intelectuale a copilului.

În ce privește relația dintre învățare și dezvoltare s-au conturat mai multe teorii aplicabile în plan educațional, dar valorificarea lor solicită intervenția celor implicați direct în realizarea obiectivelor învățării, în cadrul concret al procesului de învățământ, în contextul concret al fiecărei activități didactice.

După opinia lui J.Piaget și a colaboratorilor săi, dezvoltarea psihică ne apare ca o succesiune de stadii, determinată în primul rând din interior, ca o rezultată a interacțiunii dintre factorii interni și externi. Astfel, teoria lui Piaget -teoria psihogenezei cunoștințelor și operațiilor intelectuale- descrie dezvoltarea cognitivă ca fiind un proces preponderent unidirecțional: toți copiii urmează același curs, stadii și substadii, chiar dacă viteza acestora de apariție și echilibrare este diferită. Piaget demonstrează că relațiile cu mediul se construiesc pe plan psihologic în mod dinamic, parcurgând drumul de la acțiuni, complexe de acțiuni, la operații, grupări de operații la început concrete, apoi în adolescență formal logice. Emergența adaptării are două laturi dialectice intercalate: acomodarea și asimilarea. Inteligența ca expresie rafinată a adaptării se constituie treptat prin antrenare și autoantrenare. Deoarece J. Piaget declară natura exclusiv activă și operatorie a intelectului, el nu acordă atenție acțiunilor și operațiilor verbale întrucât consideră că pentru formarea inteligenței limbajul nu este decisiv. Limbajul nu este suficient pentru a explica gândirea, căci structurile ei își au rădăcinile în mecanismele senzorio-motorii mai profunde decât faptele lingvistice. Dar nu este mai puțin evident că treptat, structurile gândirii devin tot mai rafinate, iar limbajul este necesar pentru exprimarea lor. Limbajul apare, deci, în concepția lui Piaget drept o condiție necesară, dar nu și suficientă pentru operațiile logice. Între gândire și limbaj există o condiționare, un cerc genetic care ilustrează interacțiunea lor, dar inteligența există înaintea limbajului și independent de acesta. Inteligența senzorio-motorie practică conduce la o logică a acțiunii. Prin compararea obiectelor din mediul înconjurător, mintea copiilor le ordonează în ansambluri parțiale și generale, realizează corespondențe și relații, în esență structurează viitoarele operații ale gândirii.

Elementele teoriei lui Piaget își găsesc aplicabilitate la nivel preșcolar atât în probleme legate de curriculum prin necesitatea corelării obiectivelor și conținuturilor cu stadiile și structurile de gândire ale preșcolarilor, cât și în ce privește activizarea copiilor. Astfel, este necesar ca în procesul de instruire cadrul didactic să creeze situații educaționale variate care să stimuleze dezvoltarea, să utilizeze metode active și interactive care să permită intervenția asupra mediului și apariția conflictului socio-cognitiv.

Opiniile lui J.Bruner concretizate în teoria genetic-cognitivă și structurală consideră că dezvoltarea este determinată în cea mai mare măsură de factorii externi. Procesul de dezvoltare este văzut în dependență directă de acțiunea factorilor educativi, de sistemul de valori al societății, de scopurile educative pe care societatea și le fixează potrivit nivelului său tehnico-economic și cultural, de metodele de predare folosite. Dezvoltarea intelectuală se bazează pe interacțiunea sistematică și contingentă dintre îndrumător și cel ce învață, iar predarea este considerabil facilitată de limbaj, care sfârșește prin a fi nu numai un mijloc de schimb dar și instrumentul pe care cel ce învață îl poate folosi el însuși ulterior în ordonarea materialului. El consideră că orice domeniu de recunoaștere sau orice problemă poate fi redată printr-un ansamblu de acțiuni

sau reprezentare activă, printr-un ansamblu de imagini sau reprezentare iconică și printr-un ansamblu de propoziții simbolice, deci reprezentare simbolică sau limbaj.

Prin teoria sa, Bruner oferă educatorilor perspective deosebit de valoroase cu privire la felul în care învață copiii și la modalitățile optime în care trebuie să conceapă procesul de instruire; predarea unei discipline trebuie să se facă astfel încât să reflecte modalitatea de gândire prin care operează copilul, iar procesul de instruire trebuie să asigure participarea reală, activizarea elevului.

Un loc aparte îl ocupă concepția lui P.I. Galperin concretizată în teoria operațională a învățării. Potrivit acestei teorii acțiunile mintale își au izvorul în acțiunile concrete, materiale. Fenomenul psihic este rezultatul interiorizării acțiunii obiectuale care-i corespunde. Trecerea „din afară în interior” este un proces ce parcurge mai multe etape, se desfășoară la niveluri diferite și presupune atingerea unor parametri. Prima etapă este cea a familiarizării cu sarcina învățării. Aici acțiunea apare în câmpul perceptiv al subiectului, acestuia prezentându-i-se modelul obiectual al acțiunii; el va asigura fundamentul orientativ al sarcinii și va conduce la formarea reprezentării preliminare a sarcinii. Cea de-a doua etapă este cea a acțiunii materiale cu obiectul; materialele folosite cu acest prilej sunt grupate în diferite clase. Ordonarea și gruparea lor conform unor scheme reprezintă în fond acțiune materializată. Urmează apoi cea de-a treia etapă, cea a acțiunii în forma „limbajului exterior cu voce tare fără obiecte”. Acțiunea materializată este transferată în planul vorbirii sau al limbajului extern cu voce tare fără sprijin pe materialul obiectual cu care s-a operat în etapele anterioare. La acest nivel conținutul acțiunii devine componentă a conștiinței. Acest nivel nu poate fi considerat însă drept nivel intelectual deoarece copilul nu poate încă să efectueze acțiunea „în minte”. Cea de-a patra etapă desemnează nivelul acțiunii în forma „limbajului extern pentru sine”. Saltul ce se produce în această etapă constă în aceea că dintr-un mijloc de comunicare cu alții, limbajul devine un mijloc de comunicare cu sine și implicit „un instrument al gândirii”. La acest nivel conținutul acțiunii devine componentă a gândirii, iar acțiunea în sine, din forma ei obiectuală se transformă într-una mentală. În fine, cea de-a cincea etapă desemnează nivelul acțiunii în forma limbajului interior; acum se poate vorbi de interiorizarea acțiunii materiale în acțiune mentală. Teoria lui Galperin se apropie mai mult de cea a lui Bruner deoarece atribuie un rol determinant factorilor externi, îndeosebi instrucției și educației în înfăptuirea procesului de interiorizare, de trecere „din afară în interior”.

Teoria lui Galperin elucidează mecanismele învățării, iar modelul interacțiunilor învățării este bazat pe feedback. Învățarea este prefigurată în cadrul unității între elementele obiective (conținuturi, situații, sarcini) și cele subiective (procese perceptivă, rezolutive, motivație).

Teoria învățării cumulativ-ierarhice a cercetătorului Robert Gagné, susține ideea învățării secvențiale a capacităților, capacități care permit realizarea anumitor performanțe. Cele opt tipuri de învățare (învățarea de semnale; învățarea de genul stimul-răspuns; învățarea prin înlănțuire; învățarea prin asociații verbale; învățarea prin discriminare; învățarea de noțiuni; învățarea de reguli și învățarea de rezolvare a problemelor) sunt ierarhizate de la simplu la complex, iar această ierarhizare permite identificarea condițiilor esențiale necesare a fi îndeplinite pentru a asigura facilitarea învățării la fiecare nivel și pentru a asigura caracterul secvențial al instruirii.

Din punct de vedere pedagogic, teoria învățării cumulativ-ierarhice pune problema proiectării corecte a obiectivelor operaționale (practic fiecare „tip de învățare” definește și în plan pedagogic ceea ce trebuie să facă elevul, ce performanțe trebuie să atingă la sfârșitul unei perioade de instruire) și se constituie într-un și punct de plecare pentru alte modele.

Varietatea perspectivelor teoretice asupra procesului de învățare demonstrează, complexitatea acestui fenomen, și este o dovadă a permanentei dezvoltări a concepțiilor cu privire la modul în care se desfășoară procesul învățării.

Educația ecologică

Inst. Mureșan Mariana

Școala Generală cu Clasele I-IV Călan, Hunedoara

Încă de la începuturile existenței sale, omul s-a aflat în mijlocul naturii folosindu-se de absolut toate bogățiile acesteia. Nu s-a gândit, poate nicio secundă, că, prin multe acțiuni ale sale, dăunează acestei planete. Protejarea planetei « Pământ », casa noastră a tuturor, este o problemă care trebuie să ne preocupe pe toți, adulți și copii, deoarece fenomenele de poluare nu cunosc distanțe și nu țin seama de frontiere.

Ignorarea măsurilor ecologice de apărare a mediului poate declanșa o criză ecologică având consecințe grave. De aceea este necesară formarea conștiinței și conduitei ecologice prin orice demers educativ, școlar și extrașcolar. Prin toate aceste manifestări nu facem altceva decât să protejăm natura și să o înfrumusețăm, sau, de ce nu, să o păstrăm așa cum este ea : CURATĂ , FRUMOASĂ ȘI DARNICĂ

Copiii percep ceea ce este în jurul lor, dispun de reprezentări despre mediul natural în care trăiesc și admiră ceea ce îi înconjoară. Școala trebuie să transforme sentimentele de admirație față de frumusețile naturii în convingeri și deprinderi de protejare a mediului înconjurător. Acest lucru se realizează prin intermediul disciplinelor de învățământ ,dar și prin acțiuni practice de ecologizare și estetizare a mediului în care trăim.

Într-o lume în care natura se degradează de la o zi la alta, este necesar ca de la cea mai fragedă vârstă, copiii să cunoască, să iubească și să ocrotească natura, încercând prin forțe proprii să se implice în protejarea ei. Ei încep să ia contact cu noțiunile despre ecologie prin intermediul disciplinelor din aria curriculară științe ale naturii prin intermediul cărora află că natura este un organism viu ale cărui componente sunt într-o strânsă intercon condiționare,dar care suferă diverse acțiuni dăunătoare. “Din prieten al naturii, omul se poate transforma în dușmanul ei, periclitând prin acțiunile sale, chiar viața planetei”.

În școală, copiii dobândesc nu numai cunoștințe noi, ci își și formează unele atitudini, priceperi, deprinderi, capacități, stări afective. Școala pregătește primii pași în formarea unei conduite ecologice, care presupune acțiuni concrete pentru conservarea, gospodărirea, ocrotirea și protecția naturii.

Educația ecologică nu este o disciplină distinctă în planul cadru de învățământ, dar ea apare sub forma unor activități complementare actului instructiv-educativ. Lecțiile organizate interdisciplinar formează atitudinea ecologică a elevilor, ajutându-i pe aceștia să-și consolideze deprinderile și priceperile de conduită ecologică.

Pentru realizarea acestui deziderat am fost preocupată de organizarea și desfășurarea unor activități care să-i pună pe elevi în contact direct cu natura pentru a-i cunoaște mai bine tainele, pentru a învăța cum să o protejeze mai bine.

Personal, am încercat să le imprim elevilor mei o atitudine “pro eco” desfășurând diverse acțiuni , cum ar fi : ecologizarea mediului în care existăm , spațiul în care învățăm, locuim și trăim.

La orele de științe am desfășurat diverse experimente cu ajutorul cărora am putut să constatăm importanța factorilor de mediu și impactul poluării asupra mediului înconjurător. Având încheiat un parteneriat cu serviciul de gospodărire al orașului nostru am avut acces la a participa la diverse acțiuni de estetizare a spațiului verde, cum ar fi parcurile . Ne-am aliniat și noi cerințelor acestui serviciu și am făcut același lucru cu spațiul verde din curtea școlii noastre: am săpat, am semănat semințe de flori, apoi am îngrijit micile răsaduri de flori.

O altă zonă ecologizată de noi a fost râul Bărăcea, care curge la marginea orașului nostru. Și pentru a fi oarecum în legalitate am înființat “Cercul MICII ECOLOGIȘTI”. Am chemat alături de noi ajutoare dornice de a face curățenie, ne-am dotat cu mănuși , saci și răbdare ,și am pornit la drum dis-de-diminează cu gândul de a lăsa în urma noastră “o oază de curățenie”.

Pentru a ne bucura și de un aer cât mai curat , am plantat puiți în parcul orașului nostru, dar am și făcut o drumeție la pădurea de la marginea orașului. Cu această ocazie am strâns reziduurile pe care oamenii certați cu curățenia le-au împrăștiat prin toată zona, am ajutat la curățirea copacilor, căci ne-a însoțit și domnul pădurar, care ne-a explicat foarte multe lucruri despre protejarea mediului înconjurător .

Scopul suprem al tuturor acestor acțiuni a fost acela de a -i forma pe elevi ca apărători și protectori ai mediului în care trăim, dar și de a fi ei înșiși purtători de cuvânt în transmiterea mesajelor PRONATURA. Toate aceste mesaje le-am imprimat pe afișe și le-am postat în cele mai accesibile locuri sau le-am distribuit locuitorilor orașului sub formă de pliante.

Finalitatea acțiunilor noastre cu accent ecologic a fost întocmirea unei machete cu orașul nostru în viitor, un oraș la modul ideal: CURAT,FRUMOS,DARNIC!

“Putem fi salvatorii naturii, să ne bucurăm că avem acest privilegiu : de a face educație ecologică copiilor! Formăm viitori oameni care decid soarta comunității, soarta acestei țării, a vegetației, rezervațiilor naturale, într-un cuvânt soarta TERREI! “

Testele de evaluare și notarea

Inst. Verdeș Maria
Școala cu clasele I-VIII Cornu Luncii, județul Suceava

Testele scrise trebuie să pună un accent mai mare pe aplicarea cunoștințelor în situații cunoscute sau noi, decât pe măsurarea cunoștințelor. Itemii trebuie să fie clar precizați și selectați dintr-o bancă de itemi pe baza matricei de specificații. Pentru elaborarea unui test trebuie:

- să stabilim tipul de test
- să asigurăm calitățile și caracteristicile tehnice ale testului
- să proiectăm matricea de specificații
- să definim obiectivele de evaluare
- să emitem itemii
- să elaborăm schema de notare
- să experimentăm itemii și schemele de notare

Itemii reprezintă convertirea obiectivelor operaționale în sarcini de lucru pentru elev, fiind cea mai mică componentă identificabilă a unui instrument de evaluare. Itemii pot lua forma unor întrebări, a unor exerciții sau probleme, a unui enunț care poate fi apreciat sau comentat. În cazul lucrărilor scrise, itemii trebuie să înceapă cu un verb ce indică tipul de sarcină (definește, explică, rezolvă, etc.), să fie clar precizați pentru a fi evitată ambiguitatea, să nu conțină două cerințe, să evite negația și, mai ales, dubla negație, să nu inducă răspunsul. După obiectivitatea lor, itemii sunt clasificați astfel:

- **itemi obiectivi** – *itemi cu alegere multiplă*, folosiți pentru cunoașterea terminologiei, a elementelor științifice, a principiilor, a metodelor și procedurilor
- *itemi cu alegere duală*, utilizați pentru recunoașterea unor termeni, principii, pentru diferențierea între enunțuri factuale sau de opinie, pentru identificarea relațiilor de tip cauză-efect
- *itemi de tip pereche*, care măsoară informațiile factuale bazându-se pe simple asociații, pe abilitatea de a identifica relația existentă între două lucruri, noțiuni, simboluri, etc.
- **itemi semiobiectivi** – *itemi cu răspuns scurt* solicită formularea unui răspuns sub forma unei propoziții, fraze, cuvânt, număr sau simbol și sunt folosiți pentru cunoașterea terminologiei, a unor fapte specifice, a unor principii, metode sau proceduri, pentru aplicarea unor cunoștințe. Pentru elaborarea acestor tipuri de itemi este important să nu utilizăm extrase din manual și spațiile destinate răspunsului să corespundă lungimii acestuia
- *itemi de completare* se aseamănă mult cu cei cu răspuns scurt, diferențiindu-se prin faptul că elevul trebuie să completeze o afirmație incompletă, motiv pentru care spațiile punctate nu sunt dispuse la începutul afirmației și sugerează elementele corespunzătoare
- *întrebări structurate*, alcătuite din mai multe subîntrebări de tip obiectiv, semiobiectiv sau minieseu legate între ele prin tema supusă evaluării. Recomandările pentru acest tip de itemi se referă la faptul că întrebările trebuie să aibă un grad de dificultate crescător, fiecare întrebare să fie independentă de celelalte, fiecare sarcină poate măsura mai multe obiective, spațiul destinat răspunsului să fie suficient pentru redactarea acestuia.
- **itemi subiectivi** – *itemii de tip rezolvare de problemă* trebuie să fie adecvați la particularitățile de vârstă ale elevilor, să corespundă cerințelor programei școlare și să fie evaluați pe baza unor criterii consemnate în baremul de notare
- *itemii de tip eseu* care, la rândul lor, pot fi de tip structurat sau semistructurat, de tip liber, cu răspuns limitat sau cu răspuns extins. Acest tip de itemi oferă o perspectivă globală asupra capacității de construcție, de interpretare și aplicare a unor informații relevante și posibilitatea de a exprima în scris opiniile personale în legătură cu diferite probleme, elevul trecând din ipostaza de consumator de cultură în cea de creator. Din păcate, itemii de tip eseu nu oferă fidelitate notării în absența unei scheme de notare cât mai detaliată, cer prea mult timp de corectare și nu pot fi folosiți la toate disciplinele și la toate categoriile de vârstă.

Didactica Nr.15

În funcție de ceea ce evaluează, testele pot fi:

1. teste de cunoștințe, care măsoară un anumit conținut parcurs deja și vizează cunoștințe, priceperi, deprinderi și abilități referitoare la acel conținut
2. teste de capacități, care urmăresc aptitudini generale și specifice, indiferent dacă elevul a parcurs sau nu un anumit conținut
3. teste criteriale ce evaluează subiectul în raport cu anumite criterii de performanță, stabilite anterior
4. teste normative ce evaluează elevul în raport cu criteriile de performanță ale grupului de referință
5. teste punctuale, ce conțin itemi referitori la un anumit aspect al conținutului supus cunoașterii
6. teste integrative, formate dintr-un număr mic de itemi, fiecare dintre ei măsurând mai multe cunoștințe, priceperi și capacități

Testul de cunoștințe (testul docimologic) oferă un cadru obiectiv de evaluare, fiind reprezentativ pentru conținuturile evaluate. Cu toate aceste avantaje există și limite ale aplicării acestei forme de evaluare: de cele mai multe ori măsoară doar calități ale memoriei și nu calități ale gândirii, folosirea excesivă a testului docimologic dezvoltă un comportament specific și faptul că fiind o probă scrisă de evaluare nu pune elevul într-o situație concretă de susținere a unei argumentări, a unei negocieri. Rezultatul testului docimologic evidențiază progresul sau regresul înregistrat de elev într-o anumită perioadă de timp și constituie un indicator de eficiență a activității învățătorului, deoarece oferă informații pertinente cu privire la modul de realizare a obiectivelor didactice și la direcțiile ce trebuie urmate de cadrul didactic pentru a pregăti ameliorarea și/sau optimizarea demersului instructiv-educativ.

Progresul școlar și transformările produse în personalitatea elevului ca urmare a participării acestuia la instrucție și educație sunt redade prin intermediul calificativului. Acordarea acestuia nu se reduce la scopul simplist de determinare și indicare a unei valori statistice, ci reprezintă o acțiune complexă, cu consecințe care acționează atât asupra evaluatului, cât și asupra evaluatorului. Notarea poate fi influențată de conținuturilor programei școlare, de subiectivitatea evaluatorului, de personalitatea acestuia și de starea psihică a elevului. În ciclul primar, evaluare se realizează cu ajutorul acordării de calificative: foarte bine, bine, suficient, insuficient. Acordarea acestor calificative prezintă următoarele avantaje:

- elevii sunt obișnuiți să își exprime cu claritate și precizie ideile și cunoștințele și să își formeze priceperi și deprinderi intelectuale și practice de lucru
- este stimulată activitatea intelectuală și practică a elevilor, datorită faptului că notarea rezultatelor școlare are influențe benefice asupra îndeplinirii ulterioare a sarcinilor de lucru
- se stimulează motivația elevilor și se contribuie la prevenirea insuccesului școlar
- elevii sunt obișnuiți să execute la timp și conștiincios sarcinile de lucru care le revin
- constituie un criteriu pentru promovarea elevilor

Alături de aceste avantaje sunt prezente și câteva dezavantaje. Pe lângă faptul că indicatorii „noncifrici” (calificativele) nu permit o cuantificare riguroasă, se vorbește și despre abateri de la notarea corespunzătoare a valorii reale a prestației elevilor. În acest sens, s-a realizat o listă de posibile cauze ale acestor anomalii:

- efectul halo – favorizarea elevilor cu rezultate bune și defavorizarea celor cu rezultate satisfăcătoare
- efectul oedipian sau efectul Pygmalion – notarea pe baza imaginii preconcepționate asupra unui elev sau altul
- efectul ordine – denaturarea notei, fenomen datorat „poziției cronologice” a examinării fiecărui elev
- tendința spre valoarea centrală – formularea de aprecieri, evitând extremele, situație bazată pe precauția de a nu greși
- tendința spre echilibrarea ansamblului notelor – apare atunci când examinatorii consideră că într-o colectivitate școlară notele trebuie repartizate echilibrat

Cadrelor didactice trebuie să integreze în procesul de evaluare toate tipurile de itemi și să informeze elevii privind data de aplicare a testului și structura acestuia. Aplicarea testului presupune asigurarea unor condiții optime de desfășurare, iar evaluarea se realizează pe baza schemei de notare. Pentru a realiza o evaluare corectă și eficientă, învățătorul trebuie să aplice cele de mai sus și să respecte rețeta evaluatorului eficient:

*Într-un recipient de forma unui individ uman se toarnă un pahar de voință și unul de responsabilitate, un praful de indulgență, o lingură de persuasiune și una de motivație intrinsecă, după care se toarnă un litru de pasiune. Se amestecă cu atenție, timp în care se adaugă și o fiolă de creativitate. Compoziția se dă la rece pentru cca. 20 de minute, apoi se amestecă cu mixerul. Dacă e prea subțire adăugăm ascultare, dacă e prea densă adăugăm tăcere. Punem compoziția într-o tavă tapetată cu empatie și o dăm la foc mic și liniștit. După coacere o pudrăm cu dragoste pentru copii și o ornăm cu capacități de comunicare **interpersonală**.*

Bibliografie:

1. MOISE, Constantin – *Concepte didactice fundamentale*, Ed. Ankarom, Iași
2. STANCIU, Mihai – *Didactica postmodernă*, Ed. Universității Suceava, Suceava
3. STOICA, Adrian – *Evaluarea progresului școlar – de la teorie la practică*, Ed. Humanitas, București

Dezvoltaea creativității în cadrul orelor de literatură în ciclul primar

Învățător, Andrei Zoica

Școala cu clasele I-IV Nr.2, loc.Slobozia, com Stănișești, jud.Bacău

Conceptul de creativitate a dobândit noi dimensiuni în sensul că activitatea creatoare se manifestă în toate domeniile : artă, știință, tehnică, activitate didactică.

„ Progresul omeniirii nu este posibil fără activitatea creatoare, tehnică sau practică a oamenilor. Din acest motiv este firesc ca activitatea creatoare să fie considerată ca cea mai înaltă a activității omenești”.*

Creativitatea nu se manifestă numai în capacitatea copilului de a se exprima prin creații artistice viața sa interioară, atitudinea, viziunea sa față de mediul înconjurător, ci capacitatea elevului de a se manifesta liber, independent în orice domeniu de viață, în forme proprii copilului, deci cu elemente originale, rod al manifestării inițiativei și fanteziei micului școlar.

Atunci când un elev, făcând apel la imaginație, gândire și observație, a descoperit o însușire nouă, o soluție nouă a unei probleme, a redactat o compunere într-un mod original putem afirma că aceste activități pot fi manifestări ale activității creatoare. În acest caz, elevii trebuie sprijiniți, încurajați să li se dea ocazia să-și manifeste activitatea creatoare la disciplina preferată, dar nu neglijând alte discipline care pot să-i dezvolte creativitatea.

Un obiectiv al disciplinei Limba și literatura română este dezvoltarea capacității de comunicare și creație. Formarea și dezvoltarea capacității de comunicare se află în strânsă legătură cu formarea și dezvoltarea capacității de creație.De aceea chiar de la clasa I pot fi introduse exerciții , expresii pentru dezvoltarea creativității elevilor.Încă din perioada preabecedară, elevii sunt puși în situația să examineze ilustrații din abecedar în vederea povestirii conținutului lor sau a formulării răspunsurilor la întrebările învățătorului.

Se poate folosi o gamă largă de exerciții, la clasa I, de tipul: *Înlocuiește prima literă pentru a obține cuvinte noi:

Exemplu: zac – sac – rac, etc.

nas – pas;

- Citește cuvântul inversând literele: pod – dop; car – rac; soc – cos;
- Alcătuieste propoziții din 2-3-4 cuvinte, fiecare cuvânt să înceapă cu aceeași literă.

Exemplu: Ariciul are ace.

Corina croiește cămașa.

Pentru analiza unui text de citire este necesar să se înțeleagă structura și unitatea textului, logica construcției sale, să se ceară elevilor să explice, să motiveze relațiile dintre evenimentele și faptele relatate, dintre diferite aspecte ale realității.

Paleta exercițiilor de acest fel este vastă, manualele de limba și literatura română conținând nenumărate texte literare.

Exemple de exerciții:

- Precizați sensul cuvântului „a bate” din enunțurile următoare:

Echipe de fotbal a României **a bătut** echipa similară a Serbiei.

Maricica **a bătut** covorul.

Cocoșul **a bătut** din aripi.

Mama **a bătut** albușurile spumă.

Călătorul **a bătut** cale lungă.

Didactica Nr.15

Vara trecută a **bătut** grindina.

*Înlocuiește cuvintele subliniate cu altele cu același înțeles – lecția Cuibul de păsărele, de Cezar Petrescu, clasa a II-a.

Soarele **oferea** raze calde pământului.

Cu inima **bătând**, au observat cuibul.

În interior era **construit** cu paie și crengă uscate.

- Scrieți un scurt text, folosind cuvinte cu sens asemănător, despre Crăiasa Zăpezii.

Exemplu: Crăiasa Zăpezii era foarte frumoasă. Ea avea o rochie de omăt țesută din fulgi de nea strălucitori. Înfățișarea ei era minunată...

- Unește cuvintele cu înțeles opus:

credincios	jos
a păstra	laș
sus	termină
viteaz	necredincios
începe	a pierde

Lecțiile de citire explicativă a operelor literare oferă reale posibilități de organizare și desfășurare a unor multiple activități menite a dezvolta capacitatea de creație a elevilor. Dintre acestea fac parte povestirea cu schimbarea formei, povestirea prin analogie, schimbarea finalului povestirii, reprezentarea prin desen a textelor literare etc.

Trebuie foarte bine ales momentul și locul când pot fi introduse astfel de activități: în etapa finală a lecției, înainte de tema pentru acasă, sau în cadrul povestirii părții citite.

Pentru dezvoltarea creativității le-am cerut elevilor să-și imagineze fapte și întâmplări diferite.

Exemple.

- Imaginați-vă ce s-ar fi întâmplat dacă pițigoii nu ar fi adus piatra fermecată la palat.
- Reprezentați printr-un desen frumusețea palatului.

Textul „Piatra pițigoiiului”, după Tudor Arghezi

Schimbarea finalului unui text sau găsirea, de către elevi a unui alt sfârșit, reprezintă o altă activitate cu caracter creator.

Exemplu: Lecția „Ciuboțelele ogarului”, de Călin Gruia

Citiți finalul povestirii și imaginați-vă un alt sfârșit.

Este necesar ca elevii să explice finalurile elaborate de ei, să le raporteze la logica textului, la structura lui de idei și să le motiveze prin raportarea la fondul lor de reprezentări și de trăiri afective, de dorințe și interese. De asemenea trebuie să se aibă în vedere și forma de exprimare a acestor finaluri, bogăția și plasticitatea vocabularului, coerența ideilor, structura gramaticală a propozițiilor și frazelor.

Elaborarea unui alt final la unele texte de citire poate constitui o activitate desfășurată în cadrul orei de citire propriu-zise, dar în același timp poate reprezenta o temă pentru lecția de compunere. Compunerile au rolul de a introduce în echipamentul lingvistic și poetic al elevilor achizițiile dobândite la lecțiile de citire.

Pentru realizarea compunerii „Primăvara” am cerut elevilor să folosească și expresiile următoare: raze mângâietoare, lumină aurie, vântul dulce și mângâietor, clopoțel de argint, strai verde strălucitor, pământul de catifea, mantie verde, flori delicate, păsările călătoare, peisajul minunat, triluri fermecătoare, mugurii timizi ai copacilor, gazdă primitoare.

Este de dorit să promovăm atât aspectul oral, cât și cel scris al limbajului, urmărind permanent dezvoltarea capacităților de exprimare ale fiecărui copil.

Exercițiile lexicale efectuate au avut darul de a contribui la îmbogățirea vocabularului, la dezvoltarea capacității de a gândi și de a se exprima în imagini, la formarea deprinderii de a întrebuința cuvinte cu o bogată încărcătură stilistică.

Manualele de limba și literatura română oferă texte de mare sensibilitate și atractive, astfel încât micii bucheri au posibilitatea de a-și dezvolta imaginația și creativitatea.

La clasa a II-a, am cerut elevilor:

- să găsească înșușiri pentru cuvintele : ghiocel, păsări, iarba, albine,etc

Exemplu: ghiocel plâpând, timid, de argint.

- să creeze comparații deosebite.

Exemplu: lumina ca o fulguire de aur; vibra lumina ca un far; minte limpede ca apa de izvor.

- să găsească propoziții care să exagereze înșușiri – hiperbola.

Exemplu: Ion era înalt cât bradul./ Puternic ca un leu.

- lângă cuvinte neînsuflețite se cere elevilor să descopere acțiuni săvârșite de oameni – personificări

Exemplu: muscelele dorm, izvoarele spun povești, natură veselă zâmbitoare, soare dulce mângâietor.

Valențe formative deosebit de edificatoare au și exercițiile pentru descoperirea, identificarea și explicarea:

- cuvintelor simbol: bradul – veșnicia, frumusețea; vulturul – măreția, pericolul, puterea; porumbelul – pacea.
- repetiția: Bunica torcea, torcea fus după fus.
Zăpada cade, cade puzderie mărunță și deasă.
- metafore: Soarele mi se pune drept în inimă.

Creativitatea constituie o sarcină permanentă, care nu trebuie neglijată la nici un obiect de învățământ. Dând curs imaginației copiilor îi ajutăm să aibă încredere în forțele proprii, să pătrundă fără sfială în lumea zbuciumată a secolului în care trăiesc.

Bibliografie:

Modernizarea învățământului primar, Revista de pedagogie, București, 1981;
Eugen Blideanu, Ion Șerdean, „Orientări noi în metodologia studierii limbii române la ciclul primar”, Editura Didactică și Pedagogică, 1987

Despre antonimie în limba română -studiu-

**Prof. Borhan Crenguța
Școala „Elena Rares”, Botoșani**

Antonimia este un tip de relație semantică reprezentat de opoziția de sens dintre două cuvinte cu referenți nu doar diferiți, ci și contrari sau contradictorii. În lucrările de specialitate, se vorbește despre sensuri *contrare* sau *contradictorii*, în sensul că ele nu pot fi infirmate sau negate în același timp (ele se află în raport de disjuncție logică). Spre exemplu, o *pisică* nu poate fi, în același timp, și *albă* și *neagră*. Facem distincția între *noțiuni contrare* și *noțiuni contradictorii*. Primele sunt cele care nu epuizează împreună sfera noțiunii, admitând existența altor noțiuni intermediare. De exemplu, dacă afirmăm că o *pisică* nu este *neagră* nu înseamnă că ea este în mod necesar *albă*, ci poate fi *galbenă* sau *gri*. Noțiunile contradictorii epuizează sfera noțiunii supraordonate. Dacă afirmăm că un număr este *impar* înseamnă că el este în mod necesar *par*, sau dacă o persoană este *căsătorită* înseamnă că ea nu este *celibatară*. Criteriile de interpretare a antonimiei sunt variate, iar această varietate este determinată de îmbinarea dintre criteriile extralingvistice și criteriile lingvistice. Altfel spus, se poate vorbi despre o antonimie implicată în lucruri: relația de opoziție dintre cuvinte reflectă o opoziție din realitatea obiectivă – *zi-noapte*, *îngheț-dezghet*, *iarnă-vară*, *blond-brunet* etc. Este adevărat că între *zi* și *noapte* există și *amurg*, iar între *iarnă* și *vară* există și *primăvara*, însă în relația de antonimie vorbitorii nu iau în considerare un al treilea termen, intermediar, ceea ce dovedește că raportul dintre termenii opuși este **binar**. În cercetarea antonimiei ca fenomen semantic, criteriile extralingvistice interesează numai sub aspectul implicațiilor lor lingvistice. Chiar în cazul în care antonimele se bazează pe opozițiile obiectelor și fenomenelor din realitate, antonimia lexicală nu poate fi explicată direct acestea. Antonimia ca fenomen lingvistic acoperă atât cuvintele care denumesc noțiuni contrare și pe acelea puse de vorbitori în opoziție antonimică prin comparare și diferențiere sub un anumit aspect. Sensurile unui cuvânt polisemantic sunt unități funcționale distincte, astfel încât pentru unul și același cuvânt putem menționa mai multe antonime, care nu sunt echivalente între ele. *Dicționarul de antonime al limbii române* înregistrează următoarele antonime pentru cuvântul *drept*:

1. strâmb (*A tras o linie strâmbă.*)
2. cotit, sinuos, șerpuit (*A trebuit să aleagă un drum cotit.*)
3. eronat, greșit (*Drumul pe care l-a ales s-a dovedit a fi greșit.*)
4. inexact, neadevărat (*Mărturia lui este neadevărată.*)
5. nedrept, inechitabil (*Este nedrept ca ei să primească subiecte mai ușoare.*)
6. stâng (*Nu știe dreapta ce face stânga.*)

Observăm că fiecare sens poate avea antonime mai apropiate sau mai îndepărtate, în funcție de identificarea referentului și în funcție de compatibilitățile lor contextuale. Faptul că unul și același cuvânt

poate intra în două sau mai multe serii antonimice se explică prin aceea că în fiecare serie el realizează un al sens. De exemplu, *tare* se opune lui *moale* pentru contexte de tipul „aluat, pernă” și se opune și lui *slab* pentru contexte de tipul „vânt, sunet, voce”; în contexte precum „om, caracter”, antonimul este tot *slab*, însă pentru un alt sens al acestuia; la fel stau lucrurile pentru perechea *tare-slab* în contexte ca „băutură, medicament, ceai, cafea”. Concluzie: relația de antonimie **nu** trebuie înțeleasă ca o opoziție între două cuvinte considerate în totalitatea sferelor lor semantice. Antonimia se stabilește la nivelul unui singur sens, **nu** la cel al unității lexicale înțeluse global. Când un vorbitor pune în legătură două cuvinte, *scump* și *ieftin* sau *bătrân* și *tânăr*, acesta dovedește că în mintea lui cuvintele se evocă unul pe celălalt, între ele există o conexiune. Corelația dintre cuvinte apare în mintea vorbitorului pe baza unor elemente comune sensului celor două cuvinte; vorbim despre o *dimensiune semantică* ce le reunește, chiar dacă vorbitorul nu conștientizează acest lucru. Existența unui nucleu semantic comun care grupează cuvintele cu sensuri opuse în perechi antonimice determină o caracteristică importantă a acestora, și anume faptul că ele se presupun reciproc. Analiza componentială aduce un plus de informație pentru explicarea antonimiei: în conținutul semantic al antonimelor există un *sem incompatibil contrar*. De exemplu, *cald* și *rece* se află în raport de antonimie pe baza semelor incompatibile „apreciere în plus” și, respectiv, „apreciere în minus” a temperaturii (în raport cu un etalon față de care se face aprecierea). Condițiile stabilirii unei relații de antonimie între două cuvinte sunt: 1) existența unui număr oarecare de *seme comune*; 2) opoziția pe baza *semelor incompatibile contrare*, aceasta fiind, de preferință, singura opoziție dintre membrii perechii. Introducerea acestor condiții relevă specificul antonimiei: opoziția dintre două antonime nu este o simplă opoziție semantică, ci o opoziție anume realizată pe baza semelor contrare. Mai mult chiar, trebuie subliniat și caracterul obligatoriu al semelor comune, fără de care incompatibilitatea logică nu are importanță. Limba română dispune de un număr apreciabil de antonime, însă nu se poate vorbi despre o repartitie egală a acestora în toate zonele vocabularului. Există categorii care se situează în afara antonimiei, precum substantivele care denumesc obiecte concrete: *stilou, pahar, fereastră* etc. Tot în afara antonimiei se situează și termenii corelativi care se leagă și se opun printr-o trăsătură cum ar fi genul natural: *mamă-tată, frate-soră, rață-râțoi* etc. și, în egală măsură, numele proprii. Cele mai predispose să contracteze relații de antonimie sunt cuvintele care exprimă calități, valori, însușiri, aprecieri calitative, cantitative, opoziții spațiale sau temporale, raporturi cronologice. Punctele de vedere în privința clasificării antonimelor sunt divergente, deoarece criteriile pe care le au în vedere diferiți autori sunt diferite. Ele pot privi structura morfologică a termenilor opuși sau clasa morfologică. De exemplu, aplicând criteriul semantic, R. Sîrbu propune următoarea distincție între antonime: a) *antonime graduale* – cele care reprezintă diferite grade de manifestare ale uneia și aceleiași însușiri (cald-rece, ieftin-scump, aproape-depart); b) *opoziii negraduale* (căsătorit-celibatar, mort-viu, moral-imoral); c) *opoziii direcționale (vectoriale)* – care vizează acțiuni, însușiri orientate în direcții diametral opuse și care au referenți diferiți (a intra-a ieși, a importa-a exporta, a veni-a pleca); d) *opoziii de tip conversiv* – în care este vizat unul și același referent din punctele de vedere ale unor participanți la o acțiune, situați pe poziții diametral opuse (frumos-urât). Dacă ținem cont de condițiile de antonimie de mai sus, putem propune două tipuri de antonime care nu au în vedere semantica termenilor care intră în opoziție, ci îndeplinirea sau nu a condițiilor care fac din antonimie un fenomen foarte rigid: *antonimie în sens restrâns*, pentru perechile care respectă condițiile binarismului și ale simetriei, ex. înalt-scund, bun-rău, și *antonimie în sens larg*, pentru perechile în care condiția simetriei este încălcată, ex. calduț-rece.

Bibliografie:

Iordan, Iorgu-Limba română contemporană, Ed. Artemis, 2004

Săftoiu, Răzvan-Limba română contemporană. semantică lexicală, www.Regie.live.ro

Implicarea familiei în cadrul activităților școlare și extrașcolare

Inst. Ana Maria Dumitru

Scoala cu Clasele I VIII Pildești, jud. Neamț

I. Locul și rolul familiei în procesul educațional

Familia, ai cărei membrii sunt reuniți prin drepturi și obligații comune, are ca funcție principală creșterea și educarea copiilor. Acestora, familia le asigură existența materială și climatul afectiv și moral

necesar dezvoltării personalității. Calitatea vieții de familie, determinată de situația socială și culturală a părinților, de rolul mamei și, respectiv, al tatălui, de accesul la mass-media, de specificul relațiilor extrafamiliale și conținutul acestora, de felul cum se gospodăresc resursele financiare, de tradițiile și mentalitățile locale și etnice, etc., are o importanță hotărâtoare pentru formarea copilului, cel puțin în perioada timpurie de viață a acestuia.

Copilul are nu numai nevoie, ci și dreptul la dragoste și ocrotire, la disciplinare și obținerea treptată a independenței, la relații care să-i garanteze siguranța și dezvoltarea fizică, psihică și morală, la dezvoltarea personalității, la înțelegere și toleranță. El este copil și, ca atare, nu este nici vinovat și nici responsabil dacă nu corespunde așteptărilor părinților. El nu hotărăște nici climatul familial, nici autoritatea părinților, nici valorile în spiritual cărora aceștia îl formează. Cei “șapte ani de-acasă”, ca și lipsa lor, marchează destinul fiecărui om. Dacă în familie nu doar s-a vorbit despre cele sacre, despre adevăr, bine, frumos, dragoste, respect și toleranță, ci copilul a și simțit cum e să fii iubit, a fost obișnuit să manifeste dragoste față de cei dragi, să-i respecte pe cei mai în vârstă, să spună adevărul, știind că va fi tratat cu îngăduință, să aprecieze binele și frumosul, să se îngrijească de cele sacre, acest copil va crește iubit, politic, tolerant, responsabil.

Indiferent de vârstă, este foarte important ca părinții să-i ofere copilului modele pozitive, demne de urmat. E necesar ca ei să cunoască și să direcționeze domeniul de interese ale copilului, să-i supravegheze lecturile, să-i propună opere literare, să practice lectura în familie, vizionarea filmelor, spectacolelor cu personaje valoroase, cu exemple pozitive de comportament. Modelele de conduită oferite de părinți, calitatea afectivă a căminului familial, creează condiții favorabile pentru afirmarea și formarea unei personalități, apte a se integra eficient în societate, respectând normele și legile acesteia. J.J.Rousseau susținea: “*Copilul se naște bun, desăvârșit- îl strică viața și metodele educaționale....totul iese bun din mâinile Creatorului; totul degenerază în mâinile omului.*”

II.Modalități de colaborare a școlii cu familia în cadrul activităților școlare și extrașcolare

Parteneriatul școală-familie în zilele noastre primește noi valențe. Scopul fundamental al acestei colaborări este integrarea deplină a școlii în comunitate. Dacă până în prezent acest parteneriat școală-familie a fost dezvoltat unilateral, fiind de multe ori considerat “responsabilitatea” școlii, acest lucru trebuie să se schimbe pe viitor. Analizând documentele emise în cadrul Consiliului Europei se remarcă o nouă abordare privind dezvoltarea acestui parteneriat. Conform acestor documente, în cadrul colaborării școlii cu familia accentual este pus pe un angajament mutual clar stabilit între părinți și educatori, pe baza unui “contract parental”. Acest tip de contract se constituie ca un sistem de obligații reciproce în cooperarea părinților cu profesorii și implică colaborarea părinților în activitățile școlare și extrașcolare, nu numai sub aspect economic, respectiv de a participa, susține și evalua eforturile și acțiunile financiare ale școlii, ci și sub aspect educațional-cultural. În acest moment se poate încheia și “*Parteneriatul educațional între școală și familie*”, se pot aplica diferite chestionare. Pentru unii părinți această formă de invitație la educația propriului copil va constitui un moment de surpriză, dar ei trebuie educați și instruiți că, a crește un copil este o problemă pe care să și-o pună înainte de a-l aduce pe lume.

Dacă pentru un copac pe care îl sădești așezi un țărșș pentru a-l ține drept, îl altoiești pentru a da roade cât mai bune, să nu faci umbră pământului degeaba, cu un om trebuie să comunici, să-l educi cu toată afecțiunea, ca mai târziu să te reprezinte, să te mândrești cu el. Atât învățătorul, cât și părintele, nu trebuie să uite că un copil nu este o mașină, un ceas, un televizor care dacă nu funcționează le lovești, repari, schimbi o piesă sau cumperi alt obiect. El are suflet, trebuie să se dezvolte din toate punctele de vedere, să răzbată în viață, până ajunge în toată firea, să se poată descurca singur, dar nu la întâmplare. Metodele educative trebuie să fie simple, corespunzătoare, pentru a forma copii calmi într-o viață zbuciumată, copii fericiți în plină mișcare. Legătura între școală și familie trebuie să existe atât în cadrul activității didactice cât și în cel al activităților extrașcolare.

Dintre activitățile școlare în care pot fi implicați părinții, amintim:

-Sedintele cu părinții ;Lectoratele; Consultațiile individuale; Asistențe la ore din partea părinților; Vizite la domiciliul elevilor; Stabilirea opționalelor

Asistențele la ore: Ori de câte ori au simțit nevoia să-și vadă copiii la orele de curs, părinții au asistat, urmărind demersul didactic parcurs de învățător, participarea propriului copil în oră, modalitățile de explicare a unor teme din manual. Aceste asistențe au fost urmate de discuții între învățător și părinte cu privire la modul de îndrumare a copilului în efectuarea temelor (orale și scrise).

Am desfășurat **lecții demonstrative** pentru părinți, arătându-le cum se învață o lecție la limba română, matematică, istorie, geografie, științe, pentru că aici întâmpină copiii greutăți. Nu știu ce să învețe

și cum să învețe. Pentru a cunoaște copilul și familia, preocupările acestora, am folosit și alte forme și metode. Una de bun augur a fost **vizitarea familiei** de către învățător. Am cunoscut mai bine mediul în care crește copilul, mentalitățile familiei, precum și gradul de cultură și “instruire pedagogică” a părinților.

Comunicarea cu familia mi-a dat posibilitatea cunoașterii copilului sub toate aspectele lui, dar și modul în care familia face educație. Consilierile individuale mi-au dat posibilitatea să discut cu părinții despre fiecare copil în parte, să analizăm cauzele diferitelor manifestări și să luăm măsuri educative comune.

Desigur, munca de convingere “de la om la om” presupune tact, dar mai ales dragoste pentru profesie, nu declarată, ci simțită de fiecare din noi.

Colaborarea cu familia nu se limitează numai în ceea ce privește activitatea școlară ci și în cadrul activităților extrașcolare pentru că acestea contribuie la adâncirea și completarea procesului de învățământ, la adâncirea înclinațiilor și aptitudinilor copiilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului liber.

Un alt mijloc de colaborare al școlii cu familia, în activitățile extrașcolare, a fost și organizarea unor excursii tematice, având ca scop cunoașterea trecutului istoric, locurilor natale ale unor personalități din istorie, literatură, artă, precum și a frumuseților și bogățiilor țării. Aceste excursii s-au finalizat prin realizarea unor creații literare și plastice, precum și a unor albume cu imagini și fotografii.

Orice activitate am desfășura împreună cu părinții și oricum am denumi aceasta: parteneriat, relații școală-familie, implicare parentală, toate conduc la concluzia că, dacă adulții- în cadrul celor două instituții- comunică și colaborează, atunci cel care va avea de câștigat este « MĂRIA - SA, COPILUL » .

REZUMAT :

Familia, ai cărei membrii sunt reuniți prin drepturi și obligații comune, are ca funcție principală creșterea și educarea copiilor. Acestora, familia le asigură existența materială și climatul afectiv și moral necesar dezvoltării personalității. Orice activitate am desfășura împreună cu părinții și oricum am denumi aceasta: parteneriat, relații școală-familie, implicare parentală, toate conduc la concluzia că, dacă adulții- în cadrul celor două instituții- comunică și colaborează, atunci cel care va avea de câștigat este « MĂRIA - SA, COPILUL » .

Bibliografie:

- IUCU, B.ROMIȚĂ, MARIN MANOLESCU, **PEDAGOGIE**, BUCUREȘTI, EDITURA FUNDAȚIEI CULTURALE « DIMITRIE BOLINTINEANU », 2001
- BĂRAN-PESCARU, ADINA, **PARTENERIAT ÎN EDUCAȚIE**, BUCUREȘTI, EDITURA ARAMIS PRINT, 2004
- TRUȚĂ,ELENA, MARDAR, SORINA, **RELAȚIA PROFESOR- ELEVI : BLOCAJE ȘI DEBLOCAJE**, BUCUREȘTI, EDITURA ARAMIS, 2005
- GOLU, M. , **DINAMICA PERSONALITĂȚII**, BUCUREȘTI, EDITURA GENEZA,1993
- NICOLA, I. , **TRATAT DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ**, BUCUREȘTI, EDITURA ARAMIS, 2004
- **ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR**
- **TRIBUNA ÎNVĂȚĂMÂNTULU**

Păstrarea tradițiilor strămoșești și promovarea folclorului local prin activități școlare și extrașcolare

**Inst. Marioara Pârlea
Școala cu Clasele I VIII NR. 2 Uricani, jud. Hunedoara**

Motto : „...datinile ,proverbele,muzica și poezia sunt arhivele popoarelor,iar cu ele se poate constitui trecutul lor îndepărtat.Căci nu există bucurii mai de preț ca averea de cuget și simțire inclusă și păstrată cu sfântă grijă de-a lungul vremurilor în adâncul sufletului românesc ,al moșilor și strămoșilor noștri.”

ALEXANDRU VLAHUȚĂ

Didactica Nr.15

Am considerat că îndemnul lui Constantin Noica : „În cultură nimic nu trebuie pierdut ,totul trebuie transmis și reînnoit “este de bun augur mai ales că acum tehnica a luat o amploare deosebită ,majoritatea tinerilor accesează rețelele de internet, nemaifiind implicați în cunoașterea adevăratelor comori ale poporului nostru.

Tradițiile populare românești rămân tezaurul nostru cel mai de preț și trebuie să facem tot ce se poate pentru ca ele să se păstreze vii în mintea copiilor și a oamenilor.

Activitățile extrașcolare au cel mai larg caracter interdisciplinar ,oferind cele mai eficiente și oportune modalități de valorificare a tradițiilor ,obiceiurilor și datinilor populare locale și naționale.

Patrimoniul valoric național trebuie îmbogățit și transmis din generație în generație prin procesul educațional.Educația urmărește familiarizarea cu valorile naționale materiale și moral-spirituale;renașterea ,valorizarea și perpetuarea tradițiilor ;utilizarea potențialului educativ al datinilor și obiceiurilor calendaristice populare ;formarea conștiinței naționale ;educarea civismului ,umanismului.

Și în cadrul școlii noastre ,ȘCOALA CU CLASELE I-VIII NR.2 URICANI ,JUD HUNEDOARA,cadrele didactice împreună cu elevii au preocupări pentru păstrarea portului popular ,a tradițiilor și a folclorului din zona noastră,știut fiind faptul că folclorul este singura școală care a existat și a continuat să existe ca izvor mereu viu și prezent.

În acest sens în Planul comun de muncă al școlii ne-am propus următoarele obiective :

- @dezvoltarea interesului pentru cunoașterea,păstrarea și transmiterea portului popular românesc ,a tradițiilor și obiceiurilor specifice poporului nostru;
- @cunoașterea folclorului și prețuirea acestuia ;
-
- @dezvoltarea la elevi a respectului față de înaintași ;
- @identificarea și cunoașterea portului popular,a tradițiilor și folclorului din zona noastră;
- @dezvoltarea la elevi a capacităților de a interpreta cântece populare românești;
- @învățarea unor pași de dans popular;
- @formarea unor trăsături morale pozitive folosind în joc proverbe,zicători ,strigături;
- @însușirea unor abilități de țesut,cusut,confeccionare de măști ;
- @cunoașterea succesiunii sărbătorilor religioase și manifestările folclorice destinate lor;

ACTIVITĂȚI REALIZATE

- @confeccionarea unor panouri decorative pentru ornarea holurilor școlii și a sălilor de clasă;
- @realizarea unor expoziții cu lucrări ale elevilor :ouă pictate, măști confeccionate de elevi și părinți;
- @achiziționarea de costume populare;
- @participarea la șezători populare ;de ziua mărtișorului când elevii deapănă și legende legate de Baba Dochia și de simbolul mărtișorului ;de ziua Sfântului Andrei,;de Joia mare etc.
- @prezentarea de programe artistice la serbări școlare și ori de câte ori se ivesc prilejuri;
- @colectarea de la locuitorii orasului
-

in special de la bastinasi, numiti si momârlani a unor materiale și produse necesare dotării muzeului școlar de care se ocupă de multi ani colegii mei, Udrea Violeta si Udrea Petre,dascăli care au pus mult suflet in realizarea acestui, pot spune,unic muzeu în județ.

Prin aceste activități urmărim să dezvoltăm atitudini valorice față de cultură ,să le formăm la elevi o cultură moral – spirituală,o cultură națională.

Activitățile școlare și extrașcolare de conservare și promovare a folclorului autohton dezvoltă un comportament motivat,cultivă sentimente de bunătate,caritate,toleranță respect,demnitate ,de personalizarea individului și conturarea identității sale.

ROLUL SI IMPORTANȚA ȘEZĂTORILOR IN EDUCAȚIA ELEVILOR

Șezătorile constituie un mijloc complex de educație, deoarece îi familiarizează pe copii cu unele elemente de folclor, contribuind astfel la dezvoltarea dragostei pentru tradițiile populare, le dezvoltă dragostea pentru frum, pentru armonie, le cultivă rabdarea, stăpânirea de sine, spiritual de echipă. Datinile și obiceiurile populare ne reprezintă si constituie o adevărată,, valută” a țării noastre, apreciată în lume, fapt care determină dorința de a cunoaște frumusețea si naturalitatea obiceiurilor, a folclorului autentic, a portului popular și a graiului local. De asemenea au rolul de cunoaștere de către copii a specificului zonei si a frumuseților din jur.

Șezătorile sunt reuniuni cu caracter educativ-cultural, la care sunt antrenați elevii și fiecare participant își aduce contribuția cu o glumă, o ghicitoare, un cântec, interpretarea unor dansuri, dramatizarea unor povești.

Șezătorile, fără un efort deosebit, constituie serbări în miniatură, organizate într-un cadru mai restrâns, dar cu o eficiență educativă mai mare.

Șezătorile se pot organiza cu ocazia unui eveniment din viața poporului, a satului. Acestea trezesc în conștiința copiilor sentimentele de dragoste față de popor.

O frumoasă tradiție, păstrată de la bătrânii satului, pe care o scot la iveală din lada de zestre, mai ales în serile lungi de iarnă este sezatoarea, ce încă nu și-a pierdut identitatea în mediul rural. În cadrul organizării șezătorilor, elevii cos la gherghef, scarmână și torc lână, împletesc, cioplesc, împletesc obiecte din pănuși de porumb. La aceste șezători, elevii vin îmbracați în costume populare autentice.

Cu prilejul programelor distractive elevii iau cunoștință cu foarte multe realizări, dând posibilitatea verificării întregului material artistic însușit de elevi într-o anumită temă, consolidând și perfecționând calitatea păstrării și reproducerii acestuia. În acest cadru, îi ajutăm pe elevi să se obișnuiască cu publicul, să-și învingă emoțiile.

Valoarea deosebită a șezătorilor este determinată, pe de o parte de conținutul educativ al materialului utilizat, cât și calitatea artistică a acestuia, iar pe de altă parte de modul de organizare și de antrenare a elevilor.

La final, elevii sunt răsplătiți cu produse specifice zonei: floricele de porumb, colăcei, turte, mere, gutui, nuci. Obiceiul șezătorii se păstrează la sate datorită unor oameni cu suflet mare, ce nu vor uita datinile și obiceiurile, transmise din generație în generație.

CONCLUZII

Folclorul reprezintă oglinda vie a existenței poporului român, o dovadă grăitoare a străvechii unități culturale a poporului român.

Imensul tezaur folcloric al poporului nostru constituie o componentă valoroasă a acestei moșteniri. Valorificând cu copiii tradiția folclorică în cadrul diverselor activități școlare și extrașcolare realizăm un important act cultural și educativ.

Prin varietatea folclorului copiii pot să cunoască, să înțeleagă și să prețuiască mai mult trecutul glorios al poporului nostru, ocupația, obiceiurile, sentimentele, năzuințele generațiilor de ieri.

Bibliografie:

1. Revista „Învățământul primar nr 3-4, 1999 ed Discipol”
2. MIHAI POP -, Obiceiuri tradiționale românești “.Editura Univers, București, 1999
3. Wikipedia-Enciclopedie liberă –Despre folclor.

Tehnici alternative de evaluare a randamentului școlar

Înv. Cecilia Ciobanu

Școala cu clasele I-VIII Pildești, Cordon, jud. Neamț

Evaluarea în învățământ constituie o preocupare permanentă a pedagogilor teoreticieni și practicieni, devenind obiectul a numeroase dezbateri și cercetări. Abundența acestor acțiuni, ca și a lucrărilor consacrate lor, probează faptul că problemele de evaluare au devenit centrale în educație, ele privind nu numai activitatea propriu-zisă de acest tip ci și numeroase alte componente ale practicii pedagogice cu care se află în strânsă legătură. Dintre acestea, evaluarea rezultatelor școlare este dominantă, reținând cel mai mult atenția cadrelor didactice și autorităților școlare.

Un domeniu explorat insistent și în care s-au înregistrat progrese evidente în ultimele 2-3 decenii este cel care privește evaluarea randamentului școlar.

Există mai multe definiții date evaluării, în esență ele exprimă aceleași idei. După unii autori:

A evalua rezultatele școlare înseamnă a determina măsura în care obiectivele programei de instruire au fost atinse, precum și eficiența metodei de predare-învățare folosite. Prin activitatea de evaluare se desemnează acțiunea de măsurare și apreciere a rezultatelor școlare. Prin rezultate școlare se desemnează: cunoștințe, abilități, dezvoltarea proceselor intelectuale etc.

În planul evaluării, învățătorii sunt preocupați sistematic de măsurarea și aprecierea cantității și calității cunoștințelor elevilor, a deprinderilor, abilităților, capacităților, intereselor și priceperilor posedate de elevi la un moment dat, fie ca rezultat al educației, fie ca premisă a acesteia.

Măsurarea și aprecierea rezultatelor școlare nu se face în sine și pentru sine, ci prin raportare la obiectivele (competențele), conținuturile, metodele și mijloacele de învățare folosite. Acesta este punctul de final dintr-o succesiune de acțiuni cum sunt: stabilirea scopurilor pedagogice, proiectarea și executarea programului de realizare a scopurilor sau măsurarea rezultatelor aplicării programului.

Esența evaluării este cunoașterea efectelor acțiunii desfășurate, pentru ca pe baza informațiilor obținute, această activitate să poată fi ameliorată în timp. **Evaluarea înseamnă deci: măsurarea, interpretarea, aprecierea rezultatelor și adoptarea deciziei.**

Printre principalele tehnici alternative de evaluare pot fi menționate următoarele: observarea sistematică a comportamentului elevilor, investigația, portofoliul, autoevaluarea.

Observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor furnizează învățătorului informații relevante asupra performanțelor elevilor, din perspectiva capacității lor de acțiune, a competențelor și abilităților de care dispun aceștia. Pentru a atinge acest scop, învățătorul trebuie să utilizeze un instrumentar adecvat obiectului observării sale. În mod practic, el are la dispoziție trei modalități de înregistrare a acestor informații: fișa de evaluare, scara de clasificare și lista de control sau verificare.

Aceste modalități de înregistrare a informațiilor pot fi utilizate atât pentru evaluarea procesului, cât și a produselor realizate de către elevi. Ele surprind atât obiectivări comportamentale ale domeniului cognitiv, cât și ale domeniului afectiv și psihomotor.

Investigația, ca metodă complementară de evaluare, oferă elevului posibilitatea de a aplica în mod creativ cunoștințele însușite anterior în situații noi și variate. Este limitată la o oră de curs și solicită elevul în îndeplinirea unei sarcini de lucru precise prin care își poate demonstra în practică un întreg complex de cunoștințe și de capacități. Urmărește formarea unor tehnici de lucru în grup și individual precum și a atitudinii elevilor implicați în rezolvarea sarcinii. Promovează interrelațiile în grup și deprinderi de comunicare. Acest tip de activitate se pretează în ciclul primar în special la disciplina “Științe ale naturii”, valorificând intuiția ca principiu pedagogic de bază la acest nivel.

Portofoliul este un instrument de evaluare complex, care include rezultatele relevante obținute prin celelalte metode și tehnici de evaluare. Aceste rezultate privesc probele orale, scrise și practice, observarea sistematică a comportamentelor școlare, precum și sarcini specifice fiecărei discipline. Deoarece urmărește progresul elevului de la un semestru la altul, de la un an școlar la altul sau chiar de la un ciclu școlar la altul, portofoliul reprezintă “cartea de vizită” a acestuia. Elementele componente ale portofoliului sunt definite de către învățător. Elevul are însă libertatea să pună în portofoliu materialele pe care le consideră necesare și care îl reprezintă cel mai bine. Astfel un portofoliu ar putea cuprinde: lucrări scrise curente, teste, postere, colaje, machete, desene, contribuții la reviste școlare, diplome, premii, etc. Portofoliul oferă învățătorului posibilitatea de a emite o judecată de valoare bazată pe un ansamblu de rezultate, oglindind evoluția elevului. El preia din sarcinile evaluării continue, eliminând tensiunile induse de metodele tradiționale de verificare. Sintetizând activitatea elevului pe o perioadă mai mare de timp, portofoliul poate servi și ca evaluare sumativă. El stimulează creativitatea și implicarea personală a elevului în activitatea de învățare, dezvoltând motivația internă a acestuia.

Autoevaluarea, prin informațiile pe care le furnizează, are rol esențial în întregirea imaginii elevului prin perspectiva judecății de valoare pe care o emite învățătorul. Prin acest procedeu, “notarea unipersonală” realizată de învățător este înlocuită prin “notarea în colaborare cu alții”, în cazul de față cu elevii.

Pentru ca evaluarea să fie resimțită de către elev ca având efect formativ, este foarte utilă formarea și exersarea la elevi a capacității de autoevaluare. Elevii au nevoie să se autocunoască, fapt care are implicații în plan motivațional și atitudinal. Condiția principală care favorizează interiorizarea de către elevi a aprecierilor învățătorului o constituie înțelegerea criteriilor de apreciere. Cunoașterea și aprecierea acestor criterii îi ajută pe elevi să înțeleagă semnificația calificativelor acordate de învățător. O modalitate de evaluare este autoevaluarea elevilor, care poate fi autoapreciere verbală sau chiar autonotare. Implicarea elevilor în aprecierea propriilor rezultate are un efect benefic în activitatea școlară:

- a) învățătorul primește confirmarea aprecierilor sale în opinia elevilor;
- b) îi ajută pe elevi să aprecieze rezultatele obținute și să înțeleagă eforturile necesare pentru atingerea obiectivelor stabilite;
- c) cultivă motivația învățării, atitudinea pozitivă, responsabilă față de propria activitate.

Calitatea evaluării realizată de învățător se percută direct asupra capacității de autoevaluare a elevului. Învățătorii au diverse căi de formare și de educare a spiritului de autoevaluare la elevi, și anume:

Didactica Nr.15

1) autocorectarea sau corectarea reciprocă – elevul e solicitat să-și depisteze propriile erori, sau ale colegilor. Depistarea acestor erori, chiar dacă nu sunt sancționate prin note, constituie un prim pas în conștientizarea competențelor în mod independent.

2) autonotarea controlată – în cadrul unei verificări, elevul este solicitat să-și acorde o notă. Învățătorul să argumenteze dacă notă este corectă.

3) notarea reciprocă – elevii vor nota proprii colegi, prin reciprocitate, fie la lucrările scrise, fie la răspunsurile orale. Trebuie neapărat notate.

4) metoda aprecierii obiective a personalității – constă în antrenarea întregului colectiv al clasei în vederea evidențierii rezultatelor obținute de aceștia, prin confruntarea a cât mai multor informații și aprecieri, în vederea formării unor reprezentări cât mai complete despre posibilitățile fiecărui elev în parte și ale tuturor la un loc. Când o probă de control este însoțită și de punctaj crește simțitor coeficientul de corelație între aprecierea elevului și a profesorului.

Posibilitățile de autoapreciere sunt în funcție și de nivelul clasei, raportul dintre nivelul rezultatelor elevului și cele ale clasei. Un elev cu rezultate bune dintr-o clasă slabă are tendința de supraapreciere a posibilităților sale. Același elev dintr-o clasă de nivel ridicat tinde spre subapreciere, trăiește un sentiment de neliniște că nu ar putea atinge rezultatele caracteristice clasei din care face parte.

Aceste **tehnici alternative de evaluare** oferă următoarele valențe formative:

-permit învățătorului să adune informații asupra derulării activității elevului și implicit a sa; pe baza acestor informații învățătorul își fundamentează judecata de valoare într-o apreciere obiectivă a achizițiilor elevilor și a progreselor înregistrate;

-oferă învățătorului o imagine la zi asupra performanțelor elevilor, în raport cu abilitățile și capacitățile de evaluat, dar și o imagine asupra profilului general al cunoștințelor elevilor;

-asigură un demers interactiv actului de predare-învățare, valorificând și stimulând potențialul creativ și originalitatea elevului;

-exersează abilitățile practic-aplicative ale elevilor asigurând o mai bună clarificare conceptuală și integrare în sistemul noțional a cunoștințelor asimilate, care astfel devin operaționale;

-crează oportunități elevului de a arăta ceea ce știe și, mai ales, ceea ce știe să facă, într-o varietate de contexte și situații.

În țara noastră activitatea de învățare pornește de la enunțarea obiectivelor generale. Programele școlare pentru disciplinele de învățământ încep prin a enunța obiectivele specifice fiecărei discipline, oferind un ghid celor care le folosesc; învățătorii stabilesc sisteme de lecții și fiecărei lecții în parte îi va stabili obiectivele operaționale. Acestea devin repere ale activității de predare-învățare și criterii de evaluare ale progreselor înregistrate de elevi, a eficacității activității.

Concluzii:

Oferind învățătorului evaluator puncte de reper și informații suplimentare asupra modului de derulare a activității și asupra nivelului de achiziții al elevului, aceste metode alternative de evaluare întregesc imaginea asupra elevului și completează judecata de valoare pe care învățătorul o emite și care se dorește a fi cât mai obiectivă posibil.

Bibliografie:

- Radu T. Ion, "Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului", București, Editura Didactică și Pedagogică, 1981;
- Radu T. Ion T., "Evaluarea în procesul didactic", Editura didactică și Pedagogică, R.A., 2007, Ediția a III-a.

Dragobete-sărbătoarea dragostei la români

**Institutor, Iovan Simona Alina,
Grădinița Coțofenii din Față**

Dragobetele a fost sărbătorit de tinerii satelor până la mijlocul secolului al XX-lea la 24 și 28 februarie sau la 1 și 25 martie. Una din funcțiile esențiale ale sărbătorilor tradiționale era aceea a repunerii în acord a omului, a comunităților, cu Dumnezeu, cu Universul.

Zeul dragostei și buneii dispoziții pe plaiurile carpatice, numit și Cap de Primăvară sau Cap de Vară, este Dragobete, fiul Dochiei. El este identificat cu Cupidon, zeul dragostei în

mitologia română, și cu Eros, zeul iubirii în mitologia greacă. Local, este numit Năvalnicul, fecior frumos care ia mințile fetelor și nevestelor tinere, metamorfozat de Maica Domnului în floarea cu același nume.

În ziua de Dragobete păsările nemigratoare se strâng în stoluri, ciripesc, se împerechează și încep să-și construiască cuiburile. Originea acestei sărbători este în ciclurile naturii, mai ales în lumea păsărilor. Nu întâmplător, pasărea era considerată una din cele mai vechi divinități ale naturii și dragostei. Ei bine, românii numeau sărbătoarea Dragobetele și Logodnicul Păsărilor, spunând că acum acestea se împerechează și își fac cuib, de la păsări obiceiul fiind preluat și de către oameni. Motivațiile preluării erau profunde, din moment ce păsările erau privite ca mesagere ale zeilor, cuvântul grecesc “pasăre” însemnând chiar “mesaj al cerului”. Păsările neînsoțite la Dragobete rămân stinghere și fără pui până în ziua de Dragobete a anului viitor.

Femeile mai aveau grijă să dea mâncare bună orătăniilor din curte, dar și păsărilor cerului, nici o vietate nefiind sacrificată la Dragobete. Îndeobște, sărbătoarea dragostei era socotită una de bun augur pentru treburile mărunte, nu și pentru cele mari. Asemănător păsărilor, fetele și băieții trebuiau să se întâlnească, să facă Dragobetele, pentru a fi îndrăgostiți pe parcursul întregului an.

Dacă timpul era favorabil, fetele și feciorii adunați în cete ieșeau la pădure hăulind și chiuind pentru a culege primele flori ale primăverii, ghiocelul și brândușa de primavară. În unele sate se scotea din pământ rădăcina de spânz, cu multiple utilizări în medicina populară. Din zăpada netopită în ziua de Dragobete fetele și nevestele tinere își făceau rezerve de apă cu care se spălau la anumite sărbători de peste an. Se spunea că cel care lucrează de Dragobete va ciricâi, precum păsările, toată viața. Desfășurarea ceremoniilor și actelor rituale sunt atestate de informațiile oamenilor în vârstă și de unele zicale precum Dragobetele săruta fetele (Muntenia, Oltenia, Dobrogea, Transilvania).

Se consideră că Dragobetele ocrotește și poartă noroc îndrăgostiților, tinerilor în general, putând fi socotit un veritabil Cupidon românesc.

Efectele micului ecranului asupra mintii copilului

**Inst. Pancu Mihaela,
Școala Generala Nr. 17 Brașov**

Lumea modernă ne oferă nu doar o mulțime de facilități, dar ne întinde și numeroase capcane, punându-ne în pericol în primul rând sănătatea mentală. Cercetările efectuate în ultimii ani au concluzionat că vizionarea TV și calculatorul dăunează dezvoltării și funcționării creierului uman. Cele câteva ceasuri petrecute zilnic de copii în fața televizorului și calculatorului în primii ani de viață, vor influența modul în care creierul va răspunde pe viitor la provocările lumii reale, modul în care va procesa informația. Mentea tinerilor ajunge să fie dependentă de starea de pasivitate și de neconcentrare care i-a fost indusă zilnic, câteva ore prin intermediul vizionării.

Deficiențele de atenție și concentrare, slăbirea capacităților mentale, a puterii de judecată și a motivației sunt probleme care se află de mulți ani în vizorul cercetătorilor din lumea occidentală. În ultimul timp aceste afecțiuni au început să fie observate și la mulți dintre copiii și tinerii din țara noastră, sindromul anunțându-se a avea o largă răspândire în următorii 10 ani.

În fața televizorului, copilul nu are parte de experiența obișnuită a limbajului, de stimularea gândirii și reflecției pe care părinții, bunicii sau oamenii în general, le oferă. Toți stimulii vizuali și auditivi percepuți în fața micului ecran sunt foarte agresivi și se succed cu mare rapiditate, încât depășesc capacitatea creierului de a-i controla.

Copiii se obișnuiesc de la televizor să nu mai dorească să înțeleagă ce se întâmplă în lumea care-i înconjoară, mulțumindu-se doar cu senzațiile. Copilului îi lipsește posibilitatea cunoașterii prin atingere și manipulare fizică a materialelor, ca una din condițiile desfășurării procesului de cunoaștere. Prin televizor,

cei mici sunt lipsiți de liniștea și răgazul necesare dezvoltării mecanismelor limbajului intern și al gândirii reflexive.

Televizorul nu favorizează o participare interactivă la procesul de cunoaștere, ci, dimpotrivă, presupune o experiență pasivă și pasivizantă pentru mintea umană. După vizionări prelungite, copiii vor avea tendința de a rămâne în aceeași stare de pasivitate sau de neimplicare în cunoașterea lumii reale. Celor care se uită mult la televizor li se sărăcește în mod proporțional capacitatea de a imagina jocuri, „le slăbește dinamismul mental”. (Winn, 1996). Privitul la televizor va influența semnificativ întregul orizont de conștiință și existență al telespectatorului „antrenându-i pe oameni pentru a fi momâi” (zombi) (Mander, 1978).

Vizionarea TV scade nivelul de inteligență și performanțele intelectuale care sunt determinate de o bună și rapidă comunicare inter și intraemisferică. „Majoritatea specialiștilor în domeniu susțin că nu trebuie permis ca vizionarea TV să înlocuiască jocurile fizice, lucrul de mână sau alte activități prin care cele două părți ale corpului (stânga-dreapta) și conexiunile corespunzătoare lor din creier învață să se coordoneze între ele”. (Healy, 1990). O slabă dezvoltare a acestei conexiuni face ca acei copii dependenți de televizor să nu mai poată procesa suficient de rapid informația pentru a putea desfășura un proces de învățare, pentru a fi atrași într-o activitate reflexivă. Ei vor semăna tot mai mult cu personajele micului ecran: oameni care doar acționează, urmărind anumite scenarii prestabilite sau tipare comportamentale, care se exprimă în clișee, care trăiesc îndeosebi la un nivel emoțional și reacționează automat, instinctiv, la provocările lumii înconjurătoare.

Obișnuința de a citi a fost substituită cu vizionarea TV deoarece acesta este mai relaxant, mai provocator, nu pretinde niciun efort. Televizorul presupune o experiență complet diferită de cea a lecturii. Lectura eliberează imaginația care trebuie să construiască, copilul trebuind să-și imagineze înțelesul cuvintelor, al lucrurilor citite, dar televizorul blochează procesul imaginativ, oferind imaginile deja formate. Lectura presupune un ritm mai încet sau mai rapid, în funcție de capacitatea de înțelegere a textului, în timp ce televiziunea, care impune un ritm foarte rapid, cel al derulării imaginilor, depășește capacitatea omului de a procesa informația. Cititul înseamnă concentrarea minții, dezvoltarea atenției, iar televizorul susține o atitudine pasivă, atenția nefiind dirijată din interior, ci captivată și susținută prin stimuli externi.

Deși televiziunea poate modela comportamentele și mentalitățile, nu se poate spune că ea favorizează învățarea care ar trebui să fie un proces rațional și conștient, ce presupune un efort de înțelegere, de organizare a cunoștințelor și de integrare a lor în orizontul mai larg de cunoaștere a individului. Noile cunoștințe, depozitate în memorie, pot fi scoase pentru a fi întrebuințate în procesul gândirii. În cazul vizionării televizorului, cunoștințele nu sunt nici percepute sau structurate logic și nici mintea nu este deplin conștientă de ele.

Copiii care stau mult în fața televizorului nu pot urmări sensul unei discuții, ei schimbându-și rapid centrul atenției, fiindu-le furată foarte rapid de alt simul. Acești copii sunt agitați deoarece nu au nimic în minte, s-au deprins să fie permanent amuzați, distrați de cineva. Indiferent dacă le vorbesc părinții, profesorii sau prietenii, ei tind rapid să piardă șirul, mintea fiindu-le furată de altceva sau pur și simplu încetează să se mai gândească la ceva. Toate acestea imbolnăvesc mulți copii de ADHD, boală care influențează întreaga existență a omului modern. Mulți părinți folosesc televizorul pe post de sedativ, căci pare să-i liniștească, dar efectul este invers, la încheierea vizionării aceștia vor fi cu mult mai agitați și hiperactivi ca înainte.

Concluzii:

- Prin televizor nu se poate realiza o învățare conștientă
- Televizorul generează o lume simbolică, iluzorie, pe care copilul o ia drept reală
- Anumite principii de viață, sisteme de valori, fiind inoculate în subconștient, influențează modul de a gândi.
- Televizorul modelează comportamente sau formează atitudini dorite de arhitecții lumii media -consumatorism, divertisment, violență, magic- care sunt însușite mult mai repede și mai profund decât mesajul care se impune ca motiv principal al comunicării.

Câteva sfaturi ca mijloace de ajutor:

- Solicitați copilului un program al orelor petrecute la televizor!
- Stabiliți reguli referitoare la numărul de ore pe care copilul le poate petrece în fața televizorului!
- Țineți televizorul într-o zonă comună!
- Încurajați activitățile în timp real, ajutați copilul să aibă preocupări noi!

Bibliografie:

Healy, Jane M, Endangered Minds, Touchstone, 1990

Mander, Jerry, Patru argumente pentru eliminarea televizorului, 1978

**Ora de matematică – un pas spre performanță
-Studiu-**

**Prof. Mariana Melania Pop
Școala cu clasele I-VIII Berința, jud. Maramureș**

Creativitate, eficiență, comunicare, eficacitate-toate acestea pot fi considerate adevărate țeluri, obiective, pe care și le propun profesorii atunci când se află în fața unui colectiv de elevi pe care trebuie să-i formeze. A fi profesor înseamnă a avea cunoștințe de specialitate temeinice (premisă necesară dar nu și suficientă), dar și a avea capacitatea de a le "traduce" didactic sau, altfel spus, posibilitatea de a ști "ce", "cât", "cum", "când", "în ce fel", "cu ce" și "cui" oferi.

Pentru contemporaneitate, a fi pedagog înseamnă, înainte de toate, a ști să explici, să etalezi clar în fața elevilor un anumit conținut, să clarifici și să rezolvi metodic sarcini didactice, prin stăpânirea a ceea ce Comenius spunea: "arta de a-i învăța pe toți totul". Procesul educațional este un act de socializare, de culturalizare, de formare și de dezvoltare a personalității, acceptat ca atare de toată lumea și dus la îndeplinire de o întreagă echipă didactică bine organizată, din care face parte și profesorul de matematică.

În prezent, se constată cu ușurință tot mai multe cazuri de exprimare greoaie și de limbaj sărac la unii elevi. Toate obiectele de învățământ pot și trebuie să evidențieze și să opereze cu propoziții clare, logice și să urmărească înlănțuirea acestora prin conectori logici și, mai ales, prin implicații naturale.

Matematica oferă suratele sale din planul de învățământ, în această direcție, un sprijin puternic, deoarece în cadrul orelor de clasă, în gimnaziu și în liceu, se prezintă elemente de logică formală. Însă, nu e suficient deoarece constatăm în aceste vremuri că sunt destui elevi care întâmpină dificultăți în a-și însuși noțiunile matematice. Aceasta impune profesorilor de matematică o sarcină deosebit de dificilă, ce constă în a-i învăța pe elevi să construiască propoziții folosind noțiunile matematice și unitățile relaționale.

Astfel că, pe parcursul rezolvării exercițiilor și problemelor la tablă, în fața colectivului de elevi, profesorul trebuie să îi ceară elevului în cauză explicații de genul: „De ce ai procedat astfel?”, „Ce teoreme ai folosit?”, „Ce definiții au intervenit ?” ca să nu mai spunem că atunci când apar mai multe metode de rezolvare a unei probleme, trebuie clarificat prin ce diferă acestea și care este cea mai avantajoasă.

Majoritatea elevilor noștri, încă de la o vârstă fragedă, folosesc în mod conștient și corect noțiunile matematice dar disparat, ca apoi să dobândească într-un termen relativ scurt, capacitatea de a construi și lega propoziții în mod logic. Prin utilizări dese se va ajunge ca elevii să-și formeze și să utilizeze un bagaj lexical în creștere continuă și, nu de puține ori, accelerată.

În matematică, orice definiție sau teoremă este enunțată atât în cuvinte, cât și simbolic, prima modalitate fiind complementară celei de - a doua. Fiecare din ele are avantaje și dezavantaje: enunțul în cuvinte are avantajul de a se exprima în limbajul familiar și de a pune în evidență semnificația avută în vedere, el se adresează logicii și intuiției; printre dezavantaje enumerăm lungirea enunțului, apărând o diluare a limbajului. Enunțul simbolic susține foarte bine una din proprietățile gândirii matematice, aceea de a fi în etape. Având loc și un proces de miniaturizare a expresiei matematice, enunțurile devin mai concise, ușor de urmărit și manipulat, mai riguroase, fiind eliberate de impreciziile limbajului comun chiar dacă, astfel, riscă să devină tot mai „uscat”.

Când comunicăm informația, trebuie păstrat un echilibru între cuvinte și simboluri, între fraze și formule. De altfel, în legătură cu mulți termeni se poate spune că există o strânsă legătură între semnificația lor matematică și cea pe care o au în limbajul cotidian (de ex. limită, convergență, continuitate, derivată) .

Tot matematica oferă noțiuni și relații bine delimitate, ca și propoziții adevărate sau false, utile construirii frazelor corecte. Efortul de verbalizare a unor raționamente bazate pe propoziții matematice constituie un antrenament necesar, în special astăzi, când raționamentul cu probabilități este tot mai des întâlnit în judecățile cotidiene.

Profesorii de matematică trebuie să-i solicite pe elevi ca la orele de matematică să-și verbalizeze precis comunicarea, iar profesorii de limbi să-i sprijine în evoluția lor spre eleganța verbalizării. Sarcina școlii - în general – este și aceea de a forma la elevi acest element al comunicării care este limbajul, și de a

Didactica Nr.15

dezvolta verbalizarea. Aplicând principiul socratic al conversației euristice în forma sa „absolută”, profesorul de matematică poate obține de la elev, cu siguranță, orice rezultat prin întrebări bine alese și eventual cât mai fragmentate, dacă acesta se găsește la limitele normalului. Nu putem trece cu vederea aspectele aparent formale pentru reușita fenomenului de înțelegere a matematicii și din care menționăm: ritmul, intonația, utilizarea judicioasă a tablei (sau a mijloacelor audio - vizuale) repetarea variată.

În cazul expunerii orale, ritmul este un factor decisiv deoarece se constată, nu de puține ori, cel care vorbește are tendința de a se grăbi, întrucât cunoaște ceea ce spune iar cel care recepționează și scrie, rămâne în urmă.

Comunicarea nu poate fi o conferință sau un text dramatic care curge fără întoarcere. Profesorul de matematică trebuie să folosească un limbaj plastic, colorat, plin de comparații, de figuri de stil, exemplificările având un mare rol cognitiv; un desen, de exemplu, poate să lumineze o întreagă etapă de cunoaștere.

“Adevărul”, spunea Montaigne, „este un lucru atât de important, încât nu trebuie să disprețuim nici unul din mijloacele care ne pot conduce la el”. E drept însă, că în etapele în care profesorul vorbește “ex cathedra” dând definiții, enunțuri, demonstrații, cerințele utilizării limbajului matematic și notațiile specifice sunt obligatorii. Pe tablă sau pe caiete acuratețea trebuie să fie maximă, căci “verba volant, scripta manent”.

Una dintre cele mai importante forme ale artei muzicale este “tema cu variațiuni”. Profesorul de matematică nu trebuie să uite aceasta și, ca atare, atunci când predă, este bine să înceapă prin a - și exprima fraza în forma ei cea mai simplă, apoi să o repete cu o mică modificare, din nou o repetare cu o mai multă nuanțare și așa mai departe, în funcție de temă și colectivul clasei, putând încheie cercul revenind la formularea simplă de la început.

Trebuie să recunoaștem o realitate și anume aceea că foarte mulți elevi au dificultăți în înțelegerea matematicii. Una din cauze o reprezintă limbajul ei foarte diferit de cel uzual. Totuși, matematica se sprijină pe limba naturală, fiecare gândind-o prin intermediul limbii materne. De aici, importanța aspectului lingvistic într-o expunere matematică, a vocabularului și gramaticii.

Frumosul, în general, înseamnă armonie, presupune o logică iar acesta nu poate apărea din senin, întâmplător. Cu bunăvoință, putem constata că faptele matematice, prin ele însele, pot atrage impresia de frumos, sugerându-l. E drept, acest frumos este de o natură particulară. Este frumosul logic care ține de sensibilitatea individului, și care are caracter de universalitate. Este avantajul celor capabili să nu se oprească la greutățile materiale de înțelegere și exprimare, al celor care pot privi totul din punct de vedere sintetic.

Frumusețea matematică poate fi transmisă numai printr-o predare coerentă și corectă a elementelor de logică. Realitatea matematică este suficient de clară spre a solicita prioritar claritate și laconism.

De felul în care comunicăm elevului informația depinde dezvoltarea creativității, a flexibilității gândirii sale - procese complexe și de lungă durată care trebuie urmărite cu perseverență în tot ceea ce inițiază cadrul didactic la clasă.

Randamentul comunicării didactice nu se reduce la stăpânirea conținuturilor verbale.

Pentru ca impactul unei comunicări a profesorului să aibă efect cât mai mare asupra elevului, trebuie să acordăm o atenție deosebită stilului în care o facem. Referitor la stil, acesta este foarte plastic definit de Polya: “Profesorul trebuie să se considere ca un negustor; el vrea să vândă tinerilor un pic de matematică, ...este de datoria sa de vânzător de cunoștințe, să-l convingă pe elev că matematica este interesantă, că problema pe care o discută acum este interesantă, că această problemă la care lucrează merită efortul”. Predată astfel, matematica nu va mai fi ceea ce pare, pentru unii: o “punte a suspinelor”.

Nu este suficient însă numai efortul profesorului de matematică. Această grijă ar trebui să o aibă și profesorii de limba română, cei de limbi străine, și toți ceilalți. Și aceștia trebuie să le ceară elevilor o corectă exprimare verbală și scrisă. Credem că este nevoie ca toți profesorii să pună în aplicare cerința unică și permanentă ca frazele formulate să aibă forță de sugestie și eleganță stilistică.

Bibliografie:

Polya, G. *Matematica și raționamentele plauzibile*, București, Editura științifică, 1962

Rolurile manageriale ale cadrului didactic

Prof.Eugenia Groza
Scoala nr.9,,Ilie Matei”Tecuci, jud. Galati

Transformarile sociale ,economice si politice au dus in ultimul deceniu la schimbari radicale in ceea ce priveste managementul in scoala. Managementul invatamantului este o ingemanare a stiintei cu arta de a forma personalitati competente ,independente si adaptabile la modificarile care au loc, adesea rapid si profund, in toate sferile vietii sociale.

Fie ca este vorba de copii sau tineri, fie ca ne referim la adulti, arta de a lucra cu oamenii se constituie intr-o dimensiune distincta a conducatorului modern din invatamant.

Managerul trebuie sa accepte in mod pozitiv ceea ce aduce viata.Sa faca totul cu masura.Inainte de a fi manageri suntem oameni si asa cum spunea Terentiu,,Om sunt si nimic din ceea ce e omenesc nu mi-e strain.”Prin activitatea sa de argumentare si convingere, managerul scolar trebuie sa armonizeze interesele individuale si colective cu cele ale scolii, sa atenueze neantelegerile,sa stimuleze spiritual de initiativa, ambitia de a situa unitatea la cote valorice cat mai ridicate.O vorba buna din partea conducatorului,o apreciere facuta in fata colegilor conteaza,adesea pentru educatorii cu vocatie, mai mult decat un stimulent material. Fiecare educator devine managerul colectivului de elevi pe care il conduce.Dincolo de calitatile profesionale si organizatorice,de experienta practica in invatamant si in conducerea acestuia,de stapanirea legislatiei scolare si atributiilor ce-i revin,managerului scolar i se cer si calitati de lider ,de animator al colectivului. Un manager bun,echilibrat,intelege ca lucrul in echipa nu presupune o uniformizare in gand si in fapta.El trebuie sa incurajeze comunicarea,sa-si cunoasca bine echipa,sa intervina cu tact si diplomatie in momentele de criza,ascultand si recunoscand meritele si realizările coechipierilor si obtinand starea de feedback.

Personalitatea managerului educator poate avea o influenta mult mai mare asupra elevilor sai decat mesajul didactic in sine.

Dar cum ar trebui sa „arate”educatorul pentru a se bucura de apreciere si pentru a constitui un „model”pentru elevii sai?

Ar trebui sa intruneasca un set larg de insusiri din randul carora nu pot lipsi:temeinica pregatire de specialitate,obiectivitatea,exigenta si respectul fata de elevi,increderea,sinceritatea,acceptarea dialogului,spiritual de dreptate,intuitia,simtul umorului si rabdarea. De asemenea,mai pot fi enumerati ca indicatori manageriali: echilibrul intelectual, nevoia de innoire, capacitatea organizatorica ,modestia, cinstea, intelegerea.Un bun manager nu va astepta sa i se impuna schimbarea ,ci o va provoca orientand-o in directia progresului,in favoarea fiecarui individ.

Managerul are totusi un dusman:„timpul”.Lui ii este permis orice,mai putin infrangerea.Esecul nu este o optiune. Un proverb japonez spune ca „totusi nu este o rusine sa pierzi,atunci cand ai facut totul ca sa castigi”

Majoritatea analizelor au evidentiat o serie de multiplicari ale planurilor de referinta implicate in actiunea didactica,astfel incat sinteza logica a materialelor investigate permite relevarea urmatoarelor roluri ale cadrului didactic in activitatea instructive-educativa cu clasa de elevi;

- Planifica activitatile cu caracter instructiv educativ,determina sarcinile si obiectivele pe variante de niveluri si alcatuiesc orarul clasei;
- Organizeaza activitatile clasei,fixeaza programul muncii instructive-educative,formele de organizare;
- Comunica informatiile stiintifice,stabileste canalele de comunicare;
- Conduce activitatea desfasurata in clasa;
- Indruma elevii pe drumul cunoasterii;
- Motiveaza activitatea elevilor prin formele de intariri pozitive si negative;
- Consiliaza elevii in activitatile scolare si in cele extrascolare;
- Controleaza elevii in scopul cunoasterii stadiului in care se afla activitatea de realizare a obiectivelor precum si nivelele de performanta ale acestora
- Evalueaza masura in care scopurile si obiectivele dintr-o etapa au fost atinse prin instrumente de evaluare sumativa,prin prelucrari statistice ale datelor recoltate si prin elaborarea sintezei aprecierilor finale.

Jocul în cadrul activităților recreative

Inst. I Chiriac Mihaela
Grădinița cu P.P nr. 3 „Țara Piticilor” Vaslui, jud. Vaslui

Timpul liber al copiilor stă din ce în ce mai mult în atenția organizatorilor procesului instructiv-educativ în scopul folosirii mai eficiente a acestuia în procesul educativ al tinerii generații.

Copiii, ca și tinerii, au nevoie, după muncă de distracție, de joc, de dans, de sport. Este și motivul pentru care educatoarea trebuie să acorde toată atenția bunei organizări a timpului liber al copiilor în grădiniță, îmbinând armonios munca cu distracția și jocul.

În programul zilnic al grădiniței sunt cuprinse forme speciale de activități care au ca scop destinderea copiilor, crearea bunei dispoziții, fapt ce le dă posibilitatea copiilor să treacă cu ușurință de la o activitate la alta. Aceste activități de recreere și înveselire, se desfășoară în cadrul activităților complementare.

Activitățile complementare, sub orice formă ar fi organizate, au un efect imediat și pozitiv asupra copiilor, ferindu-i de plictiseală și de timpi morți. Ele au avantajul că-i înviesc pe copii, le provoacă o stare de veselie și bună dispoziție. Valoarea educativă a acestor acțiuni rezidă în faptul că emoțiile de bucurie comună contribuie la închegarea colectivului de copii, la întărirea relațiilor de prietenie. Astfel, educatoarea trebuie să găsească o multitudine de forme și modalități de petrecere a timpului liber dă către preșcolari îmbinându-se armonios în cursul unei zile și evaluându-le cât mai echilibrat în cursul unei perioade de timp. Una din formele de amuzament care contribuie la destinderea și recreerea copiilor, o constituie audițiile pentru copii. Pe lângă discurile și casetele cu cântece pentru copii, care sunt audiate cu deosebită plăcere de către preșcolari, discurile cu povești prezintă un interes deosebit, transpunându-i în lumea basmelor și poveștilor. Poveștile au fost cunoscute de copii în activități anterioare, noutatea constând în modul de interpretare a poveștii sau prezentarea ei sub formă de dramatizare subliniată cu muzica. Aceste audiții îmbogățesc vocabularul copiilor cu noi cuvinte și uneori atrag prin voiciuma versurilor copiii în încercarea de a memoriza. Astfel, atunci când audiază povești precum: „Capra cu trei iezi”, „Punguța cu doi bani”, etc., ei nu pot să nu interpreteze în cor versurile:

*„Trei iezi cucuieți
Ușa mamei descuieți
Că mama v-aduce vouă
Drob de sare în spinare”*

sau

*„Cucurigu, boieri mari
Dați punguța cu doi bani!”*

De multe ori, după audiții de povești, copiii sunt încântați să intre în pielea personajelor și să interpreteze rolul lor. Folosind dialogul, copiii au reușit să redea vorbirea personajelor, conflictul dintre ele, au deosebit personajele negative de cele pozitive.

În cazul cântecelor, se pot audia piese muzicale noi, cu un limbaj muzical accesibil lor. La audițiile cu caracter distractiv preocuparea principală trebuie să fie alegerea cât mai atentă a conținutului audițiilor în funcție de preocupările copilului.

Având în vedere dezvoltarea vorbirii și a simțirii ritmului am folosit pentru audiție jocuri populare și poezii ritmate precum:

*„Mămăruță – ruță, suie-mă-n-căruță
Și mă du la vale, pe mătă călare!”*

*„Melc, melc, codobelc, scoate coarne bourești
Și te du la baltă și bea apă caldă
Și te du la Dunăre și bea apă turbure!
Și te suie pe buștean și mănâncă leuștean*

*„Cărămidă nouă, dă, Doamne să plouă,
Cărămidă veche, dă, Doamne, să-ncete!”*

Astfel aceste audiții devin un minunat exercițiu de vorbire.

Vizualizările și spectacolele constituie o altă formă de activitate educativă în grădiniță, prin care copilul este introdus în „arta” dramatică. Deși această formă de distracție îl pune pe copil, în majoritatea cazurilor, în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de

impresii puternice precum și în faptul că apelează permanent, la afectivitatea copilului. Ca și în cazul audițiilor, și vizualizările de cele mai multe ori se termină cu un joc: „De-a actorii”, joc în care copiii reproduc replicile specifice – mai semnificativa – fie în proză, fie în versuri, fie pe melodie (cântat). Prin acest joc, am creat prilejul cel mai propice pentru copii de a vorbi dialogat, obligându-i să respecte disciplina, să redea replicile expresiv, cu ton adecvat pentru fiecare personaj, facilitând trecerea de la vorbirea situativă la cea coerentă, dezvoltând creativitatea și imaginația, formându-le trăsături pozitive de caracter.

În general vizualizarea diafilmelor, aduce copilului o mare satisfacție prin faptul că arta filmului dă copilului iluzia că tot ce vede e adevărat și că el face parte din această realitate. Doar teatrul de păpuși mai are această capacitate de integrare a copilului în acțiunea prezentată.

Dorind să realizez fixarea conținutului unor povestiri prin repetare, prin intermediul diafilmelor, am jucat jocul „Spune mai departe”. Copiii au vizualizat un fragment din povestea „Cei trei purceluși”. La un moment dat am întrerupt vizionarea și i-am pus în situația de a povesti ei ce urmează.

Între diferitele forme pe care le îmbracă activitățile recreative din grădiniță, în cadrul cărora se îmbină plăcutul cu utilul, formativul cu informativul, un loc important îl ocupă jocurile distractive, valoarea formativă rezultând din faptul că în cadrul lor se exersează anumite calități ale atenției, gândirii, limbajului, memoriei.

Toate jocurile presupun folosirea limbajului, iar educatoarei îi revine sarcina de a descoperi anumite lipsuri în vorbirea lor, de a corecta și dirija spre un limbaj corect, curent, fluent.

Copiii de la grupa mică, ajutându-mă de jocul „*Atenție la sunet*”, le-am dezvoltat imaginația și tehnica articulării sunetelor și cuvintelor. Povestind o întâmplare care cuprindea foarte multe onomatopee sau sunete emise de animale, copii au fost solicitați să intervină cu vocea lor, imitând zgomotele, sunetele ori onomatopeele potrivite odată cu mine.

Tot la grupa mică, am desfășurat jocul distractiv „*Să ne spunem pe nume*” prin care am urmărit fixarea în memorie a numelor colegilor, o modalitate foarte bună pentru apropierea dintre ei și pentru începutul unei relații de prietenie.

Copiii au fost așezați în cerc și rostogolesc mingea de la unul la altul. Cine a primit mingea se prezintă: „Sunt Mihai” și îi mulțumește celui de la care a primit-o: „Mulțumesc, Andrei”, după care îl denumește pe cel căruia îi va rostogoli mingea: „Prinde-o, Cristi!”

La copiii mai mari am desfășurat jocul „*Deschide urechea bine!*” pentru dezvoltarea percepției auditive, fixarea numelui și a prenumelui colegilor, pentru instalarea calmului, pentru bucuria recreerii.

Versurile interpretate pe fond muzical au dus la o reușită mai mare a jocului:

*„Deschide urechea bine
Să vedem ghicești ori ba
Cine te-a strigat pe nume
Hai ghicește nu mai sta!”*

Pentru dezvoltarea imaginației și a abilității de comunicare am desfășurat jocul „*Continuă povestea*”. Am început să le spun o poveste scurtă și necunoscută de ei, însă fără să o termin. Copiii au fost puși în situația de a o termina, fiecare, dezvoltând-o cu 2 – 3 propoziții.

Pentru a dezvolta gândirea convergentă, capacitatea de sesizare a absurdului verbal, pentru a antrena atenția și spiritul de observație, am desfășurat jocul distractiv „*Păcălici*”. Introducerea s-a realizat printr-o surpriză: poștașul „Moș Arici” care a adus o scrisoare:

*„Dragii mei fârtaci mai mici
Eu istețul Păcălici
Vă trimit prin Moș Arici
În trăistuța de arnici
Ia, vreo două scrisorele
Cu vreo două păcălele
Și mă iascălesc aici
Șugubățul Păcălici”.*

Scrisorile din trăistuța conțin greșeli, iar copiii trebuie să sesizeze și să corecteze aceste greșeli.

În mod orientativ redau câteva dintre textele utilizate:

1. Era o noapte înstelată de vară. În pădure era nespus de frumos. Păsărelele ciripeau, copacii foșneau. Soarele cu razele lui aurii strălucea pe bolta cerească.
2. Ionel era în grădină și culegea flori. Din trandafiri, garoafe, urzici și crini, el face un buchet mare pe care îl așează în vază.

Didactica Nr.15

3. Într-o curte mare, trei băieți: Marin, *Viorica* și Vasile se jucau cu o minge roșie.

4. Dintre poveștile pe care le auzim la grădiniță cel mai mult îi plăcuse Dorinei povestea cu Alba-ca-Zăpada, *cea care își pierduse pantoful la bal*.

5. Lizuca era o *fetită ordonată*. După ce se trezi, începu să-și caute ciorapii. Un ciorap era pe masă, altul după ușă.

Tot sub formă de joc pot fi și concursurile și întrecerile din cadrul activităților recreative.

Cu scopul de a le dezvolta gustul de a povesti, am organizat concursuri gen: „*Cine știe câștigă*”. Am lucrat diferențiat cu copiii, formând grupe care au un vocabular mai bogat și stăpâneau mai bine instrumentul vorbirii. Pe aceștia i-am antrenat în a povesti la început. Grupele de copii cu un vocabular mai sărac au fost antrenate separat în relatarea după imagini a unei povestiri și ajutați prin întrebări ajutoare, am reușit să se apropie de copiii cu un nivel dezvoltat de exprimare.

Concursuri de acest gen am desfășurat și atunci când am vrut să le verific memoria (concursuri de poezii, de ghicitori). Nelipsite din aceste jocuri au fost aplauzele, încurajările, stimulentele.

Unul dintre cele mai iubite jocuri de către copii este jocul cu text și cânt deoarece au posibilitatea să-și manifeste energia atât prin cântec cât și prin mișcare.

Prin aceste jocuri își îmbogățesc vocabularul, memorează cu ușurință versuri iar jocul devine mult mai antrenat însoțit de cântec și mișcare:

„Te-am legat la ochi frumos

Să nu vezi cine-a plecat

Dar acum te dezlegăm

Să ghicești pe cel plecat.”

Când copilul este dezlegat la ochi și ghicește cine a plecat, este aplaudat.

Serbările reprezintă un nesecat izvor de satisfacție, bucurie, favorizând dezvoltarea copilului din punct de vedere fizică și psihic.

Importanța lor educativă rezidă în conținutul artistic prezentat precum și în atmosfera sărbătorească ce se instalează cu acest prilej.

Nu trebuie uitat caracterul colectiv al acestui gen de activitate care conduce la sudarea colectivului, îi învață pe copii să trăiască în comun, să se încadreze într-o disciplină fermă, se dezvoltă dragostea pentru artă, pentru frumos.

În cadrul acestor serbări copiii își expun de obicei tot ceea ce au învățat în activitățile comune din grădiniță: memorizări, dramatizări, dansuri însoțite de strigături, cântece, etc.

O altă formă de activitate a timpului liber o constituie plimbările, vizitele și excursiile, unde copiii au posibilitatea să intre în contact cu natura, să-și consolideze pe baza contactului direct, anumite cunoștințe asimilate anterior.

Cea mai bună cale de a le dezvolta copiilor unele trăsături de personalitate prin aceste activități este de a-i lăsa să-și manifeste deplin disponibilitățile, de a-i lăsa să rezolve singuri chiar sarcinile mai dificile ce se ivesc uneori, de a-i antrena în întreceri și jocuri potrivite cu vârsta și aptitudinile lor, de a le dezvolta spiritul de încredere în sine și în colegii lor.

Excursia constituie și un prilej de stimulare a creației artistice izvorâtă din viața de zi cu zi a excursiei și valorificată la diferite șezători. Vizitând sate și orașe copiii cunosc arta populară: cântece, jocuri, costume naționale, obiecte de artă populară, obiceiuri și tradiții.

În timpul plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii au prilejul de a strânge cât mai multe materiale (frunze, ghinde, conuri, plante, etc.) pe care apoi să le valorifice în lucrările lor (machete, felicitări, jucării confecționate).

La grupele mici se pot organiza cu materialul cules jocuri senzoriale, exerciții simple de exprimare, pentru precizarea unor cuvinte, jocuri imitative.

În scopul desfășurării jocurilor copiilor în aer liber, în forme cât mai variate și cu un conținut corespunzător, cerută de joc trebuie să fie amenajată și asigurată baza materială a acestuia (tobogane, leagăne, balansoare, groapă de nisip).

Curtea de joc oferă copilului posibilitatea de dezvoltare fizică, psihică și morală, satisface nevoia lor de joc și de mișcare, dar totodată favorizează dezvoltarea limbajului pentru că se știe că la această vârstă mișcarea este însoțită de verbalizare, iar în toate activitățile desfășurate, fie ele șezători, fie excursii, plimbări sau activități distractive, copilul comunică, își exprimă cu voce tare impresiile, constatările și judecățile sale, își exersează vorbirea, în special în direcția formării propozițiilor și frazelor.

Gama activităților recreative și distractive prin valențele lor formative, contribuie la formarea unor personalități armonios dezvoltate și la petrecerea cât mai plăcută a timpului liber.

Bibliografie:

1. Bâte, Gabriela, *Dezvoltarea limbajului preșcolar sub aspect fonetic* în Revista Învățământului preșcolar nr. 1 – 2; București, 2006
2. Drăgan, Ion, *Jocul, principala modalitate de învățare la preșcolari* în Revista Învățământului Preșcolar, nr. 1 – 2; București, 1998
3. Druțu, I., Fodor, Ecaterina, Kulcsar, T., Mare, V, Podar, T., Țurcaș Margareta, *Psihologia generală și a copilului*, Manual pentru liceele pedagogice; București, 1975
4. Popescu-Neveanu, Paul, *Natura jocului și eficiența lui în „Copilul și jocul”*, București, 1975

Formarea capacității de comunicare la copilul de vârstă preșcolară

**Inst. I Chiriac Mihaela
Inst. Mihaela Munteanu
Grădinița cu P.P nr.3 „Țara Piticilor” Vaslui, jud. Vaslui**

În psihologia socială, abordarea comunicării are un statut special, deoarece această temă se intersectează cu cele mai multe discipline. Perspectiva psiho-socială are specificitatea sa, fiind preponderent axată pe dimensiunea relațională a comunicării. Comunicarea este încărcată de dimensiunea socială a limbajului deoarece materialul verbal cu care operează în plan interior este rezultatul unor achiziții sociale.

În ontogeneză, relația de comunicare se manifestă inițial aproape instinctual pentru ca, ulterior, trebuința de comunicare să evolueze către trebuința de incluziune (P. Golu, 1974). Ea apare la copilul mic sub forma apetitului de comunicare și de contact, a efortului de a atrage atenția, a dorinței și plăcerii de a fi îngrijit, a fricii de a fi uitat sau neglijat. Mai târziu, această nevoie de relaționare se rafinează și se exprimă în manifestări variate care necesită stabilirea unui acord intersubiectiv cu interlocutorul privind utilizarea aceluiași cod.

Calitatea câmpului psihosocial joacă rolul unui adevărat liant care aduce pe unii în apropierea celorlalți și îi face părtași la aceleași scopuri, la aceleași înțelesuri. Ființa umană nu poate exista decât în această continuă oscilare spre sine și spre ceilalți; comunicarea facilitează nu doar transferul a ceva de la unul la altul, ci este mai profundă, determinând și însușirea integrală sau parțială aceea ce-i este adresat. Nevoia de a da sens identității psihosociale, prin dialogul cu lumea, este o condiție necesară, dar nu și suficientă.

Inventarul temelor psihologiei sociale care interfează cu problematica întregii comunicări este în continuă dilatare. Interesantă este și paradigma socio-lingvistică a comunicării, care pornește de la premisa că limbajul este o instituție socială. (J.A. De Vito, 1988) Pe lângă diferențele individuale, subiecții umani aduc într-o relație de comunicare și diferențele de ordin cultural. Aceste particularități se reflectă asupra repertoriului lingvistic de care utilizează fiecare în procesul comunicării, asupra modului în care individul se manifestă într-o interacțiune și asupra modului în care el valorizează comportamentele de tip comunicativ.

De Gerando afirma că un copil care aparține unui mediu bogat înțelege mai multe cuvinte și mai puține acțiuni, în timp ce un copil aparținând unui mediu sărac, mai puține cuvinte și mai multe acțiuni.

Fondul achizițiilor lingvistice este foarte variat, iar analiza acestuia se poate realiza din mai multe puncte de vedere. Astfel, se poate vorbi de un aspect calitativ și de unul cantitativ, urmărind fie la nivelul limbajului, fie la nivelul unor compartimente ale limbii (gramatică, vocabular). Primul aspect se referă la numărul de cuvinte, expresii, scheme de enunțuri și de mesaje învățate, fixate în memorie, care pot fi reproduse, în situații similare de comunicare. Cel de-al doilea aspect vizează capacitatea de a construi cât mai multe enunțuri dintr-un număr de cuvinte, expresii și structuri gramaticale, de a realiza combinații logice personale pentru a exprima nuanțat gânduri și sentimente proprii.

Capacitatea de comunicare nu se reduce la suma cuvintelor, expresiilor și structurilor gramaticale însușite, ci este dependentă și de creativitate. Capacitatea de comunicare lingvistică se structurează în ontogeneză în funcție de acțiunea unor factori precum:

- rolul părinților manifestat prin interesul sau dezinteresul față de dezvoltarea comportamentului verbal-comunicativ al copilului;
- structura familiei (de regulă, în familiile mai numeroase, copiii sunt mai vorbăreți);

Didactica Nr.15

- frecventarea sau nu a grădiniței;
- particularitățile lingvistice și educaționale ale mediului familial;
- grupurile sociale de apartenență;
- starea de funcționalitate a aparatului verbo-motor (deficiențe de auz: surditate, hipoacuzie, afazie, bâlbâială, etc).

Cercetătorii au scos la iveală faptul că există premise psihice favorabile pentru educarea limbajului de la o vârstă timpurie. Însușirea limbajului este un proces complex, începe în primul an de viață și se dezvoltă prin comunicarea cu ceilalți, sub influența împrejurărilor de viață și a relațiilor mereu noi care se stabilesc între copil și realitatea înconjurătoare. Copilul trebuie să dobândească capacitatea de a comunica cu cei din jur, de a formula cerințe în mod inteligibil, de a exprima verbal bucuriile sau necazurile.

Capacitatea de comunicare redă, în cazul speciei umane, posibilitatea de a interacționa cu semenii, de a realiza cu ei un schimb informațional și de a uza de semne și simboluri a căror semnificație este stabilită în mod convențional. Conceptul de comunicativitate redă aspectul funcțional al unei relații de comunicare, exprimând ideea participării, implicării în relația de schimb de semnificații.

Dezvoltarea capacității de comunicare în grădinița de copii este unul din obiectivele majore care se realizează în mod treptat, prin lărgirea relațiilor verbale cu cei din jur, în condițiile manifestării de către copil a curiozității de cunoaștere a obiectivelor, pe de o parte, a atitudinii interogative referitoare la originea și cauza unor fenomene, pe de altă parte. J. Gueherro spunea că să știi să vorbești înseamnă să te porți cuviincios cu vorbele, care sunt o altă formă a lucrurilor, alt trup al adevărului.

Vorbirea, privilegiul ființei umane, se naște în chip spontan în cadrul grupului, în timpul jocurilor, însă, lipsită de ajutorul nostru, ea rămâne adesea incoerentă, mai cu seamă dacă mediul familial are un aport scăzut în domeniul acesta, unde totul se învață prin imitație. Adesea, copilul imită nu pentru că îl interesează actul, ci persoana care execută obișnuit acest act.

Pentru copil, cuvântul ține locul explicației și al justificării. Iubește cuvântul în sine; învățarea unui cuvânt nou îl încântă ceva timp, iar apoi devine o adevărată pasiune, vânează cuvinte, face colecții, iar când descoperă unul nou, îl pronunță triumfător.

Își „*umple gura cu vorbe*”, așa cum își umple mai târziu buzunarul cu tot ce-i va ieși în cale. Instinctul său de colecționar se îndreaptă întâi asupra cuvintelor (în jurul vârstei de 4 ani). Repetă cuvintele, le leagă unele de altele, găsind astfel, cele mai curioase invenții verbale.

Evoluția limbajului presupune ea însăși o serie întreagă de interese succesive: la început, copilul nu folosește decât substantivele, indicând obiecte cunoscute, apoi în vocabularul său apar verbele, apoi conjuncțiile, adjectivele, numeralele și, în sfârșit, pronumele. Această ordine de apariție este foarte constantă, este independentă de vârsta la care apare limbajul și modul de învățare a acestui limbaj. Astfel, la H. Keller, celebra și curajoasa oarbă surdomută americană, dezvoltarea limbajului s-a produs într-o ordine identică cu aceea cunoscută în cazul copiilor normali, deși ea nu a învățat să vorbească decât prin intermediul pipăitului, la vârsta de 7 ani (dar ea a învățat mai repede: i-au trebuit 7 luni ca să parcurgă diversele etape, pe când copilului normal îi trebuie 2 ani).

Limbajul copiilor este egocentric și socializat; până la intrarea în școală, este egocentric în proporție de 50%, procent ce scade cu înaintarea în vârstă. În grădiniță, copilul învață vorbirea mai mult spontan, experiența verbașă a copilului din primii 6-7 ani de viață influențând întreaga lui comunicare, copilul urcă anumite trepte de însușire a vorbirii:

- treapta viziunii globale, sincretice, în care se deosebesc ansambluri mai mult sau mai puțin conturate;
- treapta analizei, mai subtilă, care dă naștere unor imagini mentale;
- treapta schematică, formată din contopirea imaginilor mentale, redusă la esența obiectului, care formează conceptul căruia rămâne să i se aplice eticheta cuvântului.

În practica educațională nu se observă această stratificare, însușindu-și limba maternă, copilul dobândește mijloacele prin care poate realiza comunicarea cu cei din jur, poate ajunge la cunoașterea tot mai deplină a realității obiective.

În vederea formării capacității de comunicare la preșcolari, educatoarea trebuie să aibă în vedere caracteristicile esențiale ale limbajului la vârsta preșcolară. Printre acestea se numără:

- sporirea expresivității realizate prin conținutul și structura propoziției, prin epitete, comparații;
- trecerea de la limbajul interior la cel exterior – adesea, jucându-se, copilul își susține singur dialogul;
- dezvoltarea morfologiei și a sintaxei vorbirii (se corectează în mare măsură capacitatea de pronunțare și se realizează acordul gramatical);

Didactica Nr.15

- are loc dezvoltarea limbajului concomitent cu apariția funcțiilor de comunicare, de fixare a experienței cognitive și de organizare a activității.

Ființa umană dispune de capacitatea de a comunica în virtutea determinismului său natural și social. Virtual, orice om inteligent și sensibil, care a trăit o anumită experiență și a filtrat-o printr-o receptivitate proprie, are ceva de comunicat și ar putea-o face în chip valoros.

La nivelul preșcolarității este necesar să se pună bazele, să se cultive dragostea pentru limba și literatura română și respectul pentru expresia artistică.

Inteligențele multiple -teorie actuală în învățare și dezvoltare

Prof. Cornelia Melcu
Școala Gen. Nr. 9- Brașov

Howard Gardner, renumit psiholog și neurolog american, a fost șocat de lunga listă de persoane celebre care au avut dificultăți în școală (Einstein, Picasso, Freud, ș.a.) astfel că a pornit de la ideea că unii copii cu performanțe notabile nu au rezultate bune la școală, fiind considerați buni doar cei cu note mari și premianții. În viziunea lui Gardner o inteligență este „un mod de a rezolva probleme și de a dezvolta produse considerate ca valori de cel puțin o cultură ”. Prin numeroase cercetări efectuate el a identificat și dovedit existența a opt tipuri de inteligență.

Tipuri identificate de inteligență și moduri de manifestare- H. Gardner :

- verbală/lingvistică – limba, cuvântul
- logică/matematică- calculul, logica
- vizuală/spațială- imaginea, rel. în spațiu
- corporală/kinestezică- mișcarea
- muzicală/ritmică- melodia, ritmul, sunetul
- interpersonală- empatie/înțelegerea altora
- intrapersonală- înțelegerea de sine

În practica didactică, putem aplica, cu succes, teoria lui Gardner, cu scopul de a individualiza învățarea, după ce identificăm în prealabil tipul de inteligență dominant al elevului. Gardner a demonstrat că, în realitate, cei mai mulți dintre noi avem toate tipurile de inteligență dezvoltate, foarte puțini dintre noi, nu avem niciun tip de inteligență dezvoltat, iar cei mai puțini dintre noi au un tip de inteligență extrem de dezvoltat.

David Lazear, pedagog de renume mondial, sugerează câteva idei utile pentru aplicarea teoriei

LIMBĂ	MATEMATICĂ	BIOLOGIE	AB. PRACTICE	SPORT	ARTE
-------	------------	----------	-----------------	-------	------

inteligențelor multiple în activitatea didactică de zi cu zi. El dă câteva idei de activități care prin care se pot accesa și manifesta diferitele tipuri de inteligență. Iată un exemplu, adaptat, util de aplicat:

Pentru o exemplificare a aplicării în practică a teoriei lui Gardner, vă propun o lecție de abilități practice, clasa a II-a, cu subiectul *Salata de legume*. Elevii vor lucra pe grupe, formate, pe cât posibil, din elevi care au predominant dezvoltate tipuri diferite de inteligență. La fiecare masă există cartonașe cu sarcini diferite :

1. Inteligența verbal- lingvistică: Scrie, pe scurt, legenda unei legume și dă exemple de povești în care ați întâlnit legume (ex. Ridichea uriașă)
2. Inteligența logico- matematică : Compune o problemă în care să calculezi cantitatea necesară pentru un anumit număr de porții de salată. Folosește următoarele numere : 21, 250g, 300g, 50g, 100g, 150g.
3. Inteligența vizual-spațială : Desenează un coș cu diferite legume.
4. Inteligența muzical-ritmică : Crează/interpretează un cântecel despre legume.

Didactica Nr.15

5. Inteligența naturalistă : Notează reguli pentru menținerea unui climat favorabil cultivării legumelor
6. Inteligența kinestezică: Taie și curăță legumele, după indicațiile primite
7. Inteligența interpersonală : Ești agent de vânzare. Concepe o reclamă pentru a vinde salata grupei tale.
8. Inteligența intrapersonală : Notează păreri proprii despre salata obținută de echipa ta și exprimă-ți ideea despre cum ai colaborat cu colegii.
Împreună, preparați salata de legume ! (se explică modul de preparare). Se asigură un fond muzical plăcut, în surdină.

După finalizarea timpului acordat îndeplinirii sarcinilor primite, se cere prezentarea produselor obținute, care sunt evaluate. Se face aprecierea salatei preparate, având în vedere aspectul și gustul. Elevii gustă din salata preparată de colegii celorlalte grupe.

Proiectul a fost prezentat la simpozionul ISJ Brașov, în cadrul manifestărilor dedicate *Zilelor Brașovului*, 2009.

Bibliografie:

Gardner, H., 1984, **Frames of Mind; The Theory of Multiple Intelligences**

Gardner, H., **Multiple Intelligences. The Theory in Practice**

Gliga, L. și colaboratorii, 2001, **Instruirea diferențiată- aplicații ale teoriei inteligențelor multiple**, biblioteca MEC, București

Copilul și jocul

**Inst. Dolcean Elisabeta, Școala cu clasele I-VIII, "Artur Gorovei"
Loc. Bunești, jud. Suceava**

Cerințele mereu crescânde ale societății contemporane impun învățământului de toate gradele sarcini importante în scopul înarmării tinerei generații cu cunoștințe și priceperi necesare dezvoltării ei și pregătirii pentru viață.

Dezvoltarea tehnicii a adus numeroase avantaje, dar are și limitele ei. Astfel, se întrerup canale de comunicare socială, de deschidere către umanitate, ceea ce impune folosirea metodelor ce valorizează sentimentul de apartenență la grup, solidaritate, spiritul de echipă, respectarea normelor, a fair-play-ului. Pentru aceasta, educatorul trebuie să utilizeze cele mai eficiente metode și mijloace care să-l antreneze pe copil în stilul euristic de cunoaștere. Unul dintre aceste mijloace folosit tot mai mult și care și-a dovedit eficiența este jocul didactic. Cu aproximativ 350 de ani în urmă, Comenius prefigurează în lucrările pedagogice importanța jocului didactic susținând că acesta este "deal pentru educație". Încorporat în Activitatea didactică jocul imprimă acesteia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce o varietate și o stare de bună dispoziție de veselie, de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictisului, a oboselii.

Folosirea în procesul instructiv-educativ face ca elevul să învețe cu plăcere, să devină interesat de activitatea ce se desfășoară, cei timizi să devină mai volubili, mai activi, mai curajoși și capătă mai multă încredere în capacitățile lor, mai multă siguranță și rapiditate în răspunsuri. Integrarea organică a jocului în activitatea de învățare a școlărilor mici este de natură să contribuie la realizarea unor obiective importante ale formării personalității elevilor. Școlarul mic trebuie să simtă că este acceptat așa cum este, că se dorește întâlnirea ce-i solicită efort în cooperarea cu ceilalți copii, cu educatorul, într-o atmosferă de securitate și de bucurie. Valoarea jocului este deosebită deoarece îi face pe elevi participanți direct interesați de propria lor formare. Învățarea prin efort personal și în grup, prin manifestarea independenței în acțiune, gândire și exprimare, însoțită de bucurie și satisfacție, va fi temeinică și va genera noi interese de cunoaștere.

Lucrând la catedră, am observat că prin folosirea jocului didactic se instaurează un climat propice conlucrării benefice între elevi pentru realizarea sarcinilor jocului, se creează o tonalitate pozitivă de înțelegere și de exigență în respectarea regulilor, se stimulează dorința copiilor de a-și aduce contribuția proprie. Datorită conținutului și a modului de desfășurare, jocurile didactice sunt mijloace eficiente de activizare a întregului colectiv al clasei, dezvoltă spiritul de echipă, de înțelegere, formează și dezvoltă unele deprinderi practice elementare și de muncă organizată.

Didactica Nr.15

Prin structura sa psihologică, jocul este motivat exclusiv intrinsec, pe când învățarea, cel puțin în faza inițială, este motivată extrinsec. Jocul este însoțit întotdeauna de plăcere și răspunde intereselor imediate ale copilului. Tocmai de aceea în joc nu apare senzația de oboseală, satisfacția și bucuria pe care le declanșează favorizează continuarea sau reluarea jocului. Prin joc se însușesc numeroase modalități noi de conduită, se organizează la un nou nivel întreaga dezvoltare psihică.

Toate aceste argumente mă determină să propun ca jocului să i se acorde importanța cuvenită în învățământul primar, să se încerce atingerea mai multor obiective instructiv-educative prin intermediul lui, căci, așa cum se întreabă D. Tudoran “Care școală ideală nu tinde să transforme într-un joc serios toate eforturile creatoare ale copilului?”

Bibliografie:

- Chateau, Jean, *Copilul și jocul*, E. D. P., București, 1984.
Cucoș, C., *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași, 2006.
Geissler, Erick, *Mijloace de educație*, E. D. P., București, 1977.
Gliga, Lucia și Spiro, Jody *Învățarea activă*, E. D. P., București, 2001.

Trenul anotimpurilor - Scenariu de activitate

**Prof. Cobzuc Cristina Loredana,
GPN Nr. 2 , Gura Humorului, jud. Suceava**

Grupa: pregătitoare

Tema anuală de studiu: Când, cum și de ce se întâmplă

Tema proiectului: Ce mă înconjoară

Tema activității integrate: Trenul anotimpurilor

Elemente componente ale activității integrate:

ADP: Tema întâlnirii de dimineață: : „Anotimpul preferat”,

- salutul, prezența, calendarul, înviorarea, gustarea
- rutine și tranziții: „Trenul”, zicere pentru binecuvântarea mesei, zicere de dimineață, „Trenul”, „Primăvara”, „Toamna”, „Iarna”

ALA1: Alfabetizare: Citim imagini despre anotimpuri cu Pipo

Jocuri de masă: Trenul – tangram, forme geometrice

Artă: Decupăm imagini specifice anotimpurilor

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE

1. Domeniul Științe: Trenul anotimpurilor – joc didactic

2. Domeniul om și societate: Anotimpurile - aplicație

ALA2: Trenulețul vesel – joc distractiv

Scopul activității:

- Consolidarea cunoștințelor despre anotimpuri, semne specifice, lunile anului; dezvoltarea gustului estetic, a dragostei pentru frumos; formarea deprinderilor de comportare civilizată

Strategii didactice:

a) **Metode și procedee:** conversația, explicația, demonstrația, turul galeriei, piramida, jurnalul grafic, blazonul, exercițiul, problematizarea, brainstormingul,

b) **Elemente de joc:** surpriza, semnalul sonor, mișcarea, aplauzele, paleta

c) **Resurse materiale:**

ALA1: **Alfabetizare:** planșe reprezentative pentru cele patru anotimpuri, dosar, folii

Joc de masă: joc tangram, joc logi, foi, creioane, culori

Artă : coșuleț, plic, imagini pentru decupat, foarfece

ADE: DS: tren cu patru vagoane, jetoane cu imagini caracteristice anotimpurilor, lunile anului, panouri cu buzunare, fotografii, paletă roșu – verde,

DOS: carton colorat, lipici, plicuri, creioane, etichetă, palete

ALA2: scăunele, casetofon, CD-uri cu muzică

Sarcina jocului: așezarea jetoanelor în piramidă după criteriul dat: un anotimp, două evenimente, trei luni, patru semne caracteristice, completarea celor patru piramide

Regulile jocului: jetoanele primite sunt secrete

- la auzul cererii, copilul care are jetonul corespunzător îl ridică, iese în față, indicând locul unde trebuie așezat și motivează răspunsul
- răspunsul corect este răsplătit cu aplauze sau sunetul trenului „UUUU” și prin ridicarea paletei verzi
- copilul care a plasat jetonul corect își ia fotografia de la panou și se așează la loc
- prin plasarea fotografiei la luna potrivită copilul primește bilet pentru urcarea în „Trenul anotimpurilor”

d)Forma de organizare: pe grupuri, frontală, individuală, în echipă

Durata activității: o zi

SCENARIUL ZILEI

La intrarea în grupă, copiii vor fi surprinși să descopere pe ușă o imagine a unui tren, și inscripția „Gară”, vor fi întâmpinați cu salutul „Bună dimineța, călător civilizat” și vor fi invitați să-și așeze fotografia în ordinea sosirii și să-și aleagă „peronul” unde doresc să aștepte trenul. **(ALA 1)** Peronul numărul 1 este la alfabetizare, unde copiii găsesc planșe și imagini despre anotimpuri, fiind îndrumați să descrie imaginile, să recunoască anotimpul, să ordoneze imaginile într-o carte despre anotimpuri. Peronul numărul 2 este la jocuri de masă unde, din jocurile Tangram și logi vor construi trenuri respectând ordinea din șir, iar peronul numărul 3 va fi la artă unde vor decupa imagini specifice anotimpurilor pentru activitatea următoare. La finalizarea sarcinilor de la centre, la semnalul sonor al clopoțelului, copiii vor strânge materialele cu care au lucrat, vor aranja pentru expoziție trenurile, vor face ordine la artă punând decupajele în plicuri după care, la semnalul „Poftiți în vagoane” se vor așeza în rând câte unul. Se va face o scurtă vizită la centre pentru verificarea ordinii, aprecierea muncii copiilor.

Pe melodia „Trenul”(T1) vor ieși din sală pentru a ajunge în parc. În vestiar se va coborî din „tren”, și se va juca jocul „Ploaia”, se va cânta „Bate vântul”, „Zi de sărbătoare”, vor executa mișcările specifice pentru cântecul „Călușeii”. Copiii vin din nou la gară, pentru a servi masa la „restaurantul gării. Copiii de serviciu fac ordine, apoi toți sunt invitați „în sala de așteptare”.

Copiii se vor așeza pe scaune, vor saluta și vor descoperi noutatea zilei, „Mersul treburilor”, agenda zilei. Se va citi desfășurarea programului cu toți copiii, specificându-se că vor pleca într-o călătorie imaginară cu trenul. Prezența se va face prin stabilirea ordinii în care au sosit copiii la grădiniță, pentru exersarea numeralului ordinal forma masculină și feminină, apoi prin jocul „Ascultă ce se anunță” se vor recunoaște copiii absenți. Tot la radio, se va anunța și vremea, pentru completarea calendarului naturii. Se stabilește anotimpul, apoi trecând paleta din mână în mână, copiii își exprimă preferința pentru un anotimp motivând alegerea, în cadrul **întâlnirii de dimineță**.

Sunetul trenului va capta atenția copiilor, care vor fi surprinși cu apariția „Trenului anotimpurilor”. Printr-o scrisoare, zânele anotimpurilor îi anunță că, în călătoria lor cu trenul bagajele lor au fost amestecate de Mama pădurii, care mai este încă supărată pentru că au deranjat-o când se certau și nu vrea să le lase să plece la castelul lor pentru a se odihni, sunt puse la un loc în locul pentru bagaje, și îi roagă pe copii să le așeze la locul lor, pentru a putea pleca mai departe, promițându-le o călătorie prin fiecare anotimp, și surprize la sfârșit. **(ADE DS)** Un copil este rugat să deschidă compartimentul de bagaje, descoperind materialele. Jetoanele sunt împărțite cu fața în jos, pentru a nu fi zărite de nimeni și amestecate iar. Copiii ascultă sarcina jocului și regulile, apoi se execută jocul de probă, de către educatoare. Se completează piramidele anotimpurilor, apoi jocul se va complica, cerându-li-se să se așeze în rând, la „casa de bilete”, pentru cumpărarea biletului de călătorie. După primirea biletului copiii vor căuta vagonul și locul pe care îl au în tren. Se transportă fiecare vagon în zona grupului de lucru, în interiorul vagonului fiind materialele cu care vor lucra copiii.

După găsirea locului se vor intui materialele primite se vor anunța sarcinile de lucru, (**ADE DOS**) și regulile. Grupul de la vagonul „Iarnă” va așeza în valize hainele de iarnă, cel de la „Primăvară” vor realiza un tablou de primăvară, cel de la „Vară” un jurnal de vacanță, iar cel de la „Toamnă” vor așeza în coșuri fructe. La finalizarea lucrărilor se va ridica paleta roșie, și timp de câteva minute copiii vor expune cât mai frumos ceea ce au lucrat. Clopoțelul va da semnalul de pornire pentru trei vagoane, unul rămânând să prezinte expoziția. Se face turul galeriei cu trenul „Trenul” (**T2**), apoi lucrările se fac cadou zânelor, așezându-se în vagonul corespunzător. Fiecare grup recită câte o strofă din poezia „Anotimpurile”, iar copiii coboară din tren pentru un joc. Trenul anotimpurilor pleacă, în clasă rămânând doar vagonul iernii, care se apropie, celelalte zâne plecând să se odihnească. De la zâna toamnei copiii primesc mere, ca mulțumire pentru cadouri. Copiii sunt invitați să coboare din tren, așezându-se în cerc pe covor pentru a servi merele. La terminarea pauzei copiii își așează scăunelele pentru „Trenulețul vesel”, (**ALA2**) joc distractiv și antrenant, cu muzică și dans. Pentru relaxare se va face împărtășirea impresiilor trecând paleta din mână în mână. Folosind paleta verde – roșu se va face evaluarea activității. „mi-a plăcut”, „Nu mi-a plăcut”, „A fost greu/ușor”.

Studiu privind rolul stimulării potențialului creativ al elevilor în vederea îmbunătățirii rezultatelor la învățătură

Inst. Victoria Voican

Școala cu cls.I-VIII N.37 “Mihai Eminescu” Craiova, jud. Dolj

Creativitatea “ este o floare atât de delicată încât elogiul o face să înflorească în timp ce descurajarea o înăbușă adesea chiar înainte ca ea să se poată transforma în floare”(Osborn)

Creativitatea se află în strânsă legătură cu inteligența , dar nu se reduce la ea.

În urma cercetărilor sale în acest domeniu J.P.Guilford a identificat cinci factori ai creativității : fluiditatea gândirii , flexibilitatea acesteia, originalitatea, elaborarea, sensibilitatea față de probleme și redefinirea. Gaugh surprinde șase factori, incluzând și aspecte comportamentale: aptitudini intelectuale, aptitudinea interogativă, flexibilitatea cognitivă, sensibilitatea estetică, și posibilitatea de sesizare a destinului, a încrederii creatorului în viitorul său.

Despre importanța creativității nu e nevoie să spunem multe: toate progresele științei, tehnicii și artei sunt rezultate ale spiritelor creatoare.

Creativitatea în învățământ implică schimbări importante, atât în mentalitatea profesorilor, cât și în ce privește metodele de educare și instruire. În primul rând, trebuie schimbat climatul, pentru a elimina blocajele culturale și emotive, puternice în școala din trecut. Se cer relații distinse, democratice, între elevi și profesori, ceea ce nu înseamnă a coborî statutul social al celor din urmă. Apoi, modul de predare trebuie să solicite participarea, inițiativa elevilor- este vorba de acele metode active, din păcate prea puțin utilizate în școala românească. În fine, fantezia trebuie și ea apreciată corespunzător, alături de temeinicia cunoștințelor, de raționamentul riguros și spiritul critic.

Lumea trebuie să se pregătească și să dea exemple de astfel de educație „fondată pe dovezi”. Aceasta se realizează prin etape succesive: definirea precisă a problemei, informația necesară pentru rezolvarea unei probleme, cercetarea eficientă a literaturii de specialitate și selectarea celor mai bune studii referitoare la problemă, elaborarea și demararea protocolului și prezentarea în mod pertinent a logicii raționamentului cu punctele sale forte, dar și cu cele slabe.

Aceast studiu prezintă bazele metodologice ale studiilor de cercetare, parcurgând aceleași etape menționate mai sus pentru a scoate în evidență faptul ca un bun proiect de cercetare este acela care este: *util* (răspunsul adus la întrebare trebuie să aibă repercursiuni asupra unui anumit aspect al vieții), *nou*(studiul trebuie să aducă o informație nouă și să nu se repete un studiu deja realizat), *realizabil*(investigatorul trebuie să estimeze chiar din stadiul de concepere a proiectului șansele sale de succes, înainte de a investi timp, energie și bani în elaborarea unui studiu care poate să fie irealizabil).

Plecând de la actualitatea teoretică a temei afirmăm că fiecare persoană poate fi descrisă în termeni de creativitate datorită faptului că toți au o mare nevoie de noutate, văzută ca un factor central al dezvoltării umane (Hunt, 1965). Fiecare persoană este creativă pentru că poate produce idei și obiecte pornind de la propriile achiziții, evaluări și diferențieri făcute în sistemul său individual intern și extern de referințe.

Creativitatea este văzută din ce în ce mai mult ca o condiție a supradotării intelectuale sau talentului.

A stimula pe cei creativi (Nicola, 1981; Neacșu 1983) pare a fi tot atât de important ca educația celor supradotați intelectual, dar din păcate mulți dintre cei creativi sunt ignorați.

Preocuparea pentru problema ce vizează îmbunătățirea procesului de predare –învățare și implicit obținerea unor bune rezultate la învățătură cu elevii ne însoțește pe fiecare în activitatea de la clasă.

Ca formațiune psihologică creativitatea este proprie tuturor copiilor, în limitele dezvoltării normale. Fiecare copil dispune deci de un potențial creativ, respectiv de anumite trăsături sau însușiri favorizante actului creator.

Esența strategiei educaționale întreprinse în acest sens constă în centrarea ei pe dezvoltarea personalității creatoare a elevilor. Ce înseamnă acest lucru? Această strategie presupune două coordonate complementare: descoperirea potențialului creativ și promovarea unor modalități care să stimuleze trecerea de la creativitatea potențială la cea manifestă. Pedagogic vorbind, aceasta nu înseamnă a-l forța pe copil să devină un "mic geniu" sau un "inventator" de lucruri noi, ci a-i modela personalitatea în sensul cerințelor integrării creative în viața socială.

Sensibilitatea copiilor, diversitatea familiilor și a condițiilor de trai pe care le au acestea m-au determinat să studiez literatura de specialitate, să păstrez legătura cu familiile copiilor și în același timp să descopăr care pot fi modalitățile prin care pot fi îmbunătățite rezultatele la învățătură ale elevilor.

De asemenea am constatat că un rol important îl are modul în care cadrele didactice, prin pregătirea lor profesională, motivație și folosirea strategiilor activ-participative și creative, știu să descopere potențialul creativ al elevilor.

Prin alegerea temei” Stimularea potențialului creativ al elevilor în vederea îmbunătățirii rezultatelor la învățătură” mi-am propus să adâncesc studiul acestei probleme, să folosesc propria experiență (cunoaștere) și studiul literaturii de specialitate pentru a găsi și aplica metode de stimulare a creativității elevilor în procesul didactic.

Tema aleasă oferă într-un cadru interdisciplinar, posibilitățile de cunoaștere a factorilor individului biologic pentru determinarea potențialului creator, a factorilor sociali, a factorilor stimulatori, îndrumarea personalului cu instrumente adecvate de aplicare în practică a cunoștințelor dobândite, precizarea condițiilor de afirmare a potențialului creator, metodologia folosită etc.

Ținând cont că nimeni nu se naște cu o cunoaștere ci numai cu dorința și mijlocul de a-și procura această cunoaștere și de a-și evalua potențialul creator în urma cunoașterii, iar mijlocul principal de a-și satisface această dorință este aplicarea lor în practică (găsirea a cât mai multe soluții de rezolvare și alegerea celei mai eficiente) mi-am propus să răspund la câteva deziderate: *dacă va fi stimulată activ creativitatea elevilor atunci rezultatele școlare se vor îmbunătăți, dacă vor fi înlăturați factorii inhibitori în ce măsură elevii vor fi creativi și dacă este posibil să se îmbunătățească rezultatele școlare dacă elevii vor participa la activități curriculare și extracurriculare cât mai diversificate și creative.*

Plecând de la acestea cerințe am stabilit următoarele obiective:

- identificarea factorilor inhibitori ai creativității și înlăturarea blocajelor care pot apărea în calea manifestării creativității elevilor;
- identificarea și aplicarea de metode și principii de stimulare a creativității în școală;
- analiza etapelor demersului creativ;
- aprecierea produsului creativ; criterii de apreciere (criteriul originalității etc.);
- identificarea caracteristicilor personalității creatoare (fluentea de idei, flexibilitate, originalitate.);
- formarea unor reprezentări și noțiuni clare și corecte despre temele ce trebuie supuse discuțiilor;
- înțelegerea necesității de a găsi mai multe soluții și a alegerii celei mai eficiente;

Studiul a fost realizat pe un număr de 55 elevi de la clase diferite, la același nivel de studiu (clasa de III a) și s-au folosit mai multe tipuri de metode de stimulare a creativității precum Braistormingul, Metoda 6-3-5, Philips 6-6, Diamantul, Cubul, Jocul de rol, etc.

Indiferent de metoda aleasă ideile au fost din abundență, au fost alese cele considerate cele mai eficiente și creative, au fost apreciate și evaluate constatând astfel că procesul de învățare s-a îmbunătățit: participarea elevilor la activități este mai mare, promovabilitatea a crescut, se constată modificări pozitive în comportamentul elevilor, cadrele didactice implicate sunt interesate de aplicarea metodelor activ-participative și sunt mai entuziaste în ceea ce fac etc.

De asemenea cercetarea s-a realizat la discipline diferite : limba română, matematică, științe, educație plastică, educație civică și educație tehnologică, într-un cadru interdisciplinar, constatând că poate fi stimulată creativitatea la nivelul întregii clase cu ajutorul unor strategii adecvate devenind o modalitate de învățare cu multiple beneficii pentru școlarii mici. Aceștia sunt de-a dreptul încântați să li se ofere șansa să-și exprime gândurile și sentimentele în moduri cât mai variate și originale, jocurile de creativitate fiind un cadru optim în acest scop. Problema care se ridică este aceea a efortului pe care îl vor depune atât elevii, cât și învățătorul în realizarea obiectivelor propuse.

Activitatea creativa este una dintre cele mai mari provocări ale vieții și implicit atrage după sine cele mai mari recompense.

În scopul maximizării potențialului creativ în școală e necesar să fie înțeleasă natura de tip “puzzle” (Baban,A,2001) a procesului creativ.

Elevii care au constituit eșantionul cercetării au dovedit o vie imaginație, o mare flexibilitate mintală și intuiție, simț al umorului, atitudine de joc, libertate maximă în asocierea ideilor.

În evaluarea produselor creative am urmărit noutatea, originalitatea, raritatea, productivitatea, demonstrabilitatea și valoarea socială.

Evidențiez astfel câteva condiții care vor favoriza creativitatea elevilor :

- o buna imagine de sine;
- încurajarea demersurilor sale imaginative;
- acordarea unei largi libertăți individuale;
- a se urmări creația de calitate și nu doar performanța;
- dreptul la eșec (dar și susținerea în vederea depășirii acestuia);
- respectarea condițiilor necesare climatului creativ: încurajarea independenței, limitarea constrângerilor, încurajarea comunicării, acceptarea unui risc;
- eliminarea atitudinilor de blocaj: descurajarea ideilor, sarcasmul, rigiditatea, lipsa de entuziasm, neacordarea sprijinului, conformism, desconsiderarea imaginației, frica de originalitate, sentimentul inutilității etc.

Creativitatea înseamnă să vezi ceva “ce încă nu există” și trebuie să afli cum s-o transpui în realitate. Aspiratia spre dezvoltarea spiritului creativ conduce la conceperea unor metode care, pe de o parte, să combată blocajele, iar pe de alta, să favorizeze asociația cât mai liberă a ideilor, utilizând astfel la maximum resursele inconștientului. Întregul demers tehnologic întreprins de învățător trebuie subordonat antrenării și exersării potențialului creativ al elevilor, astfel încât aceștia să adopte o atitudine creatoare în activitatea pe care o desfășoară. Valențele educative nu pot fi apreciate în sine decât în contextul unei situații concrete în care interacționează sincronic strategia învățătorului , personalitatea elevului și conținutul informațional.

Bibliografie:

- Joița E., „Managementul educațional. Profesorul-manager; roluri și metodologie”, Polirom , Iași, 2000.
Proctor, Tony „Elemente de creativitate managerială” Ed. Teora , 2004
Mihaela Roco „Creativitate și inteligență emoțională” Ed Polirom, Iași, 2000.

Studiu privind îmbunătățirea procesului de predare - învățare prin stimularea și motivarea personalului didactic

**Inst. Mariana Becherescu
Școala cu cls. I-VIII Nr.13 Craiova, jud.Dolj**

“Motivarea este arta de a face oamenii să facă ceea ce vrei tu, pentru că ei doresc să o facă.” (Dwight Eisenhower). Se află în strânsă legătură cu satisfacția. Motivația este o cauză, iar satisfacția o stare finală. Sunt însă și cazuri când satisfacția trăită intens, durabil se poate transforma într-o sursă motivațională.

Motivația pentru muncă a unui individ este determinată de o serie de *factori motivaționali: intrinseci* (individuali) și *extrinseci* (organizaționali).

Despre **importanța** motivației nu e nevoie să spunem multe: după cum apreciază și Robert B. Reich, că într-o organizație cele mai importante bunuri „sunt oamenii ingenioși și talentați și nu proprietatea care poate fi cumpărată sau vândută”. O problemă care îi fascinează și în același timp dă bătăi de cap

psihologilor, dar și managerilor din organizații este dată de întrebarea „de ce sunt oamenii motivați să facă ceva?” Pentru realizarea funcției de antrenare este nevoie de o **motivație** complexă a oamenilor care să le determine un comportament eficient și performant.

Motivarea în învățământ implică schimbări importante, atât în mentalitatea profesorilor, cât și în ce privește metodele de educare și instruire, fapt care conduce la îmbunătățirea procesului de predare-învățare.

În primul rând, trebuie schimbat climatul, pentru a elimina blocajele culturale și emotive, puternice în școala din trecut. Se cer relații distinse, democratice, între elevi și profesori, ceea ce nu înseamnă a coborî statutul social al celor din urmă. Apoi, modul de predare trebuie să solicite participarea, inițiativa elevilor - vorba de acele metode active, din păcate prea puțin utilizate în școala românească. În fine, fantezia trebuie și ea apreciată corespunzător, alături de temeinicia cunoștințelor, de raționamentul riguros și spiritul critic.

Fiecare persoană poate fi descrisă în termeni de motivare datorită faptului că toți au o mare nevoie de a fi stimulați, motivați și satisfăcuți, motivare văzută în sens pozitiv, ea contribuind la îmbunătățirea procesului de predare – învățare. Cunoașterea motivelor ajută la mărirea eficienței acțiunilor, la creșterea posibilităților de explicare și predicție a comportamentului uman, cât și la descifrarea valorii morale a acestuia.

Astfel, un cadru didactic puternic motivat depune o activitate susținută la locul de muncă. Totuși nu orice efort intens conduce la performanțe în muncă. Cadrul didactic trebuie să-și canalizeze aceste eforturi spre a îndeplini și *obiectivele unității școlare și ale învățământului în general*, acestea formând componenta calitativă a efortului, care dă valoare efortului depus. Cu cât obiectivele personale sunt mai apropiate de cele ale muncii și ale unității școlare, cu atât efortul depus va aduce o contribuție mai mare la rezultatele așteptate, după cum nealinierea acestor obiective va rezulta în performanțe slabe la locul de muncă.

Tema aleasă oferă într-un cadru interdisciplinar, posibilitățile de cunoaștere a factorilor individuali biologici pentru determinarea factorilor sociali, a factorilor stimulatori, îndrumarea personalului cu instrumente adecvate de aplicare în practică a cunoștințelor dobândite, precizarea condițiilor de afirmare a potențialului creator, metodologia folosită etc.

Activitatea de cercetare s-a axat în primul rând pe faptul că „*Dacă voi cunoaște ce motivează mai mult personalul didactic atunci procesul de predare-învățare se va îmbunătăți.*” încercând să determin dacă „*Este posibil să existe o corelație între motivarea alegerii profesiei, opinia legată de motivație și dominantele motivaționale.*” și dacă „*Este posibil să se îmbunătățească procesul de predare-învățare dacă personalul didactic motivat va realiza activități curriculare și extracurriculare cât mai diversificate și creativ.*”. Eșantionul pe care s-a desfășurat studiul a fost compus din cadre didactice și didactic auxiliare din unitate și s-a desfășurat pe parcursul unui an școlar.

Mi-am propus în acest studiu să observ și să urmăresc dacă e posibilă îmbunătățirea procesului de predare – învățare prin stimularea și motivarea personalului didactic cu privire la aflarea activităților cele mai eficiente în concordanță cu specificul școlii. În acest sens am urmărit selectarea celor mai potrivite metode și mijloace care să identifice, să analizeze, să stimuleze și să motiveze personalul didactic

Rolul meu ca manager este de a identifica și a preciza în ce mod atingerea obiectivelor școlii asigură și satisfacerea propriilor nevoi ale angajaților. Cu siguranță, nevoia joacă un rol în procesul motivării, dar motivarea depinde într-o măsură mare și de alți factori, în special de procesele cognitive care sunt esențiale pentru punerea în practică. Reușita profesională nu seacă ambiția, ci din contră. Ea crește cu stima de sine și relansează dorința de reușită și eforturile pentru a ajunge la aceasta.

Studiul acestei teme “ *Îmbunătățirea procesului de predare - învățare prin stimularea și motivarea personalului didactic* ” m-a ajutat foarte mult în depistarea persoanelor și a nivelului nemulțumirilor acestora, a soluției pentru care personalul didactic se simte satisfăcut cât și productiv, toate acestea conducând la îmbunătățirea procesului de predare – învățare.

Datorită acestei cunoașteri pot spune ca am reușit formarea unor echipe de lucru creative și motivate astfel încât produsul muncii lor a fost recompensat: datorită imaginației, creativității și spiritului întreprinzător unitatea noastră școlară a reușit să câștige două mari proiecte educaționale la nivel național. Indiferent de modalitățile de stimulare pe care le-am folosit acestea au avut efectul scontat, ideile au fost din abundență, au fost alese cele considerate cele mai eficiente și astfel consideram ca procesul de învățare s-a îmbunătățit: participarea elevilor la activități este mai mare, promovabilitatea a crescut, se constată modificări pozitive în comportamentul elevilor, cadrele didactice sunt mai interesate de aplicarea metodelor activ-participative și sunt mai entuziaste în ceea ce fac etc.

Instrumentele de cercetare au fost niște chestionare aplicate din care am încercat să deducem unele aspecte și la care s-a asigurat anonimatul chestionarelor, dar s-au solicitat subiecților unele date referitoare la vârstă, experiență în activitatea didactică și vechimea în unitatea de învățământ, specialitatea și gradul didactic.

Prin chestionarele aplicate am dorit să descopăr dacă există o corelație între motivarea alegerii profesiei, opinia subiecților și dominantele motivaționale.

Deși în timp profesiunea de cadru didactic și-a câștigat un loc de frunte în repertoriul de profesii, în societatea contemporană, statutul social al profesorului pare să fie mai degrabă statutul clasei mijlocii. Această profesiune nu se găsește între cele mai solicitate, dar nici între cele mai evitate. Este o profesiune intelectuală respectată, ce nu conferă deținătorului putere, influență sau venituri superioare, dar conferă prestigiu și satisfacții, mai ales atunci când vocația a stat la baza alegerii profesiei. Mulți dintre cei care optează pentru această profesiune provin din familii în care profesiunile intelectuale sunt prețuite sau în care părinții sunt cadre didactice.

Personalul didactic care a constituit eșantionul cercetării a dovedit o mare disponibilitate și o mare flexibilitate la realizarea cercetării.

Concluzionez, așadar, că principalele modele care pun în evidență procesul motivațional nu reușesc să reflecte în totalitate întreg spectrul de situații posibile. Echilibrele pe care le pune în evidență sunt instabile, întrucât în orice timp o nouă nevoie se va succeda celei satisfăcute anterior și astfel va redeclanșa procesul.

În practică, desigur, succesul sau eșecul unei tactici de îmbunătățire a motivației poate depinde de o serie de factori:

- statutul relațiilor din școală. Am văzut că oamenii judecă noile evenimente în lumina experienței lor. Într-o unitate școlară cu o istorie săracă în relații, orice tactică managerială va fi privită cu suspiciune. Chiar dacă a existat o schimbare totală în personalul managerial, noii veniți sunt caracterizați prin prisma celor vechi.
- atitudinea sindicatelor poate fi un factor decisiv de succes sau eșec. Astfel, un lider de sindicat din unitate va privi motivarea prin participare ca pe o metodă de distrugere a rolului lui în școală
- claritatea cu care sunt diagnosticate problemele va contribui de asemenea la succes. Motivarea non-financiară este folosită cu predilecție în cazul profesorilor a cărei aparentă lipsă de motivație se datorează suprasolicitării.
- modul în care este aplicată tactica de motivare a personalului didactic;
- stilul de management adoptat este un alt factor important de care depinde succesul motivației.

Bibliografie:

- Covey, S "Etica liderului eficient sau Conducerea bazată pe principii" Ed. ALLFA, București, 2000
Druță, F. "Motivația economică", Editura Economică, București, 1999
Gary, Johns "Comportament organizațional", Editura Economică, București, 1998
Golu, M "Dinamica personalității", Editura Geneze, București, 1993
Joița E., 2000, Managementul educațional. Profesorul-manager; roluri și metodologie", Polirom, Iași
Proctor, Tony "Elemente de creativitate managerială", Editura Teora 2005
Radu, E "Inițiere în managementul serviciilor", Ed. Expert, București, 2001
Zlate, M. "Stiluri de conducere. Tipologii și criterii de evaluare a eficienței lor" în reviste de Psihologie Organizațională, nr1-2

Studiu asupra diversificării tehnicilor artistico-plastice

Înv. Cătălin Neța
Școala Afumați, jud.Dolj

"O națiune la care s-ar învăța desenul așa cum se învață scrisul, le-ar întrece curând pe celelalte, în toate artele gustului" (Denis Diderot).

Arta reflectă nevoia omului de a-și înfrumuseța viața, mai apoi intervine nevoia de a crea frumosul pentru sine și pentru cei din jur. "În fața artei trăim nu numai ca senzație, dar și revelația lumii ca senzație" (Tudor Vianu) Omul și arta într-o singură entitate este, mai degrabă, o aspirație. Însă această educație de integrare osmotică a omului cu arta, cu limbajul ei specific, nu a fost niciodată și nicăieri în lume o prioritate politică guvernamentală sau de stat, indiferent cum a fost numită: **educație plastică, educație artistică** etc.Arta este principala modalitate prin care se înfăptuiește relația estetică dintre om și realitate.

Rolul educației estetice constă în dezvoltarea capacităților elevilor de a simți, înțelege și crea frumosul.

Educația artistică este cuprinsă în educația estetică și vizează inițierea în limbajul și tehnicile specifice diteritelor arte (pictura, sculptura, teatrul, filmul, coregrafia etc.); este o activitate teoretică și practică, care se supune unor legi derivate din natura psihică a copilului, din specificul dezvoltării intelectuale și afective. Operează numai cu valorile artei. Formează și modelează personalitatea prin intermediul artei și permite totodată, accesul la lumea interioară a elevului. Cultivă capacitățile creative și este indispensabilă viitorilor artiști.

Procesul de creație la copii este simultan (în aceeași lucrare se împletește stadiul dezvoltării intra-psihice globale cu gradul de instrumentare - cultivare specifică a funcțiilor plastice) și unic, irepetabil, chiar dacă este pus în fața „rezolvării” aceleiași probleme.

Din practica de la clasă am observat că educația artistico-plastică exercită o influență deosebită asupra dezvoltării și întăririi psihicului elevilor, fiind un mijloc sigur de transmitere al ideilor, gândurilor și sentimentelor.

Am fost preocupat permanent de a da răspuns problemelor ivite în activitatea plastică, încât să evit efectele negative, dar mai ales să încurajez și să atrag elevii care au înclinații spre această activitate. Am acordat prioritate problemelor fundamentale și actuale ale disciplinei și implicit creșterii randamentului în acest domeniu, constatând că există un număr redus de exemplificări pentru temele plastice propuse, de criterii și modalități de evaluare științifică.

Aceste motive ce m-au condus spre căutarea și exprimarea lîmpede a unor modalități care să contribuie la familiarizarea treptată a elevilor cu „gramatica” educației plastice, să le dezvolte sensibilitatea și receptivitatea față de frumusețile mediului înconjurător, inițierea în actul de creație, iar toate acestea să potenteze imaginația și inteligența lor.

Am urmărind antrenarea potențelor de exprimare ale elevului, dar și de reprezentare a unui lucru în variante posibile sau imposibile, elevul trebuie încurajat să pornească cu încredere în încercarea de a rezolva problema pusă.

Antrenați să proiecteze lumea obiectelor înconjurătoare, elevii reușesc să stabilească noi relații între fapte și idei, noi aranjamente de elemente și noi modele organizaționale.

Misiunea unui învățător este să-l ajute pe fiecare elev al său să „lupte”, să stăpânească materia fiecărei arte. Ce înseamnă „lupta cu materia” pentru cei mici ? Întâi de toate să învețe a distinge practic calitățile materialelor pe care le prelucrează: structura, forma, culoarea și alte însușiri precum rezistivitatea, maleabilitatea, plasticitatea etc. Cine-i va ajuta ? Evident, „colegul” lor mai mare și cu mai multă experiență, învățătorul (institutorul). Aceasta continuă cu transmiterea unor detalii din experiența sa în descoperirea și chiar „inventarea” unor modalități tehnologice potrivite unor materiale similare. Dar ce anume, cât de mult și, mai ales, cum ? Solicitățile copiilor sunt diverse. Ei au nevoie să fie sfătuiți, orientați, în consecință, să stăpânească folosirea instrumentelor, materialelor, procedeele de lucru aparținând uneia sau alteia dintre tehnicile de artă abordabile în școală; să distingă un subiect ca pretext de o problemă plastică de rezolvat sau de descoperit practic prin exersare, să poată aborda liber orice compoziție, grupând echilibrat formele - semne și detaliile lor, spațiile dintre ele etc. De asemenea, plăcerea sau neplăcerea, reprezintă o primă trăire a unor stări de echilibru.

Pornind de la acest lucru am început exploatarea unor procedee tehnice și am constatat ca rezultatele acestor procedee se potrivesc cu unele stări cunoscute deja de ei. Această înțelegere a potențelor expresive ale procedeelelor de tehnică respective a făcut ca la transmiterea unui aspect al anotimpului ales, copiii să fie unanimi în alegerea tehnicii de lucru. De aceea mi-am propus ca elevii mei să însușească diverse tehnici artistico - plastice, pe care apoi să fie capabili să le folosească în transpunerea unor aspecte din natură și viață.

Dacă aș găsi metode și procedee proprii de însușire de către elevi a tehnicilor artistico - plastice, aceștia vor dobândi capacitatea de diversificare a acestor tehnici, vor dobândi capacitatea de exprimare artistică cu ajutorul materialelor de lucru cunoscute sau altele găsite de ei ?

Sarcina mea a căpătat o complexitate aparte, trebuind să-mi însușesc un vocabular plastic adecvat, unele tehnici de lucru și o metodologie modernă de predare a problemelor de limbaj plastic. De asemenea, a trebuit să aplic creativ „conținuturile”, să găsesc modalități de rezolvare a acestora prin diferite tehnici de lucru specifice regiunii geografice, a creațiilor populare cu tradiție în prelucrarea și decorarea vaselor de ceramică, icoane pe lemn și sticlă, încondeierea ouălor, sculptura populară, încuștrății în lemn, țesături și cusături.

Eșantionul de copii la care am aplicat cercetarea este compus din zece elevi de-a lundul a primului semestru școlar. Rezultatele cercetării efectuate pe același grup de elevi mi-au întărit convingerea că activitățile de educație plastică stimulează elevii la o mai mare aplecare către latura creatoare a activității, formându-se interesul pentru ce este nou, original.

Am constatat că elevii primesc și receptează cu plăcere atunci când sunt corect dirijați, când informațiile ajung la ei, prin metode și procedee active, frumosul din natură, arta și societate (receptat), îi determină să devină sensibili, își formează gustul estetic, formulează judecăți de valoare artistică, privind expresivitatea unor opere de artă, prin pătrunderea mesajului acestora și se inițiază în problemele actului de creație, prin oferirea de noi soluții originale.

De asemenea, interesul pentru activitatea artistică se manifestă prin alegerea liberă (întâi spontană, apoi deliberată treptat) a sugestiilor, propunerilor și, atunci când e cazul, a instrucțiunilor (condițiilor) de lucru, de mânăuire - utilizare a instrumentelor, de prelucrare tehnologică inerentă a fiecărui material, oferite de învățător.

Consider că educația plastică exercită o influență mare asupra dezvoltării psihice a elevilor, fiind deci un factor important al educației intelectuale, prin felul de transmitere al ideilor și gândurilor. Este necesară asigurarea unei atmosfere care să ofere elevilor acel climat optim în manifestarea lor liberă, spontană, fără frică de a greși, de a primi sancțiuni, aprecierea critică imediată, crearea unei atmosfere de exploatare independentă, încrezătoare și netulburată.

Activitatea artistică - plastică de asimilare practică a diferitelor modalități și procedee de a desena, de a colora, de a modela, de a grava, de a imprima etc, dezvoltă cu prioritate (într-un fel sau altul, adică fie iluzionist, fie decorativ) tocmai capacitatea de „a face știind să facă”.

Diversificarea modalităților, metodelor și procedeele de investigare, a naturii, toate în scop creativ și în funcție de diverși factori și variate condiții din care: nivelul de cultură estetică, intenție, materiale și instrumente la îndemână, este absolut necesară. Iar aceasta este problema capitală a fiecărui învățător (sau profesor de arte), din fiecare școală.

Bibliografie:

- Bărbulescu, Ovidiu - „Rolul instructorului, ca prim educator de artă, în procesul educației plastice și educarea sensibilității”, în Anale, seria Educație - Integrare, Anul I, nr. 1/1999, Universitatea „Virgil Madgearu”, Craiova, Ed. Fundației Meridian, Craiova;
- Cristea, Maria - „Sistemul educațional și personalitatea. Dimensiune estetică”, E.D.P., București, 1994;
- Cristea, Maria Nițescu, sa - „Ghid metodic de educație plastică”. Ed.Petron, 1995;
- Dumbravă, Maria (colectiv) - „Educația plastică în învățământul primar”, Ed. Gh. Cârțu Alexandru, Craiova, 1996;

Studiu privind impactul jocului didactic asupra eficienței învățării

**Inst. Mădălina Dumitrescu,
Școala Nr.13 Craiova, jud. Dolj**

Pentru a îndeplini obiectivele sale, școala trebuie să utilizeze cele mai eficiente căi și mijloace care să asigure, încă din primele clase, o temeinică pregătire și o dezvoltare temeinică a personalității elevilor.

În analiza structurii învățării și eficienței sale trebuie să se ia în considerare mai ales rolul pe care îl are elevul, în mod deosebit, antrenarea și angajarea lui în cunoaștere.

În ceea ce privește metoda de învățare se apreciază că “rolul principal este jucat de descoperire, deoarece în ordinea activităților contează punerea elevilor în situația de a mânui, a rezolva contradicții, probleme”(I. Neacșu – Instruire și învățare).

Ca mijloc eficient, la îndemâna oricui, este jocul didactic.

Jocurile didactice reprezintă un mijloc activ și eficace de instruire și de educare a școlarului mic. „Jocul este o asimilare a realului la activitatea proprie, oferindu-i acestei activități alimentația necesară și transformând realul în funcție de multiplele trebuințe ale eului. Iată de ce toate metodele active de educare a copiilor mici cer să li se furnizeze acestora un material corespunzător pentru ca jucându-se ei să reușească să asimileze realitățile intelectuale care, fără aceasta, rămân exterioare inteligenței copilului”(J.Piaget,

Psihologie și pedagogie). El intră în rândul formelor de organizare a activității didactice, este creat de cadrul didactic și condus de acesta.

Dacă voi folosi jocul didactic la toate disciplinele atunci elevii vor fi mai motivați în a participa activ? Vor învăța să manifeste atitudine pozitivă sau negativă față de actul educațional? Care este impactul asupra eficienței învățării?

Obiectivul cel mai important a fost selecția, îmbunătățirea sau imaginarea unor jocuri didactice special destinate și determinarea modului în care aceste jocuri alese au contribuit la eficientizarea învățării. Mi-am stabilit o metodologie de cercetare alegând cu atenție metodele de cercetare și strategia de lucru cu elevii. Am ales cu atenție jocuri specifice vârstei școlare, știindu-se faptul că jocul este specific mai ales învățământului preșcolar. Am planificat jocuri în aproape toate momentele : ca formă de organizare specifică activității de învățare, ca parte a activității de învățare, ca metodă sau procedeu în activitatea de învățare cu caracter de predare.

Activitatea de studiu s-a desfășurat pe toată perioada unui semestru școlar, la toate disciplinele, cu toată clasa de elevi (19 elevi de clasa I). Am ținut cont în proiectarea activităților de testările inițiale ca punct de plecare în activitatea de învățare prin joc pentru a realiza o evaluare sumativă la sfârșitul semestrului și a constata stadiul de dezvoltare al elevilor față de etapa inițială.

Am constatat că pentru elevii mei , toți de etnie rromă, care nu au frecventat grădinița și nu au venit în contact cu jocul și caracterul său ludic, jocul didactic este unul dintre cele mai eficiente mijloace pentru dezvoltarea vorbirii și a gândirii logice a școlărilor mici. Eficiența jocului didactic față de celelalte activități obligatorii constă în faptul că la desfășurarea lui participă toți copiii, ei depunând eforturi de gândire și exprimare, dar fără a conștientiza aceasta , considerând că se joacă. Elevii învață să picteze jucându-se, cântă – jucându-se, aleargă – jucându-se și chiar învață să mănânce – jucându-se.

Utilizînd jocul didactic în procesul de predare-învățare, îmbinând ineditul cu utilul și plăcutul, activitatea didactică devine a devenit mai interesantă, mai atractivă.

Învățarea prin efort personal în cadrul jocului, prin manifestarea independenței în acțiune, gândire și exprimare, însoțită de bucurie și satisfacție, a fost temeinică și a generat noi interese de cunoaștere.

De asemenea am constatat că în învățământul primar jocul didactic se poate organiza cu succes la toate disciplinele școlare, în orice moment al lecției, ca activitate de sine stătătoare fiind primit cu succes de elevi în toate aceste etape.

Prin folosirea jocului s-a instalat un climat favorabil conlucrării fructuoase între copii, în rezolvarea sarcinilor jocului, s-a creat o tonalitate afectivă pozitivă, de înțelegere, dar și exigență în respectarea regulilor, a fost stimulată dorința copiilor de a-și aduce contribuția proprie la rezolvarea sarcinilor jocului, toate aceste lucruri fiind factori importanți în eficientizarea procesului de învățare. Rolul meu ca învățător a fost de a îmbina armonios elementele de joc cu cele instructiv-educative, asigurând un ritm viu jocului, o atmosferă plăcută și în același timp menținând disciplina.

Eficiența jocului didactic în procesul învățării a depins în mare măsură și de modul în care au fost selectate jocurile, în raport cu situațiile concrete existente în clasă. De asemenea, jocurile didactice au contribuit la precizarea, consolidarea, adâncirea, sistematizarea și verificarea cunoștințelor.

În urma acestei cercetări am ajuns la concluzia că o îmbinare armonioasă a metodelor clasice cu cele moderne, activ participative scot în evidență nivelul de cunoștințe al copiilor și dau posibilitatea verificării potențialului creativ al acestora.

Bibliografie:

Neacșu Ioan – „Instruire și învățare”, editura Științifică, București, 1990

Cerghit Ioan – „Perfecționarea lecției în școala modernă” EDP București, 1983

Andreescu Florica - "Jocul didactic și activitatea pe bază de exerciții", E.D.P., București, 1976

Studiu privind impactul activităților extracurriculare realizate cu copiii

**Institutator Mariana Becherescu
Școala cu cls. I-VIII Nr.13 Craiova, jud. Dolj**

Școala trebuie să urmărească tot timpul ca tânărul să părăsească băncile ei nu ca specialist, ci ca o personalitate armonioasă. (Albert Einstein)

Formele de organizare ale procesului instructiv – educativ, activitățile instructiv-educative, reprezintă structura organizatorică, respectiv cadrul organizatoric de desfășurare a activității educaționale formale și nonformale, ansamblul modalităților specifice și operaționale de derulare a acestui proces. (M. Ionescu, 2003).

Stefan, M. (2003) precizează că oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor.

Timpul liber al copiilor stă din ce în ce mai mult în atenția organizatorilor procesului de instruire și educare în scopul folosirii mai eficiente a acestuia în procesul educativ al tinerei generații. În realizarea acestor tipuri de activități sunt antrenați cei mai importanți factori implicați în actul educațional: copiii, familia, școala și comunitatea locală. Prezența sistematică a părinților în „viața școlii” sporește interesul pentru educarea integrală și integratoare a copiilor. Învățarea prin intermediul activității curriculare și extracurriculare trebuie să se realizeze prin interacțiunea complexă dintre cunoștințe, valori, atitudini, comportamente.

Activitățile extracurriculare trebuie să respecte rețerele oricărei activități didactice : *comunicarea* (în cadrul căreia se asigură climatul educațional, individualizarea comunicării și modalitățile comunicării), *etica relațiilor profesor-elev* (bazate pe valori, conduită, considerarea elevului ca partener educațional) și *strategii de management* ceea ce reprezintă studiul nostru prezent.

Strategia de management privind activitățile extracurriculare cuprinde *proiectarea activității* (stabilirea realistă a obiectivelor, actualizarea conținutului de învățare în funcție de cunoștințele elevilor, adaptarea conținutului la particularitățile cognitive, selectarea metodelor participative pentru valorificarea potențialului creativ, selectarea tehnicilor de lucru, diversitatea și atractivitatea activităților, utilizarea adecvată a tehnicilor auxiliare), *implementarea activității proiectate* (proiectare, adaptarea la contexte, gestionarea corectă a metodelor și tehnicilor de lucru, gestionarea eficientă a timpului, claritatea explicațiilor și cerințelor, transformarea elevilor din consumatori de informație în producători de informație) și *evaluarea* (selectarea eficientă a metodelor de evaluare în vederea obținerii unui feed- back rapid asupra atingerii obiectivelor, diversificarea metodelor și tehnicilor de evaluare, prezența elementelor de noutate și inovație în produsele copiilor).

Pornind de la cele spuse de Emil Gârleanu „greutățile se pot înfrânge cu răbdare și hotărâre; oboseala nu se simte când te încălzește flacăra unei idei” am încercat să rezolvăm toate problemele de ordin educativ într-o abordare specifică școlii.

Asfel, prima parte a studiului s-a axat pe determinarea impactului pe care l-au avut și îl au în școala noastră activitățile extracurriculare: care sunt dorințele copiilor și ale familiilor acestora în ceea ce privește gama de activități la care doresc să participe, în ce măsură consideră că activitățile realizate de școală răspund exigențelor lor, în ce măsură acestea au caracter inovator, de surpriză sau originalitate.

A doua parte a cercetării a avut în vedere cadrele didactice din școală: dorința și gradul de implicare al acestora în activitățile realizate cu elevii, descoperirea unor idei pentru realizarea unor activități inovative și realizarea unor proiecte de valorificare a experiențelor elevilor.

Studiul s-a desfășurat pe o durată de 6 luni pe un eșantion de 120 elevi, 223 părinți și bunici și 58 cadre didactice.

În cadrul activităților realizate cu cadrele didactice sau cu părinții s-au folosit metodele de stimulare a creativității precum Braistormingul, Discuția panel, Sinectica inovată, Metoda 6-3-5, Philips 6-6. Astfel, braistormingul ca metodă folosită pentru stimularea creativității cadrelor didactice a fost folosită cu succes pentru rezolvarea unei probleme. Problema astfel apărută (activitățile extracurriculare reduse nu ajută procesul de predare-învățare) conduce la formularea întrebării “ Cum reușim să diversificăm activități extracurriculare pentru ca procesul de asimilare a cunoștințelor sau de petrecere a timpului liber să fie cât mai creativ ?”

Tema propusă discuțiilor: Activitățile extracurriculare

Componența grupului:

A fost reunit grupul de lucru (format din 6 persoane) pentru realizarea unui proiect de îmbunătățire a procesului de predare-învățare prin activități extracurriculare. Echipa de lucru a fost alcătuită din directorul adjunct, coordonatorul educativ, consilierul psiholog, coordonatorul activităților preșcolare, mediatorul școlii și mediatorul sanitar.

Locul de desfășurare: sala de festivități

Etape:

După un timp de gândire , suficient pentru a-i mobiliza la maximum pe participanți, din punct de vedere intelectual și afectiv, au fost notate pe flipchart toate ideile generate: serbări, șezători, îngrijirea parcului, confecționarea unor jucării, tenis, compunere de poezii, îngrijirea vecinilor bătrâni, participarea la spectacole, realizarea de teatru, dans modern, dans tradițional, șah, dezbateri, întâlniri cu rapsozi, întâlniri cu lăutari, întâlniri cu alți “depozitari” ai obiceiurilor și tradițiilor, compuneri, eseuri, expoziții de pictură, pictură pe obiecte din lut, vizite, excursii, drumeții, activități gastronomice etc.

Animatorul grupului a verificat lista de idei și le-a clasificat: activități sportive (handbal, tenis, fotbal, volei, șah etc), activități culturale (serbări, șezători), activități pe bază de voluntariat (întrajutorare), activități gospodărești (îngrijirea arborilor, rondurilor de flori etc.), activități de protecția mediului, activități pe ateliere de lucru, activități pe anumite teme, activități de elaborare a unor materiale (revista școlii) etc. scoțându-se în evidență în câte moduri pot fi realizate activitățile extracurriculare , fiecare aducând un aport considerabil de cunoștințe, priceperi și deprinderi și idei inovatoare.

Printre rezultatele așteptate de la aceste activități amintim schimbarea mentalității unor copii și părinți față de școală și educație, față de valoarea educativă a activităților extracurriculare, creșterea procentului de reprezentanță ai comunității locale care se implică în viața școlii, creșterea inițiativei în promovarea educației interculturale, creșterea prestigiului unității școlare, dezvoltarea abilităților de comunicare și practic – aplicative ale elevilor, inițierea de activități de colaborare cu alte unități școlare sau cu alte instituții la nivel local sau în străinătate. În urma aceturii braistorming au luat contur proiecte școlare bine documentate și creativ organizate, în folosul copiilor și procesului de învățământ din școală. Prin procesul de gândire a acestor proiecte s-a ținut cont că elevii își îmbogățesc și valorifică întreaga experiență educațională în strânsă legătură cu propria lor „experiență” de viață . Învăță cum să gândească, cum să rezolve o situație problemă și cum să comunice ceea ce au învățat. În plus prin munca în echipă se leagă prietenii durabile bazate pe aspirații și interese comune .

În toate activitățile extracurriculare realizate pe parcursul studiului ne-a atras atenția faptul că acestea sunt foarte apreciate de către copii și de către factorii educaționali în măsura în care îndeplinesc niște condiții: urmăresc lărgirea și adâncirea influențelor exercitate în procesul de învățământ, valorifică și dezvoltă interesele și aptitudinile copiilor , organizează timpul liber într-o manieră plăcută, relaxantă, formele de organizare ale acestor activități au caracter recreativ, dar urmăresc un scop educativ și au un efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup creând un sentiment de siguranță și încredere. Cadrului didactic îi revine rolul de a determina pe copii să dorească să se implice în activitate, să se transpună în situațiile pe care aceștia le parcurg, să nu se oprească la prima soluție descoperită, ci să se antreneze în căutarea de soluții alternative, să dezvolte la elevi abilitățile sociale necesare integrării optime în colectiv, să asigure eficiența psihopedagogică a demersurilor instructiv-educative, logica didactică, cadrul didactic mediind legătura copilului cu obiectul de învățământ etc. Din punctul de vedere al părinților părerile sunt împărțite: unii consideră că activitățile educative din afara procesului de predare – învățare trebuie diversificate și vin cu idei noi, alții consideră că gama activităților oferită de școală în prezent este diversă, iar altor părinți aceste activități le sunt indiferente.

De asemenea în urma realizării cercetării putem spune că situațiile de învățare pe care le oferă activitățile extracurriculare aduc în plus în antrenarea elevilor prin:

- oferirea posibilității elevilor de a utiliza și relațiile interpersonale (atracție , prietenie , sprijin reciproc , colaborare , empatie , aspirații) în rezolvarea unor sarcini , pe lângă alte teme de colaborare (vizite , activități în cercuri , efectuarea temelor pentru acasă , participarea la concursuri, dezbateri și alte activități extrașcolare) ;
- solicitarea grupului fie la rezolvarea unor sarcini comune pentru toate grupurile, fie la rezolvarea subsarcinilor derivate din cea generală , echivalente ca dificultate întâi , apoi cu sintetizarea lor ;
- oferirea cadrului pentru diversificarea procedeeleor de aplicare a metodelor cu consecințe asupra antrenării capacităților, deprinderilor intelectuale, dar și sociale , asupra afirmării creativității ;
- antrenarea elevilor în formarea , consolidarea deprinderilor de organizare , de asumare a rolurilor , de respectare a normelor de colaborare , de a dezbate soluții conturate , de comunicare și argumentare , de integrare în situația specifică , de participare echilibrată cu ceilalți elevi în rezolvare.

Cunoașterea potențelor individuale ale elevului, a înclinațiilor și aspirațiilor lui ajută la orientarea fiecăruia către tipul și profilul de școală cel mai potrivit, la îndrumarea către profesia în care se va putea realiza optimal și educația ce se impune, pentru depistarea cât mai timpurie a copiilor dotați și supradotați și pentru dirijarea educării și instruirii lor.

Activității instructiv – educative devin o necesitate prin care se cunoaște cât mai bine personalitatea ființei umane care este prelucrată și pentru care este important de a găsi mijloacele și strategiile cele mai eficiente.

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, București, 2002;
2. Cucos, Constantin, *Pedagogie*, Editura polirom, Iași, 1996;
3. Oprea, Crenguța – Lăcrimioara, *Alternative metodologice interactive*, Editura Universității, București, 2003;
4. Tomșa, Gheorghe (coord), *Pedagogie preșcolară și școlară*, Editura Coresi, București, 2003;
5. Voiculescu, Elisabeta, *Pedagogie preșcolară*, Editura Aramis, București, 2001.
6. *Strategii, metode, tehnici*, în Revista învățământului preșcolar, nr. 1/ 2007, Editura Coresi, București, 2007.
7. Gordon W.Allport -, „Structura și dezvoltarea personalității” Revista „Învățământul primar nr 3-4 ,1999 ed Discipol”

Introducerea operațiilor de înmulțire și împărțire a numerelor naturale -studiu de specialitate-

Inst. Mihaela Ionescu

Școala Nr. 37 “Mihai Eminescu” Craiova, jud. Dolj

Operațiile de înmulțire și împărțire, conform programei școlare, se introduc la clasa a III a, după ce elevii au dobândit cunoștințe și au format priceperi și deprinderi de calcul privitoare la operațiile de adunare și scădere a numerelor naturale .

Predarea înmulțirii și împărțirii se poate face separat sau în paralel, ridicându-se astfel dilema: care dintre cele două abordări este mai eficientă, care oferă posibilitatea învățării temeinice și rapide a celor două operații. În vederea elucidării acestei dileme, am recurs la două grupe de câte 10 elevi, având pe cât posibil capacități similare, la una am predat pe rând cele două operații, iar la cealaltă simultan.

În predarea și învățarea **operației de înmulțire** , intuiția nu mai are un rol predominant (ca la adunare), întrucât elevii au dobândit cunoștințe și și-au format priceperi și deprinderi în legătură cu adunarea. Aceasta nu înseamnă că se renunță complet la mijloacele intuitive.

În ambele situații, **în predarea înmulțirii numerelor naturale am urmat etapele:**

- reactualizarea cunoștințelor despre adunare , insistându-se pe adunarea repetată, pe proprietățile de comutativitate și asociativitate ale adunării, pe modul de formare, scriere și citire a numerelor naturale .
- scrierea pe scurt a adunării repetate: $2+2+2=3 \times 2$ (citită: 3 ori 2 sau de 3 ori 2): Astfel , am făcut trecerea de la adunarea repetată la înmulțire - constituind momentul cel mai important în predarea înmulțirii. În acest moment **elevii identifică operația de adunarea repetată cu operația de înmulțire și substituie o operație prin alta** . Se precizează că scrierea se face cu ajutorul simbolului operației de înmulțire, care este „ **x**” sau „ . “ . Simbolul operației de înmulțire l-am introdus odată cu scrierea primei operații de înmulțire .
- se evidențiază că prin înmulțirea a două numere naturale a și b se obține un alt număr natural axb numit **produsul** lor . Produsul axb se obține adunând numărul b de a ori (această explicație ușurează înțelegerea exercițiilor de tipul $2a+a=6$, unde $2a+a = a+a+a =3a=3xa$) sau adunând numărul a de b ori . **Pentru rapiditatea calculului se repetă numărul mai mare de câte ori ne arată numărul mai mic**. Se precizează că numerele care se înmulțesc se numesc **factori** .

De la primele lecții de predare a înmulțirii numerelor naturale am urmărit evidențierea proprietății de comutativitate a înmulțirii numerelor naturale.

Determinarea produsului a două numere cu ajutorul adunării repetate devine greoaie dacă numerele sunt mari . De aceea, am urmărit aflarea acestor rezultate prin anumite procedee ca: gruparea factorilor și folosirea comutativității înmulțirii . După ce elevii au înțeles semnificația înmulțirii am trecut la învățarea conștientă a înmulțirii cu fiecare număr în parte :1, 2, 3,

Astfel, când avem pe unul din factori un număr dat am urmat etapele:

- repetarea tablei înmulțirii cu numărul precedent sau cu numerele precedente (calcul oral) ;
- stabilirea înmulțirilor cunoscute care au ca factor numărul respectiv (utilizând comutativitatea) ;
- obținerea rezultatelor celorlalte înmulțiri cu acest număr prin folosirea rezultatelor înmulțirilor cunoscute. Ex. : $3 \times 2 = 2 \times 2 + 2 = 4 + 2 = 6$.Prin descompunerea în termeni a unuia dintre factori am urmărit reducerea situației complexe la situații mai simple . Descompunerea , nefăcându-se într-un singur mod , creează condiții pentru manifestarea inițiativei elevilor (sinteza);
- scrierea completă a tablei înmulțirii cu acel număr ;
- folosirea de procedee cât mai variate , încât elevii să-și însușească tabla înmulțirii;
- rezolvarea de exerciții și probleme în care se aplică înmulțirile învățate .

Am acordat o atenție deosebită exersării algoritmului de cunoaștere , fixare și aplicare a tablei înmulțirii de către toți elevii . Pe măsură ce am repetat înmulțirile, procesul găsirii rezultatelor trece treptat în umbră, se formează stereotipul dinamic la relația dintre numerele respective , și elevul poate spune repede rezultatul fără să mai calculeze .

Când comite o greșeală sau nu-și mai amintește rezultatul unei înmulțiri , elevul trebuie să reușească să descopere rezultatul respectiv prin calcul conștient.

Împărțirea numerelor naturale, după conținutul problemelor de împărțire, se efectuează în două moduri:

- împărțirea în părți egale ;
- împărțirea prin cuprindere .

Împărțirea în părți egale am explicat-o astfel:

Am stabilit numărul de obiecte ce trebuie împărțit și numărul părților, de ex.,12 mere la 3 copii ;

- se repartizează fiecărei părți câte un obiect ,deci se iau 3 mere , au mai rămas 8, apoi se repartizează încă 3 mere , mai rămân 6 , care ,de asemenea , se repartizează până ce nu mai rămâne nici un obiect nerepartizat ;
- se stabilește numărul obiectelor (merelor) repartizate fiecărei părți (copil) ;
- se repetă, se evidențiază raționamentul, se formulează concluzia. Astfel , 12 mere împărțite în mod egal la 3 copii fac 4 mere , acest lucru se scrie $12:3=4$. Se evidențiază simbolul operației de împărțire „ : “ , se precizează că se citește „împărțit “ . Numărul care se împarte se numește „ **deîmpărțit** “ , iar cel care se împarte „**împărțitor** “ .

Se observă că se efectuează scăderea părților egale , prin scăderi repetate din numărul inițial , apoi din primul rest, în continuare din al doilea rest Numărul de scăderi efectuate este **câtul împărțirii**. Pe măsură ce se formează noțiunea de împărțire ca scădere repetată , se va folosi legătura ei cu înmulțirea (ex. $12:3=4$ pentru că $4 \times 3=12$).

La început am folosit material didactic variat și apropiat experienței lor de viață .

Împărțirea prin cuprindere:

Se bazează pe separarea unei mulțimi în submulțimi disjuncte două câte două, cu același număr de elemente (echivalente) . Cunoscându-se câte elemente are fiecare submulțime , prin operația de împărțire se află câte submulțimi se formează .

- am stabilit numărul de obiecte ce trebuie împărțit, de ex. 12 mere , câte 3 la fiecare copil , câți copii primesc mere ?
- se scad 3 mere, apoi alte 3, până nu mai rămâne nici unul ;
- se numără câte scăderi s-au efectuat . Evidențiem că numărul scăderilor efectuate este câtul împărțirii lui 12 prin 3 . Deci , $12:3=4$, adică 4 copii primesc mere .

Pentru a sesiza ce este esențial la fiecare procedeu de împărțire , am rezolvat probleme simple în care operația de împărțire este aceeași, dar conținutul problemei conduce la procedee diferite pentru efectuarea împărțirii.

După ce elevii și-au însușit conștient noțiunea de împărțire , la alcătuirea tablei împărțirii am folosit, în special , legătura dintre înmulțire și împărțire .

Pentru însușirea și consolidarea împărțirii numerelor naturale am propus rezolvarea unor exerciții de tipul: care este câtul împărțirii lui 24 la 4; de câte ori este mai mic 7 ca 42; la cât trebuie să-l împărțim pe

35 pentru a da câtul 7; înmulțind un număr cu 8 obținem rezultatul 32, află numărul; de câte ori este mai mare 36 ca 9; stabilește valoarea de adevăr a relațiilor...; să se scrie în pătrățele numerele, semnele de operație, simbolurile relației de ordine sau de egalitate care lipsesc astfel încât anumite relații să fie adevărate; să se pună în locul literelor numerele care satisfac o anumită relație de egalitate (sau inegalitate); să se taie rezultatele greșite și să se înlocuiască cu cele bune; să rezolve sau să compună probleme care să se rezolve prin operații de împărțire sau prin scăderi repetate de același termen; să realizeze proba împărțirii (prin înmulțire sau împărțire).

Pentru a-și însuși în mod conștient noțiunile de **înmulțire și împărțire**, elevii trebuie să înțeleagă mai întâi sensul fiecărui exercițiu de înmulțire și împărțire ca o generalizare a ceea ce este esențial într-un număr mare de cazuri particulare.

În însușirea înmulțirii, gândirea se ridică la abstract, mergând de la analiză la sinteză, de la parte la întreg. Împărțirea reprezintă un proces mai complex decât înmulțirea, prin specificul său de a generaliza, pornind de la întreg spre parte, de la sinteză spre analiză.

Deși modalitățile de predare au fost aceleași, diferența constituind-o momentul introducerii fiecărei din cele două operații, la grupa unde a fost predată mai întâi înmulțirea și apoi împărțirea rezultatele au fost mai rapide și parcă mai facile pentru elevi.

Astfel, consider că este mai indicată predarea separată a acestor operații, întrucât elevii învață pentru prima dată, iar esențiale pentru ei sunt legăturile dintre adunare și înmulțire, dintre împărțire și scăderea repetată și nu legătura dintre înmulțire și împărțire, deși după introducerea operației de împărțire, în stabilirea tablei împărțirii este indicat să se folosească tabla înmulțirii.

Bibliografie:

- Neacșu Ioan și autorii „Metodica predării matematicii la clasele I-IV”, E.D.P. București, 1998;
- Nicola Ioan „Tratat de pedagogie școlară”, E.D.P. –R.A., București, 1996.

Aspecte privind lectura suplimentară la clasele I-IV

Institutator Riciu Daniela
Școala cu clasele I-IV Vităneștii de sub Măgură
S.A.M nr 1 Găgești, Bolotești, jud.Vrancea

Gustul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă a factorilor educaționali (familia și școala), o muncă caracterizată prin răbdare, perseverență, continuitate, voință. La vârsta preșcolară, atât familia, cât și grădinița, depun eforturi pentru a influența universul copilăriei prin basme, povești și poezii. Această muncă este situată la nivelul superior, în primele clase ale școlii. Perioada de formare a gustului pentru citit coincide cu cea când se pun bazele acestuia, cu ciclul I-IV. Elevului mic trebuie să i se trezească curiozitatea și spre alte lecturi, să i se cultive interesul spre cunoaștere.

Această preocupare începe chiar din clasa I, în perioada prealfabetară, când învățătorul citește sau povestește conținutul unor opere literare ale marilor noștri scriitori. Frumusețea acestor texte creează și o motivație pentru învățarea cititului și a scrisului, modalități prin care copiii vor pătrunde în universul cărților. Contactul cu texte literare accesibile copiilor sporește interesul pentru lectura altor opere ale aceluiași autor. După perioada de alfabetizare elevii pot începe să citească texte scurte, povești sau povestiri în ediții prescurtate, accesibile copiilor. Pentru unii elevi, operația lecturii independente este încă dificilă. Ca să nu-i priveze pe copii de satisfacția de a lua contact cu minunatul univers al cărților, în ciclul achizițiilor fundamentale învățătorul citește sau povestește conținutul unor opere din literatura pentru copii, utilizează benzi desenate, cărți ilustrate, înregistrări audio sau video.

Este de dorit ca învățătorul să-i îndrume pe copii spre institutul teatrului, care oferă celor mici numeroase posibilități de înțelegere, textul fiind susținut de regie, jocul actorilor și scenografie. Pentru ca spectacolul să fie înțeles învățătorul trebuie să realizeze acțiuni pregătitoare. De asemenea, după vizionare sunt necesare discuții care să precizeze conflictul, să sublinieze anumite momente, trăsăturile personajelor, replicile care poartă semnificații deosebite.

Învățătorul realizează o serie de activități în vederea îndrumării elevilor spre bibliotecă și spre librărie, de unde să solicite ori să aleagă cărțile care li se potrivesc, precizând titlul, autorul sau editura. Pentru îndrumarea elevilor spre lectura suplimentară învățătorul poate folosi următoarele activități :

- a) Povestirea- se folosește îndeosebi la clasele mici. Învățătorul poate alege să povestească basme, povestiri, legende, snoave sau pot povesti copiii care au citit anterior cărțile recomandate. În anumite ore, elevii pot povesti în clasă lecturi dintre cele recomandate de învățător. Dacă conținutul lecturii nu este cunoscut de toți elevii, întreaga clasă îl ascultă pe cel care povestește, iar cei ce cunosc subiectul lecturii respective îl completează sau îl corectează.
- b) Recenzia unor cărți constituie un alt mijloc de îndrumare a lecturii particulare. Elevii vor fi solicitați să-și formuleze păreri asupra celor citite, consemnând : autorul, titlul cărții, apoi tema operei respective, căreia îi va urma un scurt rezumat. Învățătorul le va cere după aceea copiilor să prezinte un episod, un fragment care le-a atras atenția în mod deosebit, să explice de ce i-a impresionat, să-și exprime părerea generală asupra lui. Acest lucru nu este atât de ușor pentru elevi, fiind nevoie de un exercițiu în clasă, recenzia unei cărți putându-se realiza doar în clasele III-IV.
- c) În anumite lecții poate fi prezentată activitatea unui anumit scriitor. Se poate realiza o expoziție cu cărțile autorului avut în vedere. Elevii își pot aminti fragmente citite anterior în clasă sau pot citi fragmente interesante din opera scriitorului. Elevii pot dramatiza anumite fragmente din opera scriitorului sau pot reda prin desen personaje preferate. Toate aceste activități urmăresc trezirea interesului elevilor pentru operele autorului prezentat.

În afara activităților prezentate mai sus se pot realiza : ziua poeziei, ziua poveștilor, ziua basmelor, sau diverse jocuri didactice (Povești încurcate, Recunoașteți opera și autorul, Recunoașteți personajul). Chiar dacă programele școlare nu mai recomandă liste pentru lectura suplimentară a elevilor, învățătorul poate realiza singur acest lucru având în vedere capodopere ale literaturii naționale și universale. Elevii pot consemna sub forma unui rezumat cărțile citite într-un caiet special pentru lectura suplimentară. Aici, elevii pot copia fragmente care le-au reținut atenția sau expresii frumoase pe care le vor putea folosi în compuneri. Prin vizitele la domiciliu învățătorul constată ce cărți au elevii în bibliotecă, îi îndrumă să-și amenajeze un colt pentru lectură sau să-și amenajeze o bibliotecă personală.

Prin întreaga lui activitate, învățătorul urmărește cultivarea interesului pentru carte, a respectului pentru aceasta, a gustului elevilor pentru lectură, a deprinderii de a folosi cartea în mod independent, din proprie inițiativă.

Bibliografie :

Dumitru Logel, Elena Popescu, Elena Stroescu-Logel, Sinteze de metodică a predării limbii și literaturii române în învățământul primar, Editura Carminis 2007

BENCHMARKINGUL – Instrument puternic de măsurare a performanțelor

**Inst. Ciobanu Elena Monica
Grădinița Nr. 1 Târgoviște , jud. Dâmbovița**

Motto:

***“Dacă vrei să-i ajuți pe alții să devină mai buni, folosiți încurajările.
Dați impresia că orice greșeala poate
fi îndreptată”.***

(Dale Carnejie - Secretele succesului)

Pentru îmbunătățirea performanței trebuie să cunoaștem nivelul curent al acesteia. Planul trebuie să cuprindă criteriile după care se face evaluarea obiectivelor realizate, măsurile care trebuie luate.

De regulă, există foarte mulți indicatori care pot măsura performanța. Multiplicitatea indicatorilor de performanță este adesea însoțită într-o organizație, de absența evidentă a unui tablou de bord echilibrat și integrat și pe deasupra și printr-o lipsă de coordonare a obiectivelor de performanță.

Managementul și măsurarea performanței se realizează prin intermediul unei varietăți de instrumente:

1. Benchmarking – ul – cel mai puternic instrument, a apărut în domeniul afacerilor în zilele moderne ca o formă de analiză concurențială, analiză a domeniilor industriale și pentru o comparație a performanțelor, proceselor și funcțiunilor organizațiilor.

2. EFQM – un model de management care reprezintă triplă particularitate: de a oferi un cadru managerial al acestui demers de excelență, un instrument de evaluare a progreselor, angajamentelor către excelență și, în fine, un mod de apropiere și de partajare globală.

3. Tablou de bord – este o grupare de indicatori care asigură o prezentare lizibilă și interpretabilă, cu o periodicitate regulată, adaptată nevoilor de pilotaj. În anul 1992, autorii Robert S. Kapla și David P. Norton defineau tabloul de bord echilibrat (TBE) ca fiind un set de măsuri care dau managerilor o vedere rapidă dar completă asupra afacerii.

Benchmarking-ul este un mijloc de a stabili țintele sau obiectivele. Este o metodă de a determina cum, prin ce mijloace, putem ajunge ca și cei mai buni după sistemul nostru de măsurare.

Toate organizațiile viabile doresc să-și îmbunătățească permanent indicatorii, performanțele. Mai toate organizațiile doresc să devină cele mai bune în ceea ce fac pentru a rămâne competitive, pentru a fi în top.

În cazul de față am folosit benchmarking-ul concurențial. În acest caz trebuie făcută comparație cu cel mai bun dintre concurenții de pe piață. Ca reprezentanți al Grădiniței numărul 1 am realizat o comparație cu o grădiniță foarte bună existentă în acest moment pe piață: Grădinița numărul 13.

Am folosit benchmarking-ul pornind de la următoarea rațiune:

- grădinița are nevoie de o importantă „spargere”/străpungere tehnologică pentru a rămâne competitivă;
- descoperirea domeniului în care grădinița poate egala pe cea mai bună de pe piață;
- descoperirea punctelor forte și slăbiciunilor care se transformă în oportunități de ameliorare;
- justificarea și ierarhizarea costurilor resurselor destinate ameliorării;

Beneficiile așteptate în urma aplicării benchmarking-ului sunt următoarele:

- punerea în aplicare în cadrul grădiniței a celor mai bune practici în vigoare din domeniu;
- definirea obiectivelor credibile, ambițioase și accesibile;
- o mai bună definire a așteptărilor clienților (preșcolarii și părinții acestora);
- identificarea punctelor tari și a slăbiciunilor;
- realizarea mai rapidă a obiectivelor stimulante cu posibilitatea unor riscuri mai mici;
- o credibilitate crescută a proceselor de ameliorare;
- fapta de a încerca o autodepășire, devenind cea mai bună posibilă;
- stabilirea unei rețele de contacte și schimburi profesionale;
- o mai mică retință a colaboratorilor la schimbare;

În măsurarea performanțelor cu ajutorul benchmarking-ului am folosit următoarele etape:

I. Construirea ierarhiei caracteristicilor precise ale procesului.

Fiecare obiectiv general de nivel 0 se divide în câteva obiective de activitate de nivel 1.

Utilizatorii au hotărât să se oprească la acest nivel. Se putea merge până la opțiuni de nivelul 2 și chiar 3.

II. S-au făcut comparații încrucișate permițând stabilirea priorităților și dând astfel o greutate relativă fiecărei caracteristici, la fiecare dintre nivelele ierarhiei.

III. Am făcut convertirea matricei comparațiilor încrucișate în medii normalizate (sau pondere relativă). Normalizată înseamnă că suma tuturor ponderilor relative este egală cu 1000.

Pentru a analiza cele două grădinițe, am generat în continuare o ierarhizare a criteriilor de măsurare. Această ierarhizare s-a produs prin trei faze:

1. am acordat un punctaj funcțiunilor (suma trebuie să fie 1000);

2. am acordat un punctaj pentru toate procesele semnificative sau pentru indicatorii care măsoară relevant funcțiunea (suma trebuie să fie 1000).

Didactica Nr.15

3. am realizat ierarhia analitică a criteriilor. Valorile din cadrul unei funcțiuni se înmulțesc cu ponderea funcțiunii în total

Exemplu:

1. Managementul strategic (obiectiv de nivel 0) (175)

1.1. Existența, structura și conținutul documentelor proiective (proiectul de dezvoltare și planul de implementare) (350)

1.2. Organizarea internă a activității de învățământ (150)

1.3. Existența și funcționarea sistemului de comunicare internă și externă (500)

$$\frac{175 \cdot 350}{1000} = 61,25\% \text{ (ierarhizare analitică pentru 1.1.)}$$

$$\frac{175 \cdot 150}{1000} = 26,25\% \text{ (ierarhizare analitică pentru 1.2.)}$$

$$\frac{175 \cdot 500}{1000} = 87,5\% \text{ (ierarhizare analitică pentru 1.3.)}$$

4. am trecut la tabela de maturitate scorecard; titlurile coloanelor corespund la cinci niveluri de maturitate (sau grade de realizare); am folosit sistemul european de la 1 la 5:

1 = nici o opinie;

2 = neimportant;

3 = important;

4 = foarte important;

5 = extrem de important.

În urma analizei benchmarking am putut constata unde trebuie acționat în cazul Grădiniței numărul 1 pentru a putea ajunge la standardele atinse de „liderul de pe piață”, Grădinița numărul 13:

1.1. Consultarea consiliului profesoral și al structurilor reprezentative de părinți în elaborarea proiectului de dezvoltare, proiectelor și planurilor operaționale;

1.2. Informarea lunară a fiecărui părinte, utilizând diferite mijloace (informări scrise, consultații individuale, etc.) privind rezultatele școlare ale preșcolarilor;

1.3. Utilizarea feed-back – ului obținut de la educabili (preșcolari) și de la părinți pentru optimizarea circulației informației în grădiniță;

2.1. Afișarea, în grădiniță, a rezultatelor și a deciziilor întrunirilor organismelor de conducere și consultative;

2.2. Satisfacția majorității personalului grădiniței față de activitatea directorului școlii, a consiliului de administrație și a consiliului profesoral;

3.1. Satisfacția majorității părinților și a preșcolarilor în privința aspectului și caracteristicilor spațiilor școlare;

3.2. Realizarea planurilor de îmbunătățire a dotării spațiilor școlare în funcție de nevoile unității școlare și de scopurile și obiectivele cuprinse în documentele programatice;

4.1. Crearea unor mijloace de învățământ și auxiliare curriculare proprii;

4.2. Achiziția fondului de carte și a fondului de material informatic și audio – video luând în considerare cerințele curriculare și solicitările personalului didactic și ale părinților;

5.1. Existența a cel puțin o activitate anuală de promovare a ofertei educaționale cu participarea reprezentanților comunității și a părinților preșcolarilor;

5.2. Existența în grădiniță, în fiecare lună, a cel puțin a unei activități realizată în parteneriat cu instituțiile reprezentative din comunitate (biserica, autorități sanitare, poliție, etc.);

5.3. Proiectarea C.d.s. pornind de la proiectul de dezvoltare instituțională;

Toate aceste puncte condensate își găsesc locul în țintele și obiectivele strategice ce urmează a fi prezentate în planul de dezvoltare instituțională.

ANALIZA BENCHMARKING ÎNTRE GRĂDINIȚA NR. 1 TÎRGOVIȘTE ȘI GRĂDINIȚA NR. 13 TÎRGOVIȘTE

Didactica Nr.15

Nr. crt.	FUNȚIUNI/ INDICATORI AI BUSINESS-ULUI	Ponderea Indicator ului în funcțiune	Ierarhiz are analitică	SCORECARD (TABELA DE MATURITATE)					SCOR PONDERAT	
				1	2	3	4	5	Gr. Nr. 1 (X)	Gr. Nr. 13 (0)
1.	Management strategic (175)									
1.1.	Existența, structura și conținutul documentelor proiective (proiectul de dezvoltare și planul de implementare)	350	61,25		O			X	306,25	122,5
1.2.	Organizarea internă a activității de învățământ	150	26,25			X 0			78,75	78,75
1.3.	Existența și funcționarea sistemului de comunicare internă și externă	500	87,5	0			X		350	87,5
TOTAL 1									735	288,75
2.	Management operațional (250)									
2.1.	Funcționarea curentă a unității de învățământ	100	25		O			X	125	50
2.2.	Existența și funcționarea sistemului de gestionare a informației	375	93,75			0	X		375	281,25
2.3.	Asigurarea serviciilor medicale pentru educabili	75	18,75	0			X		75	18,75
2.4.	Asigurarea securității tuturor celor implicați în activitatea școlară în timpul desfășurării programului	200	50			X	0		150	200
2.5.	Asigurarea serviciilor de orientare și consiliere	250	62,5		0			X	312,5	125
TOTAL 2										
3.	Spații școlare și auxiliare (250)									
3.1.	Existența și caracteristicile spațiilor școlare	100	25		0		X		100	50
3.2.	Dotarea spațiilor școlare	250	62,5			0		X	312,5	187,5
3.3.	Accesibilitatea spațiilor școlare	150	37,5			X	0		112,5	150
3.4.	Utilizarea spațiilor școlare	275	68,75		0			X	343,75	137,5
3.5.	Existența, caracteristicile și funcționalitatea spațiilor administrative	150	37,5			0	X		150	112,5
3.6.	Accesibilitatea spațiilor auxiliare	75	18,75	0	X				37,5	18,75
TOTAL 3									1056,25	656,25
4.	Materialele și mijloacele de învățământ auxiliare curriculare									
4.1.	Dotarea cu mijloace de învățământ și cu auxiliare	200	35		0	X			105	70

	curriculare									
4.2.	Existența și dezvoltarea fondului bibliotecii școlare	200	35			0		X	175	105
4.3.	Dotarea cu tehnologie informatică și de comunicare	300	52,5	0				X	157,5	52,5
4.4.	Accesibilitatea echipamentelor, materialelor și a mijloacelor de învățare și a auxiliarelor curriculare	300	52,5					0 X	262,5	210
TOTAL 4									700	437,5
5.	Conținutul programelor									
5.1.	Definirea și promovarea ofertei educaționale	225	33,75					0 X	168,75	135
5.2.	Existența parteneriatelor cu reprezentanți ai comunității	175	26,25		0	X			78,75	52,5
5.3.	Proiectarea curriculumului	250	37,5				0	X	150	112,5
5.4.	Realizarea curriculumului	350	52,5					0 X	262,5	210
TOTAL 5									660	510
TOTAL GENERAL									4188,75	2567,5

Proteinele – vitale sau dăunătoare? – studiu comparativ

Prof. Laura-Mihaela Pruteanu
Grup Școlar Agricol „J.M. Elias” Sascut, jud. Bacău

Acest studiu se impune ca o necesitate pentru elevi și părinți pentru a cunoaște transformările biochimice pe care le suferă alimentele în organismele vii precum și relația ce există între alimentație și starea de sănătate a oamenilor.

Numeroase studii epidemiologice efectuate în diferite țări au stabilit existența unei strânse corelații între alimentație și bolile cardio-vasculare, bolile de metabolism, denutriția energo-proteică, hipovitaminoze, imunodeficiența, ateroscleroza. Dezechilibrul între aportul și necesitățile de substanțe biologice active determină la oameni apariția a numeroase afecțiuni metabolice. Dereglările metabolice pot fi determinate atât de insuficiența unor substanțe nutritive, în special de cele cu rol plastic și reglator (proteine, vitamine, hormoni), cât și de excesul de nutrienți.

Proteinele sunt substanțe organice macromoleculare formate din lanțuri simple sau complexe de aminoacizi; ele sunt prezente în celulele tuturor organismelor vii în proporție de peste 50% din greutatea uscată. Toate proteinele sunt polimeri ai aminoacizilor, în care secvența acestora este codificată de către o genă. Fiecare proteină are secvența ei unică de aminoacizi, determinată de secvența nucleotidică a genei.

Conținutul substanțelor azotoase din diferite alimente este în medie de 15-23% în carne, 3-5% în lapte, 27-30% în brânză, 23-37% în cereale și leguminoase, 8-10% în făină, 6-10% în pâine, 1-4% în zarzavaturi. Dintre proteinele alimentare, valoare nutritivă mai ridicată o au cele din lapte și ouă, deoarece conțin toți aminoacizii esențiali, după care urmează proteinele din carne, pește, soia, mazăre, fasole, grâu, orz și porumb.

Proteinele sunt vitale pentru organism și pot produce glucoza, în cazul în care cantitatea de carbohidrați nu este suficientă. Aceeași situație se întâmplă și cu acizii grași. Cu toate acestea, nici grăsimile și nici carbohidrații nu pot produce proteine, deoarece acestea conțin pe lângă carbon, hidrogen și oxigen (elementele carbohidraților și ale grăsimilor) și azot. Acesta asigură legăturile dintre țesuturi, întărirea musculaturii (dacă este lucrată) și reglează hormonii corpului. Beneficiile proteinelor sunt binecunoscute (construiesc masa musculară, ard calorii în procesul de digestie, dau o senzație de sațietate mare, se

transformă foarte greu în grăsime). Aproximativ 20% din aportul caloric zilnic trebuie să provină din proteine de origine animală (carne, lactate, ouă) și vegetală (mazăre, fasole, soia, alune). O persoană sănătoasă ar trebui să consume aproximativ 0,8 g proteine pe kilogram corp pe zi. Copiii în perioada de creștere au nevoie de un aport sporit de alimente bogate în proteine. Același lucru este valabil și în cazul femeilor însărcinate, al celor care alăptează, al persoanelor care depun efort fizic intens. O alimentație săracă în proteine afectează celulele nervoase, întârzie creșterea copiilor, provoacă tulburări hormonale, anemie, cicatrizarea lentă a rănilor, digestie greoaie. De asemenea, carenta de proteine ne afectează pielea, care devine uscată, unghiile se fragilizează, părul începe să cadă. Pe termen lung, carenta de proteine poate provoca retenție de apă și o umflare excesivă a stomacului. Exemplul cel mai bun în acest sens este dat de copiii subnutriți din Africa. Proteinele conțin aminoacizi esențiali, substanțe necesare funcționării organismului care nu pot fi sintetizați de organism, ci trebuie luați din alimente. Pentru a ne asigura necesarul de aminoacizi esențiali trebuie să combinăm cele două tipuri de proteine: animale și vegetale, dar nu avem voie să exagerăm cu proteinele animale (carne, în special) deoarece excesul de proteine este dăunător.

Proteinele sunt lanțuri de aminoacizi. În cazul aminoacizilor corpul poate stoca doar cantități foarte mici. Acest lucru înseamnă că atunci când cantitatea de aminoacizi din sânge este prea mare (ca rezultat al excesului de proteine din dieta sau a descompunerii proteinelor proprii) ei trebuie eliminați. Eliminarea aminoacizilor în exces se face prin transformarea lor în alte substanțe: amoniac (rezultat din gruparea amino) și o bază de carbohidrat (folosit apoi ca sursă de energie). Amoniacul este toxic pentru organism, în special pentru sistemul nervos. Corpul face un efort (ficat, rinichi) pentru a detoxifia acest amoniac. Prin cantitatea crescută de produși amoniacali rezultați în urma metabolismului proteinelor, dar și datorită modificării echilibrului florei microbiene din intestinul gros, se înmulțește flora de putrefacție, cu consecințe extrem de nefavorabile: produși toxici (indol, scatol, putresceină, cadaverină) care se pot absorbi. Proteinele rămase neabsorbite pot fi transformate în colon în substanțe cancerigene, de aici incidența crescută a cancerului de colon la persoanele care fac exces de carne și au un tranzit intestinal lent. Pe lângă efectele intoxicării cu amoniac, proteinele în exces pot scoate calciul din oase cauzând osteoporoza. Prea multe proteine pot, de asemenea, duce la pierderea potasiului, determinând stări de oboseală, nervozitate ori palpitații, dar și la apariția gutei. Pe vremuri, guta era boala boierilor care consumau prea multă carne, nu se hidratau și făceau prea puțin efort fizic. Guta este astăzi o boală care poate afecta pe oricine chiar dacă victimele predilecte sunt bărbații tineri. Caracteristica principală a acestei boli e durerea insuportabilă datorată excesului de acid uric care precipită sub forma unor cristale care se depun în special în articulații.

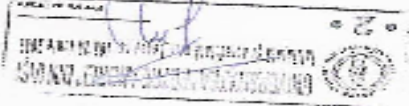

Studiile de specialitate efectuate în ultimii ani au evidențiat că alimentația omului modern nu corespunde noilor solicitări ale ambientului. Omul contemporan are nevoie de un aport energetic mai mic datorită mecanizării și automatizării muncii sale, dezvoltarea facilităților comunale, mărirea confortului casnic, ceea ce limitează necesitățile energetice și implicit a substanțelor biologice active, care contribuie la metabolizarea substanțelor energetice.

Bibliografie:

1. Neamțu, G., Biochimie alimentară, Ed. Ceres, București, 1997;
2. Marinescu, J., Microbiologie și biochimie manual pentru clasa a X-a, licee industriale cu profil de industrie alimentară, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983.

PROTOCOL DE COLABORARE

„Didactica”-revista de specialitate pentru cadrele didactice

<p>Inspectoratul Școlar al Județului Bacău Nr. <u>7400</u> din <u>4.06.2009</u> Inspector școlar general, Ing. Adrian Fiuoagă</p> 	<p>Casa Corpului Didactic „Grigore Tebaceanu” Bacău Nr. <u>233</u> din <u>4.06.2009</u> Director Prof. Gabriel Stan</p>
<p>Universitatea „Petre Andrei”, Bacău, Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic, Nr. <u>160</u> din <u>01.06.2009</u> Referent științific, Prof. univ. dr. Lăcrămioara Mocanu</p> 	<p>Editura Rovimed Publishers, Bacău Nr. <u>160</u> din <u>1.06.2009</u> Director, Viorel Medvetki</p>

PROTOCOL DE COLABORARE

Părțile:

1. Inspectoratul Școlar al Județului Bacău, reprezentat prin prof. Adrian Fiuoagă, Inspector școlar general
2. Editura Rovimed Publishers, Bacău, reprezentată prin Viorel Medvetki în calitate de director și inv. Ghiurcă Sorina în calitate de inițiator și coordonator proiect Didactica-revistă de specialitate pentru cadrele didactice
3. Universitatea „Petre Andrei”, reprezentată prin prof.dr. Lăcrămioara Mocanu, în calitate de referent
4. Casa Corpului Didactic Bacău, reprezentată prin prof.Gabriel Stan în calitate de director
5. Unitatea de învățământ....., localitatea.....
 jud.reprezentată de în
 calitate de director și..... în calitate de *partener* în cadrul proiectului
 interjudețean **DIDACTICA**

Art.1 Obiectul protocolului de colaborare:

Cooperarea interinstituțională pentru atingerea obiectivelor propuse în Proiectul de parteneriat interjudețean „DIDACTICA”-revistă de specialitate pentru cadrele didactice din toate sistemele de învățământ.

Art.2 Rolul părților:

A. Rolul instituției inițiatoare:

- Mediatizarea pe www.didactic.ro a proiectului ;
- Promovarea aspectelor pozitive din școlile partenere, din județul Bacău și din alte județe din țară;
- Preluarea și selectarea articolelor trimise prin e-mail;
- Publicarea articolelor, studiilor, partenerialelor, etc. trimise în revista „DIDACTICA”, periodic cu apariție lunară;
- Expedierea revistelor cu confirmare de primire;
- Oferirea și expedierea la cerere de către **Vladimed Group** a unei game variate de produse destinate exclusiv procesului instructiv educativ, produse elaborate conform normelor curriculare din România și avizate de METS (materiale didactice și mobilier școlar de înaltă calitate);
- Publicarea unor materiale de calitate(reviste, pliante, cărți cu ISBN, reviste cu ISSN)la prețuri fără concurență (adresa e-mail:editura@yahoo.com).

B. Rolul instituției partenere:

Inscrierea în timp util, prin e-mail: ghiurca_sorina67@yahoo.com;
Intocmirea articolelor conform condițiilor contractuale / temei din proiect;
Expedierea materialelor la începutul fiecărei luni, până la data de 15 ale lunii;

Art. 3 Dispoziții finale

Prezentul protocol de colaborare are caracterul unui document cadru și acoperă întreaga activitate de realizare a obiectivelor comune convenite.

Protocolul are valabilitatea de 1 an, de la data semnării sale, cu prelungirea automată pentru noi perioade de câte 1 an, dacă nici una din părți nu notifică celeilalte părți cererea de încetare a valabilității sale, cu minimum 2 luni înaintea expirării perioadei de valabilitate.

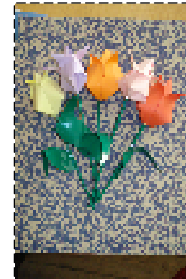
Prezentul protocol poate fi modificat sau completat, cu acordul scris al părților semnate ori de câte ori acestea convin asupra amendamentelor propuse.

Încheiat **Editura Rovimed Publishers**, Bacău, astăzi 1.06.2009, în 4(patru) toate cu valoare de original, câte un exemplar pentru fiecare parte.

Banii se depun în cont (BDR) [RO74BRDE040SV02670550400](https://www.bdr.ro) sau [SV 2670550400](https://www.bdr.ro)

Nu se plătește decât taxa de publicare , implicat expedierea revistei la adresă (pe care o veți scrie la finalul materialului expedit), banca nu percepe niciun comision!

Taxa este 25 RON- inclus TVA.

Fantezii de primăvară

CUPRINS:

Nr. crt.	Titlul materialului, numele autorului, insitutia, localitatea, judetul	Pag.
1.	Studiu privind aplicarea metodelor activ participative în grupuri mici de elevi Înv. Sorina Ghiurcă, Școala cu Clasele I-VIII Lespezi , jud. Bacău	4
2.	Familia contemporană în criză?(studiu) Inst. Magdalena Cozma, Școala Veja – Stănița, jud. Neamț	6
3.	Proiect de parteneriat educațional între grădinițele din mediul urban Inst. Ghircoias Adriana –Gradinita Nr.5 Fagaras, jud. Brasov	7
4.	Verdele înseamnă viață Inst. Adriana Caciuc, Școala nr. 1 „Al. I. Cuza” Fălticeni, jud. Suceava Inst. Oana Mihaela Guriță, Școala nr. 8 Suceava, jud. Suceava	10
5.	Modalități de creștere a competențelor de citire și scriere la limba și literatura română Inst. Horățiu Luminița, Școala cu clasele I-VIII Adâncata, jud.Suceava	12
6.	Valențe pozitive și limite ale utilizării descriptorilor de performanță (Studiu) Prof. Înv. primar Miron I. Simona Petronela, Școala cu clasele I-VIII Chicerea, Tomești, Iași	14
7.	Organizarea la nivelul învățământului preșcolar Inst. Sava Marinela, Școala cu clasele I-VIII Nr.6 Suceava	15
8.	Avantajele interacțiunii dintre copiii preșcolari prin aplicarea metodelor interactive de grup Inst. Logigan Daniela,G.P.N. Nr.2 Mitocu Dragomirnei, jud. Suceava	17
9.	Plan de interventie Inst. Păduraru Irina, Școala cu clasele I-VIII, loc.Stănița, jud.Neamț	19
10.	În livadă Inst. Păncescu Cornelia, SAM nr. 1, Matca, jud. Galați	21
11.	Itemii obiectivi – abordare practică Prof. Liliana Dumitrana, Școala cu Clasele I-IV Ipotești, jud. Suceava	23
12.	Educația prin internet Prof. Cătălina Moisă, Colegiul Tehnic „Anghel Saligny, Bacău	24
13.	Complementaritatea metodelor de tradiționale și alternative de evaluare Inst. Vintila Mihaela, Grădinița cu P.P. NR .33, Brasov	25
14.	Opțional: „Spre viitor prin artă și fantezie” Educ. Leț Nadia,Grădinița cu P.P. Nr.33, Brasov	27
15.	Importanța aplicării jocului logico matematic la preșcolari Inst. Szekely Ildiko, Grădinița cu P.P. Nr.33, Brasov	29
16.	Dezvoltarea emoțională a copilului între 3 și 7 ani Prof. Psiholog Grecu Elena Daniela,Grădinița cu P.P. Nr.33, Brasov	31
17.	Teorii ale învățării cu aplicabilitate în învățământul preșcolar Inst. Dumitru Adriana,Grădinița cu P.P. Nr. 33, Brașov	32
18.	Educația ecologică Inst. Mureșan Mariana, Școala Generală cu Clasele I-IV Călan, jud.Hunedoara	33
19.	Testele de evaluare și notarea Inst. Verdeș Maria,Școala cu clasele I-VIII Cornu Luncii, județul Suceava	35
20.	Dezvoltarea creativității în cadrul orelor de literatură în ciclul primar Înv. Andrei Zoica , Școala cu clasele I-IV Nr.2, loc.Slobozia, com Stănișești, jud.Bacău	37
21.	Despre antonimie în limba română-studiu- Prof. Borhan Crenguța, Școala „Elena Rares”, jud.Botoșani	39
22.	Implicarea familiei în cadrul activităților școlare și extrașcolare Inst. Ana Maria Dumitru, Școala cu Clasele I VIII Pildești, jud. Neamț	40
23.	Păstrarea tradițiilor strămoșești și promovarea folclorului local prin activitati școlare și extrașcolare Inst. Marioara Pârlea, Școala cu Clasele I VIII NR. 2 Uricani, jud. Hunedoara	42
24.	Tehnici alretrnative de evaluare a randamentului școlar Înv.Cecilia Ciobanu, Școala cu clasele I-VIII Pildești, Cordon, jud. Neamț	44
25.	Dragobete-sărbătoarea dragostei la români Inst. Iovan Simona Alina, Grădinița Coțofenii din Față, jud. Dolj	46
26.	Efectele micului ecranului asupra mintii copilului Inst. Pancu Mihaela,Școala Generala Nr. 17 Brașov	47
27.	Ora de matematică – un pas spre performanță-Studiu- Prof. Mariana Melania Pop, Școala cu clasele I-VIII Berința, jud. Maramureș	49
28.	Rolurile manageriale ale cadrului didactic Prof.Eugenia Groza, Scoala nr.9„Ilie Matei”Tecuci, jud. Galați	51
29.	Jocul în cadrul activităților recreative Institutor I Chiriac Mihaela, Grădinița cu P.P nr. 3 „Țara Piticilor” Vaslui, jud. Vaslui	52

Didactica Nr.15

30.	Formarea capacității de comunicare la copilul de vârstă preșcolară Institut I Chiriac Mihaela Inst. Mihaela Munteanu, Grădinița cu P.P nr.3 ,, Țara Piticilor” Vaslui, jud. Vaslui	55
31.	Inteligențele multiple -teorie actuală în învățare și dezvoltare Prof. Cornelia Melcu, Școala Gen. Nr. 9- Brașov	57
32.	Copilul și jocul Inst. Dolcean Elisabeta, Școala cu clasele I-VIII, “Artur Gorovei”, loc. Bunești, jud. Suceava	58
33.	Trenul anotimpurilor - Scenariu de activitate Prof. Cobzuc Cristina Loredana, GPN Nr. 2 , Gura Humorului, jud. Suceava	59
34.	Studiu privind rolul stimulării potențialului creativ al elevilor în vederea îmbunătățirii rezultatelor la învățatură Inst. Victoria Voican, Școala cu cls.I-VIII N.37 “Mihai Eminescu” Craiova, jud. Dolj	61
35.	Studiu privind îmbunătățirea procesului de predare – învățare prin stimularea și motivarea personalului didactic Inst. Mariana Becherescu, Școala cu cls. I-VIII Nr.13 Craiova, jud.Dolj	63
36.	Studiu asupra diversificării tehnicilor artistico-plastice Înv. Cătălin Neța, Școala Afumați , jud.Dolj	65
37.	Studiu privind impactul jocului didactic asupra eficienței învățării Inst. Mădălina Dumitrescu, Școala Nr.13 Craiova, jud. Dolj	67
38.	Studiu privind impactul activităților extracurriculare realizate cu copiii Institut Mariana Becherescu, Școala cu cls. I-VIII Nr.13 Craiova, jud. Dolj	68
39.	Introducerea operațiilor de înmulțire și împărțire a numerelor naturale -studiu de specialitate- Inst. Mihaela Ionescu, Școala Nr. 37 “Mihai Eminescu” Craiova, jud. Dolj	71
40.	Aspecte privind lectura suplimentară la clasele I-IV Institut Riciu Daniela, Școala cu clasele I-IV Vităneștii de sub Măgură, S.A.M nr 1 Găgești, Bolotești, jud. Vrancea	73
41.	BENCHMARKINGUL – Instrument puternic de măsurare a performanțelor Inst. Ciobanu Elena Monica, Grădinița Nr. 1 Târgoviște , jud. Dâmbovița	74
42.	Proteinele – vitale sau dăunătoare? – studiu comparativ Prof. Laura-Mihaela Pruteanu, Grup Școlar Agricol „J.M. Elias” Sascut, jud. Bacău	78